

Európai Bizottság

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Jelentés

Terepmunka: 2023. május – június

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

Ez a dokumentum nem tükrözi az Európai Bizottság álláspontját. A benne foglalt értelmezések és vélemények kizárólag a szerzőkétől származnak.

A projekt címe: Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése – éghajlatváltozás – jelentés

Nyelvi változat: EN

Katalógusszám: ML-03–23–358-HU-N

ISBN: 978–92–68–05355–3

DOI: 10.2834/653431

© Európai Unió, 2023

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Kép forrása: Getty képek

Pierre Dieumegard által készített dokumentum [Európa-Demokrácia-Esperanto](#) számára

Ennek az „ideiglenes” dokumentumnak az acélja, hogy az Európai Unióban több ember ismerje meg az Európai Unió által előállított (és az adójukból finanszírozott) dokumentumokat. **Fordítás nélkül az embereket kizárják a vitából.**

Ez a dokumentum „Eurobarométer” csak [angol nyelven](#) pdf-fájlban. Ebből a kezdeti fájlból készítettünk egy odt-fájlt, amelyet a Libre Office szoftver készített a gépi fordításhoz más nyelvekre. Az eredmények már [minden hivatalos nyelven elérhetők](#).

Kívánatos, hogy az uniós közigazgatás átvegye a fontos dokumentumok fordítását. A „fontos dokumentumok” nemcsak törvények és rendeletek, hanem a tájékozott döntéshozatalhoz szükséges fontos információk is.

A közös jövőnk közös megvitatása és a megbízható fordítások lehetővé tétele érdekében az esperantó nemzetközi nyelv nagyon hasznos lenne egyszerűsége, szabályszerűsége és pontossága miatt.

Vegye fel velünk a kapcsolatot:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Tartalom

BEVEZETÉS.....	4
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	8
I. AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS EURÓPAI FELFOGÁSA.....	10
1. Az éghajlatváltozás globális problémaként való felfogása.....	11
2. Az éghajlatváltozás érzékelt súlyossága.....	26
II. FELLÉPÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEM ÉRDEKÉBEN.....	31
1. Felelősség az éghajlatváltozás elleni küzdelemért.....	32
2. Személyes fellépés az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében.....	39
3. Az egyéni fellépés típusai.....	42
III. ATTITÚDOK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEMHEZ ÉS A TISZTA ENERGIÁKRA VALÓ ÁTÁLLÁSHOZ.....	53
1. Attitűdök az éghajlatváltozás elleni fellépéshez.....	56
2. A fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentésével kapcsolatos attitűdök.....	60
3. A tiszta energiák állami pénzügyi támogatásához való hozzáállás a fosszilis tüzelőanyagok támogatásával szemben.....	63
4. Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodáshoz való hozzáállás.....	67
5. Az éghajlatváltozással és a környezetvédelmi kérdésekkel szembeni fellépés mint a közegészség javításának prioritása.....	70
6. Az éghajlatváltozás által okozott költségek és a zöld átállás költségei közötti kompromisszumokkal kapcsolatos attitűdök.....	73
IV. A JÖVŐBE TEKINTVE.....	76
1. A nemzeti kormányok jelenlegi fellépése az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében.....	77
2. A megújuló energiára vonatkozó célok.....	80
3. Energiahatékonysági célok.....	87
4. Klímasemleges Európa 2050-ig.....	94
V. AZ EU ÉS AZ ENERGIÁVÁLSÁG.....	97
1. Az EU és a tagállamok válasza az energiaválságra a zöld energiapolitika tekintetében.....	98
2. Az EU és a tagállamok intézkedései a gazdasági nyomás enyhítésére.....	102
VI. AZ EURÓPAIAK ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜK.....	112
1. Az európaiak környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek való kitettsége.....	113
2. Az európaiak hozzáférése a természethez és a zöld területekhez.....	116
KÖVETKEZTETÉS.....	119
Műszaki előírások.....	122
Kérdőív.....	127
Hozzászólások.....	134

BEVEZETÉS

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Az európai zöld megállapodással az Európai Unió elkötelezte magát amellett, hogy az első klímasegélyes kontinenssé váljon. Az EU arra törekszik, hogy biztosítsa a zöld gazdasági növekedést, amely független az erőforrás-felhasználástól, és senki sem marad hátra. A zöld megállapodás 2020-ban indult azzal a kötelezettségvállalással, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal, 2050-ig pedig nettó nullára csökkenti az EU nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását. 2021 júniusában elfogadták az európai klímarendeleetet, amely jogi kötelezettséget ró az uniós országokra mindkét cél elérésére.

E célkitűzések eléréséhez kulcsfontosságú az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag néven ismert éghajlat-politikai javaslatok elfogadása. Ez a társadalom egészére kiterjedő csomag az energiára, a közlekedésre, a kibocsátáskereskedelemre és -csökkentésre, valamint a földhasználatra és az erdőgazdálkodásra vonatkozó szabályokat tartalmaz. Magában foglalja mind az új kezdeményezéseket, mind a meglévő jogszabályok felülvizsgálatát. A klímasegélyességre való átállás finanszírozása érdekében az összes uniós kiadás 30%-át éghajlattal kapcsolatos projektekre fordítják 2027-ig.

Az e reformok végrehajtásához szükséges zöld átállás döntő fontosságú az EU hosszú távú jóléte szempontjából. A változó éghajlat már most is jelentős hatást gyakorol az európai gazdaságra és polgáraira. Európában 2022-ben a legmagasabb volt a nyári hőmérséklet, ami jelentős hatással volt az egészségre. Európa-szerte több mint 61,000 halálesetet tulajdonítottak hővel kapcsolatos okoknak abban az évben². Az elmúlt 40 évben gazdasági fronton az éghajlatváltozással kapcsolatos események világszerte több mint 487 milliárd EUR pénzügyi veszteséget okoztak; a folyami árvizek és erdőtűzek gazdasági költsége átlagosan meghaladja az évi 7 milliárd eurót³. A globális éghajlati válság áldozatainak napját 2023. július 15-én hozták létre, hogy megemlékezzenek az éghajlattal kapcsolatos katasztrófákban elhunytakról, és felhívják a figyelmet arra, hogy meg kell erősíteni az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességünket.

A zöld átállás széles körű előnyökkel fog járni a polgárok és a jövő generációi számára, beleértve a jobb és megfizethetőbb tömegközlekedést, a tisztább energiaellátást, a biológiai sokféleség és a tisztább levegő helyreállítását, valamint az átálláshoz szükséges új, időtálló munkahelyekre és készségekre vonatkozó képzést.⁴

Ez a tematikus Eurobarométer felmérés az európaiak éghajlatváltozással kapcsolatos attitűdjeire összpontosító sorozat legújabbja, a legutóbbi a 2021. március-áprilisi 513. sz. Eurobarométer tematikus felmérés⁵.

A jelentés e legutóbbi kiadása hat fő területre terjed ki:

- Az európaiak véleménye az éghajlatváltozás súlyosságáról.
- Az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések: a WHO elsődleges feladata az éghajlatváltozás kezelése, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében tett személyes intézkedések típusai.
- Az éghajlatváltozás elleni küzdelemre és a tiszta energiára való átállásra irányuló intézkedésekhez való hozzáállás: ideértve az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépéssel kapcsolatos attitűdöket, a fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentését és a tiszta energia állami pénzügyi támogatását, a cselekvés és a tévtelenség költségvonzatait, valamint az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodáshoz való hozzáállást.
- A jövőre nézve: a nemzeti kormányok eleget tesznek-e az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében; a nemzeti kormányoknak vagy az Európai Uniónak meg kell határozniuk a megújuló energiára vonatkozó célértékeket; annak fontosságát, hogy a nemzeti kormányok és az EU lépéseket tegyenek az energiahatékonyság javítása érdekében; valamint annak támogatása, hogy az uniós gazdaság 2050-ra klímasegélyessé váljon.
- Az EU és az energiaválság: amennyiben a jelenlegi energiaválság fényében növelni kell a zöld átállás sebességét, valamint azt, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak hogyan kell reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére.
- Az európaiak hozzáférése a természethez és a zöld területekhez
- Az európaiak környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek való kitettsége

Ahol lehetséges, össze kell hasonlítani a korábbi felmérések eredményeit. A Covid19-világjárvány miatti módszertani különbségek miatt azonban körültekintően kell eljárni a korábbi 2021-es felméréssel való összehasonlítás során. Konkrétan a 2021. évi kiadásban a válaszadók sokkal nagyobb hányadát kérdezték meg

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 <https://www.nature.com/articles/s41591-023-02419-z>

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

4 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

5 [Éghajlatváltozás – 2021. július – Eurobarométer felmérés \(europa.eu\)](https://europa.eu/eurobarometer/surveys/view/513)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

online – és nem személyesen – az akkor érvényben lévő
kijárási korlátozások miatt.

Ezt a felmérést az Európai Unió 27 tagállamában a Kantar
hálózat végezte 2023. május 10. és június 5. között.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A felméréshez használt módszertan

Az éghajlatváltozásról szóló 538. sz. Eurobarométer tematikus felmérés a 99.3. Eurobarométer hullám részét képezte, amelyet 2023. május 10. és június 5. között végeztek el. Az alkalmazott módszertan a Kommunikációs Főigazgatóság által végzett standard Eurobarométer felmérések („Médiamonitöring és Eurobarométer Osztály”) módszertana volt⁶. Az interjúkat személyes interjú útján végezték, akár fizikailag az emberek otthonában, akár a megfelelő nemzeti nyelven készült távoli videointerjú keresztül. Csak Csehországban, Dániában, Máltán és Finnországban került sor távoli videointerjúval („online face-to-face” vagy CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) készült interjúkra. A Kantar-hálózat tagintézményei által készített interjúkra vonatkozó technikai feljegyzés e jelentés mellékletét képezi. Meghatározza a konfidencia intervallumokat is.

A jelentés eredményeit az Eurobarométer 2021. évi 513. sz. különjelentésével hasonlították össze.⁷ A Covid19 hatása miatt azonban egyes országokban a 2021-ben alkalmazott módszertan a számítógéppel támogatott webinterjú (CAWI) volt. Belgiumban, Csehországban, Dániában, Észtországban, Írországon, Lettországon, Litvániában, Luxemburgban, Portugáliában, Finnországban és Svédországban a módszertan teljes mértékben eltér. A módszertan 2021-hez képest részben eltér Görögország, Málta, Hollandia, Szlovénia és Szlovákia. Ezért a 2021-hez viszonyított változásokat óvatosan kell értelmezni. Az eredményeket lehetőség szerint összehasonlították a 2019. évi 490. sz. Eurobarométer tematikus felméréssel⁸. Az e jelentéshez csatolt technikai feljegyzés a 2023 és 2021 közötti módszertani különbségeket is meghatározza.

Az EU általános adatvédelmi rendeletével⁹ (GDPR) összhangban megkérdezték a válaszadókat, hogy egyetértenek-e azzal, hogy kérdéseket tegyenek fel olyan kérdésekben, amelyek „érzékenyek” tekinthetők.

Szeretnénk köszönetet mondani azoknak az embereknek az Európai Unióban, akik felajánlották idejüket arra, hogy részt vegyenek ebben a felmérésben.

Aktív részvételük nélkül ez a tanulmány nem lett volna lehetséges.

Megjegyzés: Ebben a jelentésben az uniós országokat hivatalos rövidítésekkel említik. A jelentésben használt rövidítések a következők:

Belgium	LÉGY	Litvánia	LT
Bulgária	BG	Luxemburg	LU
Csehország	CZ	Magyarország	HU
Dánia	DK	Málta	MT
Németország	DE	Hollandia	NL
Észtország	EE	Ausztria	AT
Írország	IE	Lengyelország	PL
Görögország	EL	Portugália	PT
Spanyolország	ES	Románia	RO
Franciaország	FR	Szlovénia	SI
Horvátország	HR	Szlovákia	SK
Olaszország	IT	Finnország	FI
Ciprusi Köztársaság	CY *	Svédország	SE
Lettország	LV		

Európai Unió – a 27 tagállam súlyozott átlaga

EU-27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, AZAZ, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT

euróövezet

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

Euroövezeten kívüli területek

* Ciprus egésze az Európai Unió 27 tagállamának egyike. A közösségi vívmányokat azonban felfüggesztették az országnak a Ciprusi Köztársaság kormánya által nem ellenőrzött részén. Gyakorlati okokból csak a Ciprusi Köztársaság kormánya által ellenőrzött országrészben végzett interjúk tartoznak a „CY” kategóriába és az EU-27 átlagába.

6 <https://www.europa.eu/eurobarometer>

7 [Éghajlatváltozás – 2021. július – Eurobarométer felmérés \(europa.eu\)](#)

8 [Éghajlatváltozás – 2019. szeptember – Eurobarométer felmérés \(europa.eu\)](#)

9 2016/679

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az éghajlatváltozás a harmadik legsúlyosabb probléma, amely a világ egészét érinti, és az európaiak több mint háromnegyede úgy véli, hogy az éghajlatváltozás önmagában nagyon komoly probléma.

- A válaszadók szerint az egyik lehetőség kiválasztásakor a világ három legsúlyosabb problémája a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány (20%), a fegyveres konfliktusok (19%) és az éghajlatváltozás (17%).
- Hét ország válaszadói az éghajlatváltozást tekintik a világ legsúlyosabb problémájának: Belgium, Dánia, Németország, Írország, Málta, Hollandia, Ausztria Finnország és Svédország. A 27 ország közül 16 közül az első három közé tartozik.
- A válaszadók 46%-a gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás a világ egyik legsúlyosabb problémája, amely a harmadik helyen áll a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány (58%) és a fegyveres konfliktusok (52%) mögött. Minden tagállamban minden ötödik válaszadó úgy véli, hogy az éghajlatváltozás a világ egyik legsúlyosabb problémája.
- A válaszadók több mint háromnegyede (77%) úgy véli, hogy az éghajlatváltozás jelenleg nagyon súlyos probléma – az éghajlatváltozás súlyossága 7 és 10 között van a 10-es skálán. Ez igaz minden tagállamban a válaszadók többségére. Valójában 31% adja meg a maximális 10 pontot, ami azt jelzi, hogy szerintük ez egy rendkívül súlyos probléma.

Tíz európaiból több mint kilenc tett legalább egy intézkedést az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, bár a többség úgy gondolja, hogy a kormányok, az üzleti élet és az ipar felelősek ezen a területen.

- Az európaiak többsége úgy véli, hogy az Európai Unió (56%), a nemzeti kormányok (56%), valamint az üzleti élet és az ipar (53%) felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért. Több mint egyharmaduk gondolja úgy, hogy a regionális és helyi önkormányzatok a felelősek (36%), vagy személyesen felelősnek tartják magukat (35%), míg 29 százalékuk gondolja úgy, hogy a környezetvédelmi csoportok felelősek. A válaszadók több választ is választhattak.
- Tízből több mint hat (63%) azt állítja, hogy az elmúlt hat hónapban lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, és 21 tagállamban a többség azt állítja, hogy lépéseket tett.

- Tíz válaszadóból több mint kilenc tett legalább egy olyan intézkedést, amely hozzájárulna az éghajlatváltozás kezeléséhez, és minden tagállamban legalább nyolc tizedik tett legalább egy intézkedést.
- A legalább fele által hozott egyetlen intézkedés a hulladék csökkentése és az újrahasznosítás céljából történő rendszeres elkülönítése (70%) és az eldobható termékek fogyasztásának csökkentése (53%). Mindkét intézkedés 2021 óta csökkent.
- Tízből négy (37%) azt mondja, hogy amikor új háztartási készüléket vásárol, az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező a választásában. Ez az eredmény jelenti a második egymást követő csökkenést 2019 óta.
- Ötből legalább egy másik intézkedés a kevesebb hús fogyasztása és fogyasztása (31%), a saját autója környezetbarát alternatíváinak rendszeres alkalmazása, például a gyaloglás, a kerékpározás, a tömegközlekedés vagy az autómegosztás (28%), vagy több bioélelmiszer vásárlása és fogyasztása (28%).

Az európaiak többsége egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés előnyökkel járhat

- Tíz válaszadóból több mint nyolc (84%) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését prioritásként kell kezelni a közegészség javítása érdekében (41% teljesen egyetért, 43%-uk általában egyetért).
- Tízből csaknem nyolc (78%) egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell elkülöníteni a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását (36% teljesen egyetért, 42%-uk általában egyetért).
- A válaszadók háromnegyede (75%) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat (29% teljesen egyetért, 46%-uk hajlamos egyetérteni).
- Majdnem annyian (73%) egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás által okozott kár költsége sokkal magasabb, mint a zöld átállásba való beruházás költsége (33% teljesen egyetért, 40%-uk általában egyetért).
- Tíz válaszadóból hét (70%) egyetért abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és az EU gazdasági javát

Éghajlatváltozás

szolgálhatja (27% teljesen egyetért, 43%-uk hajlamos egyetérteni).

- Tízből több mint hat (63%) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás az uniós polgárok javát szolgálhatja.

Határozottan támogatják a nemzeti kormányokat és az EU-t a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célkitűzések meghatározásában és az energiahatékonyság 2030-ig történő javítását célzó intézkedések megtételében.

- A válaszadók 67%-a gondolja úgy, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, ami 8 százalékpontos csökkenést jelent 2021 márciusa és áprilisa óta. A finnországi válaszadók kivételével azonban a legtöbb tagállam úgy gondolja, hogy kormánya nem tesz eleget.
- Tízből kilencen fontosnak tartják, hogy nemzeti kormánya (87%) és az Európai Unió (87%) tegyen lépéseket a megújuló energia 2030-ig történő növelése érdekében. A nemzeti kormány esetében ez az eddigi legalacsonyabb támogatási szint a korábbi felmérésekhez képest.
- Tíz válaszadóból több mint nyolc úgy véli, hogy fontos, hogy nemzeti kormánya (86%) és az Európai Unió (85%) tegyen lépéseket az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzi az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására). A nemzeti kormány esetében ez az eddigi legalacsonyabb szintű támogatás.
- Tízből csaknem kilenc (88%) egyetért azzal a kijelentéssel, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását minimálisra kell csökkenteni, miközben ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat annak érdekében, hogy az uniós gazdaság 2050-ra klímasemlegessé váljon. Minden tagállamban tízből legalább hét válaszadó így gondolkodik.

Az európaiak többsége úgy véli, hogy fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást

- Figyelembe véve az energiaárak emelkedését és a gázellátás Oroszország intézkedései miatti korlátozását, a válaszadók 58%-a gondolja úgy, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások használatát, növelni kell az energiahatékonyságot, és fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást. Egynegyedük (25%) gondolja úgy, hogy az átmenet ütemét fenn kell tartani. 12%-uk gondolja úgy, hogy több fosszilis tüzelőanyagot kellene felhasználni az energiaválság idején, és lelassult a zöld gazdaságra való átállás.
- A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében (29%), valamint a háztartások energiaszámlái árának korlátozására irányuló gazdasági intézkedések, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatása és az energiaárak felső határának előírása (29%) az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére irányuló előnyben részesített intézkedések, és az egyetlen olyan intézkedés, amelyet legalább minden negyedik említ.

Több mint egyharmaduk érzi úgy, hogy személyesen ki van téve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek

- Tízből csaknem négy (37%) állítja, hogy személyesen ki van téve környezeti és éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak és veszélyeknek (7% nagyon kitétt, 30%-a némileg kitétt). Nemzeti szinten jelentős eltérések mutatkoznak: a portugáliai 64%-tól Finnországban 9%-ig terjednek azok az arányok, akik úgy érzik, hogy a kitétségeknek vannak kitéve.

I. AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS EURÓPAI FELFOGÁSA

Éghajlatváltozás

A jelentés első fejezete azt vizsgálja, hogy az európaiak az éghajlatváltozást tekintik-e a legsúlyosabbnak, vagy a világ egyik legsúlyosabb problémájának. Az európaiak az éghajlatváltozás súlyosságáról alkotott elképzeléseit is megvitatják.

1. Az éghajlatváltozás globális problémaként való felfogása

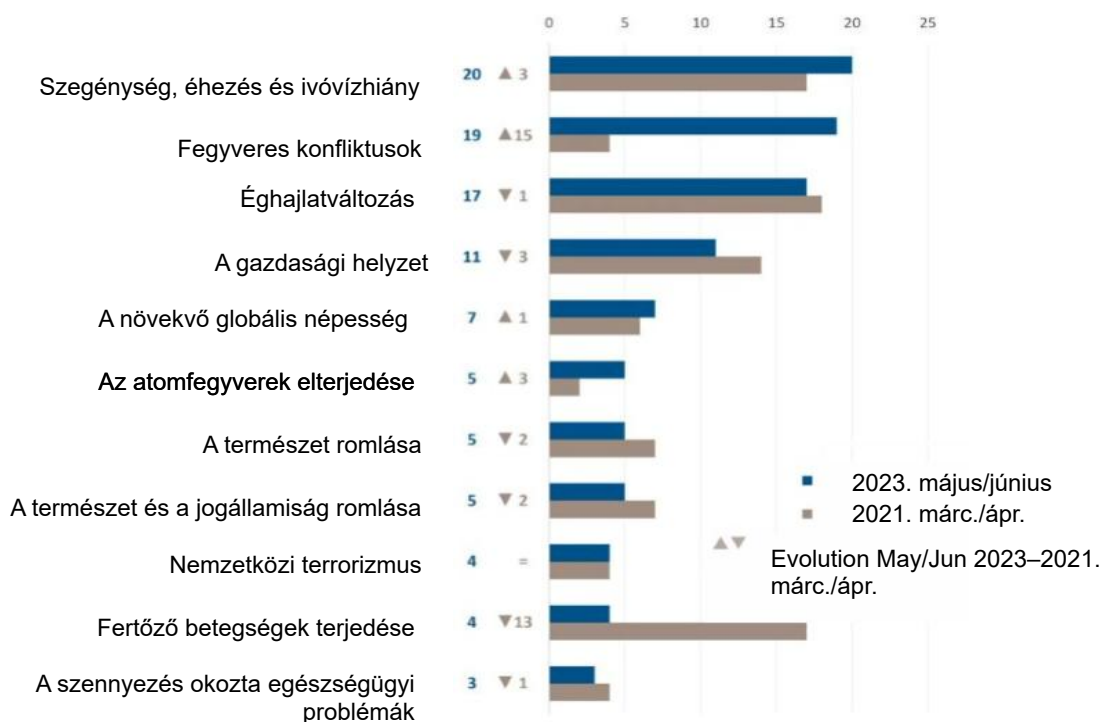
Az éghajlatváltozás a harmadik helyen áll a világ egészének legsúlyosabb problémái között

A válaszadók 11 problémát tartalmazó listát kaptak, és azt kérdezték, hogy melyek a legsúlyosabbak a mai világban.¹⁰ Az éghajlatváltozás a harmadik legsúlyosabb probléma a „szegénység, az éhezés és az ivóvíz hiánya” és a „fegyveres konfliktusok” után.

Minden ötödik (20%) említést tesz a szegénységről, az éhezésről és az ivóvízhiányról, a 2021. március-április közötti három százalékpontos növekedésről, valamint a rangsor második helyről az első helyre való emelkedésére.

Majdnem ugyanannyi válaszadó említi a fegyveres

QC1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%-EU27)

konfliktusokat (19%, + 15 százalékpont). Ez a probléma az előző felmérés 8. helyéről a második helyre került az

10 QC1a. Ön szerint az alábbiak közül melyik az egyetlen legsúlyosabb probléma, amellyel a világ egésze szembesül?

aktuális hullámban¹¹. Ez valószínűleg az Ukrajna elleni 2022. februári orosz inváziót követő háború kitörését tükrözi.

Majdnem minden ötödik (17%, -1 százalékpont) szerint az éghajlatváltozás a legsúlyosabb probléma. Most a harmadik helyen áll a 2021-es első helyezés után.

A gazdasági helyzet megtartja helyzetét (11%, -3 százalékpont), és ez az egyetlen olyan probléma, amelyet tíz válaszadó közül legalább egy említett. A világ népességének növekedése a hetedik helyről az ötödik helyre nőtt (7%, + 1 százalékpont).

A többi problémát húszból egynél több említi: az atomfegyverek elterjedése (5%, + 3), a természet romlása (5%, -2 százalékpont), a demokrácia és a jogállamiság romlása (5%, -2 százalékpont), a nemzetközi terrorizmus (4%, nincs változás), a fertőző betegségek terjedése (4%, -13 százalékpont) és a szennyezés miatti egészségügyi problémák (3%, -1 százalékpont).

Érdeemes megjegyezni, hogy jelentősen csökkent a fertőző betegségek terjedésének említése (-13 pp), amely a harmadik helyről a kilencedik helyre esik¹².

Összességében a válaszadók több mint egyötöde (22%) az éghajlatváltozást vagy a természet romlását választja a

11 2022. február 24-én a felmérés 2021-es és 2023-as hullámaival kapcsolatos terepmunka között Oroszország megszállta Ukrajnát, és agresszív háborúja folyamatban van.

12 Az előző felmérést körülbelül egy évvel a Covid19-világjárvány után végezték el.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

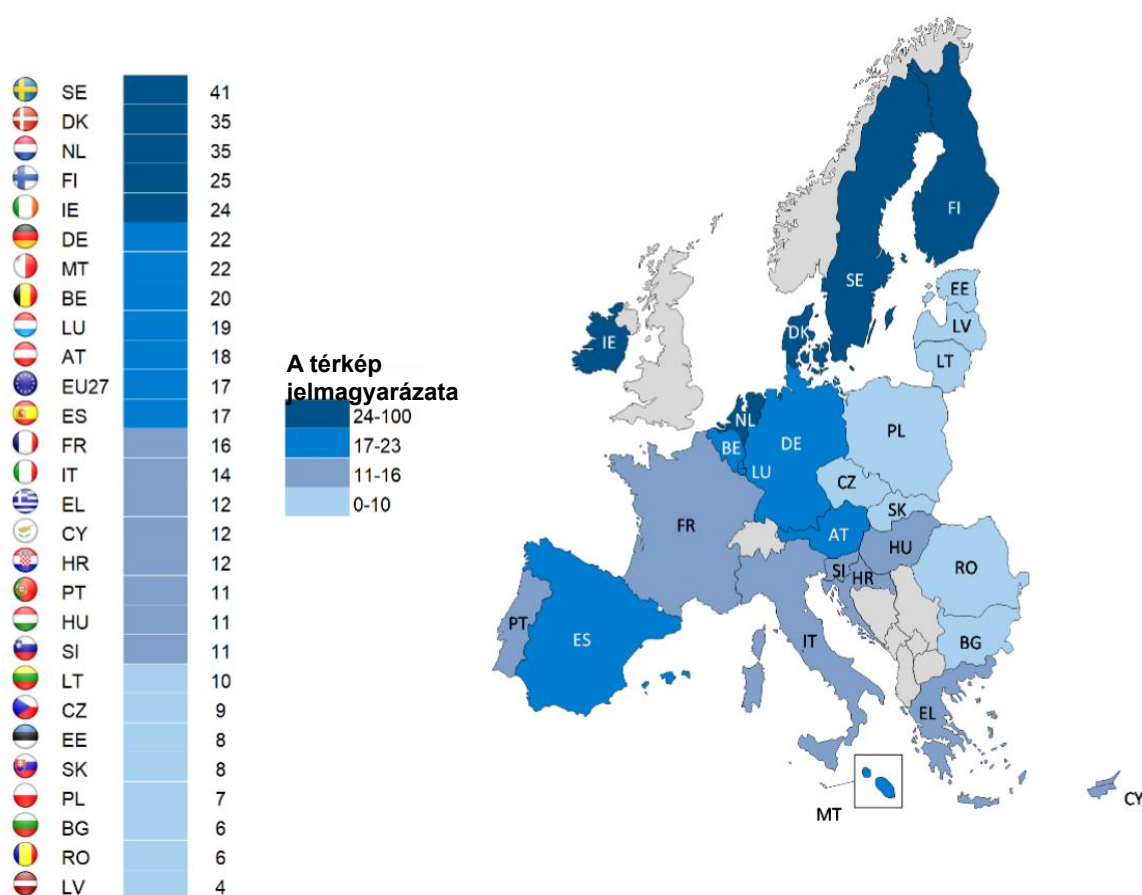
Éghajlatváltozás

világ egésze előtt álló egyetlen legsúlyosabb problémaként.

Jelentős földrajzi eltérések figyelhetők meg azon válaszadók arányában, akik az éghajlatváltozást tartják a világ legsúlyosabb problémájának. Ez a vélemény a legelterjedtebb Svédországban (41%), Dániában és Hollandiában (35%), a legkevésbé pedig Lettországban (4%), Romániában és Bulgáriában (mindkettő 6%).

Amint azt a térkép is mutatja, az EU északi és nyugati részén élő válaszadók általában az éghajlatváltozást tekintik a legsúlyosabb problémának, míg a keleti területeken élők általában a legkevésbé gondolkoznak így.

QC1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%-EU27)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A nemzeti eredmények azt mutatják, hogy a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány a világ legsúlyosabb problémája nyolc országban, különösen Luxemburgban (30%), Görögországban és Spanyolországban (mindkettő 29%), valamint Franciaországban és Portugáliában (mindkettő 27%). Ezzel szemben ez a legsúlyosabb probléma Máltán és Lettországon mindössze 12%, Lengyelországban, Romániában és Olaszországban pedig 13% esetében. A szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány a 27 uniós tagállam közül 25 közül az első három közé tartozik.

A szegénység, az éhezés, az ivóvízhiány és az éghajlatváltozás első helyen áll Belgiumban (20%) és Ausztriában (18%), míg Magyarországon a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány az első helyen áll a fegyveres konfliktusokkal (17%).

A fegyveres konfliktusok jelentik a legsúlyosabb problémát kilenc országban, köztük Lengyelországban (37%) és Észtországban (33%), valamint Lettországon és Csehországban (28%). A legnagyobb valószínűséggel Görögországban (6%), Hollandiában (8%) és Svédországban (11%) súlyos problémaként említik őket. A fegyveres konfliktusok 23 tagállamban a három leginkább említett probléma közé tartoznak.

Az éghajlatváltozás az egyetlen olyan probléma, amely minden országban első helyen áll, és hét országban, köztük Svédországban (41%), Hollandiában és Dániában (35%) a leggyakrabban említett probléma. Ezzel szemben Lettországon a válaszadók 4%-a, Bulgáriában 6% és Lengyelországban 7% véli úgy, hogy ez a legsúlyosabb probléma. Az éghajlatváltozás 16 ország közül az első három közé tartozik.

Legalább egy országban hat további probléma jelenik meg az első háromban:

- A gazdasági helyzet 17 országban a második vagy a harmadik legsúlyosabb probléma, köztük

Görögországban (26%), Portugáliában (24%) és Olaszországban (20%). Svédországban (2%), Hollandiában (3%) és Finnországban (4%) a legkevésbé súlyos problémaként említik.

- A világ népességének növekedése Hollandiában a harmadik helyen áll (16%). Ezt tíz válaszadó közül legalább egy (12%), Németországban (11%) és Dániában (10%) is megemlíti.
- Litvániában a második helyen áll az atomfegyverek elterjedése (14%).
- A természet romlása a harmadik leggyakrabban említett probléma Szlovéniában (15%) és Magyarországon (11%).
- Svédországban a demokrácia és a jogállamiság romlása a harmadik leggyakrabban említett probléma (12%).
- A nemzetközi terrorizmus a harmadik leggyakrabban említett probléma Máltán (14%).

QC1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%)

	EU-27	LÉG Y	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	20	20	16	14	14	18	10	20	29	29	28	21	13	27	12	14	30	17	12	17	18	13	28	13	19	21	14	15
Fegyveres konfliktusok	19						15	26	28	20	21	18	23	16	28	26	13	17	16	8	17	37	15	18	17	22	19	11
Éghajlatváltozás	17	20	6	9	35	22	8	24	12	17	16	12	14	12	4	10	19	11	22	35	18	7	11	6	11	8	25	41
A gazdasági helyzet	11	9	17	10	6	8	16	10	26	16	6	12	20	17	15	13	5	12	9	3	11	9	24	16	7	13	4	2
A növekvő globális népesség	7	8	3	9	10	11	5	6	4	3	6	3	3	1	4	4	9	9	4	16	7	5	3	6	6	5	12	6
Az atomfegyverek elterjedése	5	6	6	5	2	3	4	5	4	4	4	9	5	6	9	14	3	7	7	2	4	6	3	8	8	7	6	4
A természet romlása	5	5	5	6	2	3	8	2	3	4	9	5	5	8	4	6	5	11	6	4	8	3	5	5	15	6	8	4
A demokrácia és a jogállamiság romlása	5	5	5	4	5	7	3	3	5	6	7	3	3	2	4	2	6	3	6	8	5	2	2	9	5	5	6	12
Nemzetközi terrorizmus	4	6	4	5	2	4	5	5	3	2	8	5	3	4	6	2	4	2	14	3	3	7	2	5	5	5	2	2
Fertőző betegségek terjedése	4	3	6	5	2	1	5	3	6	2	2	5	6	4	8	4	3	7	1	1	4	7	2	8	3	5	2	2
A szennyezés okozta egészségügyi problémák	3	3	5	2	2	1	3	4	2	2	3	7	4	3	5	4	3	4	3	1	3	4	4	5	4	3	1	1
Egyéb (spontán)	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0
Nincs (spontán)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nem tudom	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése Éghajlatváltozás

2021. március-április óta a legjelentősebb uniós szintű változások az, hogy a válaszadók lényegesen kisebb valószínűséggel mondják azt, hogy a legsúlyosabb probléma a fertőző betegségek terjedése (13 százalékpont), és lényegesen nagyobb valószínűséggel említik a fegyveres konfliktusokat (+ 15 százalékpont). Ezek a változások a nemzeti szintű eredményekben is tükröződnek¹³.

A válaszadók minden tagállamban sokkal kisebb valószínűséggel tekintik a fertőző betegségek terjedését a világ egyetlen legsúlyosabb problémájának, hét országban pedig legalább 20 százalékpontos változás tapasztalható: Bulgária (6%, -30 százalékpont), Olaszország (6%, -28 százalékpont), Málta (1%, -28 százalékpont), Magyarország (7%, -27 százalékpont), Horvátország és Észtország (mindegyik 5%, -24 százalékpont) és Szlovákia (5%, -22 százalékpont).

A válaszadók minden országban nagyobb valószínűséggel tekintik a fegyveres konfliktusokat a legsúlyosabb problémának, és öt országban a növekedés legalább 20 százalékpontos: Lengyelország (37%, + 28 százalékpont), Észtország (33%, + 28 százalékpont), Bulgária (26%, + 23 százalékpont), Csehország (28%, + 21 százalékpont) és Olaszország (23%, + 21 százalékpont).

Bár a növekedés kisebb, érdemes megjegyezni, hogy minden országban a válaszadók nagyobb valószínűséggel tekintik a nukleáris fegyverek elterjedését a legsúlyosabb problémának, és ez különösen igaz Litvániában (14%, + 11 százalékpont).

A 2021. március-április óta bekövetkezett egyéb jelentős változások a következők:

- A portugál válaszadók kisebb valószínűséggel említik az éghajlatváltozást (11%, -11 százalékpont) vagy a demokrácia és a jogállamiság romlását (2%, -12 százalékpont).
- A portugáliaiak (24%, + 10 százalékpont) ma nagyobb valószínűséggel tekintik a gazdasági helyzetet a legsúlyosabb problémának, míg Olaszországban (20%, -11 százalékpont) és Spanyolországban (16%, -10 százalékpont) kevésbé valószínű, hogy ezt teszik.
- A görögországi válaszadók (29%, + 11 százalékpont) ma nagyobb valószínűséggel tekintik a szegénységet, az éhezést és az ivóvízhiányt a legsúlyosabb problémának.

---

¹³ 2022. február 24-én a felmérés 2021-es és 2023-as hullámaival kapcsolatos terepmunka között Oroszország megszállta Ukrajnát, és agresszív háborúja folyamatban van. A 2021. évi felmérésre körülbelül egy évvel a Covid19-világjárvány után került sor.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%)		EU-27	IT	HR	HU	MT	AT	EL	BG	ES	CY	NL	DK	SI	FI	RO	FR	SE	CZ	LT	DE	PL	SK	LÉGY	LU	EE	LV	IE	PT
Éghajlatváltozás	2023. május/június	17	14	12	11	22	18	12	6	17	12	35	35	11	25	6	16	41	9	10	22	7	8	20	19	8	4	24	11
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	7	3 DB.	3 DB.	3 DB.	3 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	=	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼11
Nemzetközi terrorizmus	2023. május/június	4	3	5	2	14	3	3	4	2	4	3	2	5	2	5	8	2	5	2	4	7	5	6	4	5	6	5	2
	Δ 2021. márc./ápr.	=	1 DB.	2 DB.	▼1	12	▼1	1 DB.	1 DB.	1 DB.	▼1	=	▼4	2 DB.	▼6	2 DB.	=	▼5	▼4	▼3	1 DB.	2 DB.	1 DB.	3 DB.	▼1	2 DB.	1 DB.	3 DB.	=
Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	2023. május/június	20	13	21	17	12	18	29	16	29	27	17	14	19	14	13	28	15	14	14	18	13	21	20	30	10	12	20	28
	Δ 2021. márc./ápr.	3 DB.	5 DB.	4 DB.	2 DB.	2 DB.	3 DB.	11	1 DB.	6	6	1 DB.	6	1 DB.	5 DB.	▼6	3 DB.	5 DB.	4 DB.	5 DB.	=	1 DB.	6	3 DB.	9	3 DB.	4 DB.	5 DB.	5 DB.
Fertőző betegségek terjedése	2023. május/június	4	6	5	7	1	4	6	6	2	4	1	2	3	2	8	2	2	5	4	1	7	5	3	3	5	8	3	2
	Δ 2021. márc./ápr.	▼13	▼2	▼2	▼2	▼2	▼1	▼8	▼3	▼1	▼7	▼5	▼1	▼1	▼6	▼1	▼6	▼2	▼1	▼1	▼9	▼1	▼2	▼5	▼4	▼2	▼6	▼1	▼6
A gazdasági helyzet	2023. május/június	11	20	12	12	9	11	26	17	16	17	3	6	7	4	16	6	2	10	13	8	9	13	9	5	16	15	10	24
	Δ 2021. márc./ápr.	▼3	▼1	▼6	=	=	1 DB.	▼2	▼1	▼1	▼3	=	=	▼2	1 DB.	▼1	▼4	=	3 DB.	1 DB.	2 DB.	▼4	1 DB.	1 DB.	▼2	5 DB.	▼1	4 DB.	10 DB.
A szennyezés okozta egészségügyi problémák	2023. május/június	3	4	7	4	3	3	2	5	2	3	1	2	4	1	5	3	1	2	4	1	4	3	3	3	3	5	4	4
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	▼2	2 DB.	▼4	▼7	▼3	▼1	▼1	▼1	▼1	▼3	=	▼3	▼1	▼2	▼2	=	1 DB.	=	▼2	▼4	▼3	1 DB.	1 DB.	2 DB.	=	3 DB.	1 DB.
Az atomfegyverek elterjedése	2023. május/június	5	5	9	7	7	4	4	6	4	6	2	2	8	6	8	4	4	5	14	3	6	7	6	3	4	9	5	3
	Δ 2021. márc./ápr.	3 DB.	3 DB.	7	6	6	1 DB.	2 DB.	5 DB.	4 DB.	4 DB.	2 DB.	1 DB.	6	5 DB.	6	2 DB.	3 DB.	3 DB.	11	1 DB.	1 DB.	5 DB.	5 DB.	2 DB.	3 DB.	5 DB.	3 DB.	3 DB.
Fegyveres konfliktusok	2023. május/június	19	23	18	17	16	17	6	26	14	16	8	20	17	19	18	10	11	28	26	21	37	22	15	13	33	28	17	15
	Δ 2021. márc./ápr.	15 DB.	21	15 DB.	*16. PO NT	15 DB.	12	2 DB.	23	11	7	4 DB.	*17. PO NT	15 DB.	*16. PO NT	14	7	7	21	*16. PO NT	14	28	*17. PO NT	11	10 DB.	28	14	14	12
A növekvő globális népesség	2023. május/június	7	3	3	9	4	7	4	3	3	1	16	10	6	12	6	6	6	9	4	11	5	5	8	9	5	4	6	3
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	1 DB.	=	3 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	1 DB.	=	▼1	▼3	1 DB.	▼8	2 DB.	2 DB.	▼5	▼3	=	3 DB.	2 DB.	2 DB.	▼4	▼1	▼5	▼3	1 DB.	=
A természet romlása	2023. május/június	5	5	5	11	6	8	3	5	4	8	4	2	15	8	5	9	4	6	6	3	3	6	5	5	8	4	2	5
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	2 DB.	▼1	3 DB.	▼3	1 DB.	▼5	▼1	▼1	▼1	=	▼1	▼1	▼4	▼2	=	=	▼8	▼3	▼5	▼2	▼1	▼3	▼5	▼1	▼5	▼4	▼3
A demokrácia és a jogállamiság romlása	2023. május/június	5	3	3	3	6	5	5	5	6	2	8	5	5	6	9	7	12	4	2	7	2	5	5	6	3	4	3	2
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	=	▼2	▼1	▼1	▼3	▼3	1 DB.	1 DB.	▼5	=	▼3	▼7	▼3	3 DB.	▼1	▼1	▼7	▼7	▼1	▼5	▼1	▼7	▼4	▼7	▼4	▼7	▼12
Egyéb (spontán)	2023. május/június	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
	Δ 2021. márc./ápr.	=	=	=	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	=	=	=	▼1	1 DB.	1 DB.	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	1 DB.	1 DB.	=
Nincs (spontán)	2023. május/június	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ 2021. márc./ápr.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Nem tudom	2023. május/június	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Δ 2021. márc./ápr.	=	1 DB.	=	=	=	1 DB.	=	1 DB.	▼1	=	1 DB.	=	▼1	=	▼1	1 DB.	=	3 DB.	1 DB.	=	=	=	=	=	=	=	=	1 DB.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A világ legkomolyabb problémájának szociodemográfiai elemzése a következőket szemlélteti:

- A szegénységet, az éhezést és az ivóvízhiányt nagyobb valószínűséggel említik a nők, mint a férfiak (22% vs 17%).
- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy megemlíti az éghajlatváltozást, és annál kevésbé valószínű, hogy fegyveres konfliktusokat említ. Például a 15–24 évesek 24%-a gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás a világ legsúlyosabb problémája, szemben az 55 év felettek 14%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy megemlíti az éghajlatváltozást, és annál kevésbé valószínű, hogy megemlíti a szegénységet, az éhezést, az ivóvíz hiányát vagy a fegyveres konfliktusokat. Például a 20 év feletti végzettséggel rendelkezők 21%-a gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb probléma, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 10%-ával.
- A diákok (30%) nagyobb valószínűséggel említik az éghajlatváltozást, mint más társadalmi-foglalkozású csoportok, különösen a házigazdák (8%). A legvalószínűbb, hogy a nyugdíjasok említik a fegyveres konfliktusokat, különösen a diákokhoz képest (22% szemben a 14%-kal), míg a lakók és a munkanélküliek (mindkettő 24%) nagyobb valószínűséggel említik a szegénységet, az éhezést és az ivóvízhiányt, mint a többi csoportban.
- Minél kevesebb nehézséget tapasztal egy válaszadó a számlák kifizetésével, annál valószínűbb, hogy megemlíti a fegyveres konfliktusokat és az éghajlatváltozást, és annál kevésbé valószínű, hogy megemlíti a szegénységet, az éhezést, az ivóvíz hiányát és a gazdasági helyzetet. Például 19%, akik soha vagy szinte soha nem tapasztalnak nehézségeket a számlák kifizetésével kapcsolatban, megemlíti az éghajlatváltozást, szemben a legtöbbször nehézségekkel küzdők 10%-ával.
- Minél magasabb a szociális létra, annál valószínűbb, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb probléma, és annál kevésbé valószínű, hogy megemlíti a szegénységet, az éhezést és az ivóvíz hiányát. Például a felső osztályhoz tartozók 23%-a említi az éghajlatváltozást, szemben azok 12%-ával, akik magukat a munkásosztály részének tekintik.

Végül azok a válaszadók, akik személyes lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel mondják azt, hogy az éghajlatváltozás a

legsúlyosabb probléma, mint azok, akik nem cselekedtek (20% vs 11%)¹⁴.

¹⁴ Az intézkedések eredményeinek teljes körű elemzését lásd a 2. fejezet 2. szakaszában.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (% – EU)

	Éghajlatváltozás	Nemzetközi terrorizmus	Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	Fertőző betegségek terjedése	A gazdasági helyzet	A szennyezés okozta egészségügyi problémák	Az atomfegyverek elterjedése	Fegyveres konfliktusok	A növekvő globális népesség	A természet romlása	A demokrácia és a jogállamiság romlása
EU-27	17	4	20	4	11	3	5	19	7	5	5
Nemi											
Férfi	18	4	17	3	12	3	5	19	8	5	6
Nő	16	5	22	4	11	3	5	19	5	5	5
Kor											
15–24	24	4	20	3	12	2	4	16	5	6	4
25–39	18	4	20	4	13	3	4	17	7	5	5
40–54	17	4	19	4	12	2	4	19	7	5	7
55+	14	5	20	4	11	3	5	21	7	4	5
Oktatás (End of)											
–15	10	4	25	4	13	3	5	22	4	4	4
16–19	13	5	20	4	13	3	5	20	7	5	5
20+	21	4	18	3	10	2	4	18	8	5	7
Még tanulok	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
Társadalmi-szakmai kategória											
Önfoglalkoztató	16	3	16	5	15	3	5	19	6	5	7
Vezetők	23	3	19	2	10	2	4	17	9	4	6
Egyéb fehér gallér	16	4	18	4	13	3	3	21	7	5	6
Kézimunkások	14	5	21	4	11	3	5	18	8	5	6
Ház személyek	8	4	24	5	16	5	5	19	4	3	6
Munkanélküli	15	4	24	3	16	4	4	15	5	5	5
Nyugdíjas	14	5	20	4	9	3	6	22	6	5	5
Diákok	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
A számlák kifizetésének nehézségei											
Az idő nagy részében	10	6	24	4	15	4	5	15	6	6	5
Időről időre	13	4	19	4	16	3	5	17	6	6	6
Szinte soha/soha	19	4	19	3	10	2	5	20	7	5	6
Úgy véli, hogy a											
A munkásosztály	12	5	24	4	12	3	4	20	6	5	4
Az alsó középosztály	15	4	21	3	11	2	5	22	6	4	6
A középosztály	18	4	18	4	12	3	5	18	7	5	6
A felső középosztály	28	2	15	2	10	2	4	16	10	5	6
A felső osztály	23	7	13	4	8	1	6	21	9	5	3
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében											
Igen	20	4	20	3	10	3	4	17	7	5	6
Nem	11	6	18	5	14	3	5	21	6	5	5

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Egy későbbi kérdésben a válaszadók legfeljebb három további súlyos problémát tudtak megjelölni ugyanabból a listából¹⁵. Az alábbiakban bemutatott eredmény a két kérdés eredményeit ötvözi. Figyelembe véve az összes válaszadó választát, az első négy rangsorolt probléma változatlan marad. Tízből csaknem hat (58%, +4 százalékpont) úgy gondolja, hogy a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány az egyik legsúlyosabb probléma, míg 52%-uk mondja ezt a fegyveres konfliktusokról, ami 29 százalékpontos növekedést jelent 2021. március-április óta. Ez az egyetlen olyan probléma, amelyet a válaszadók legalább fele komolynak tart.

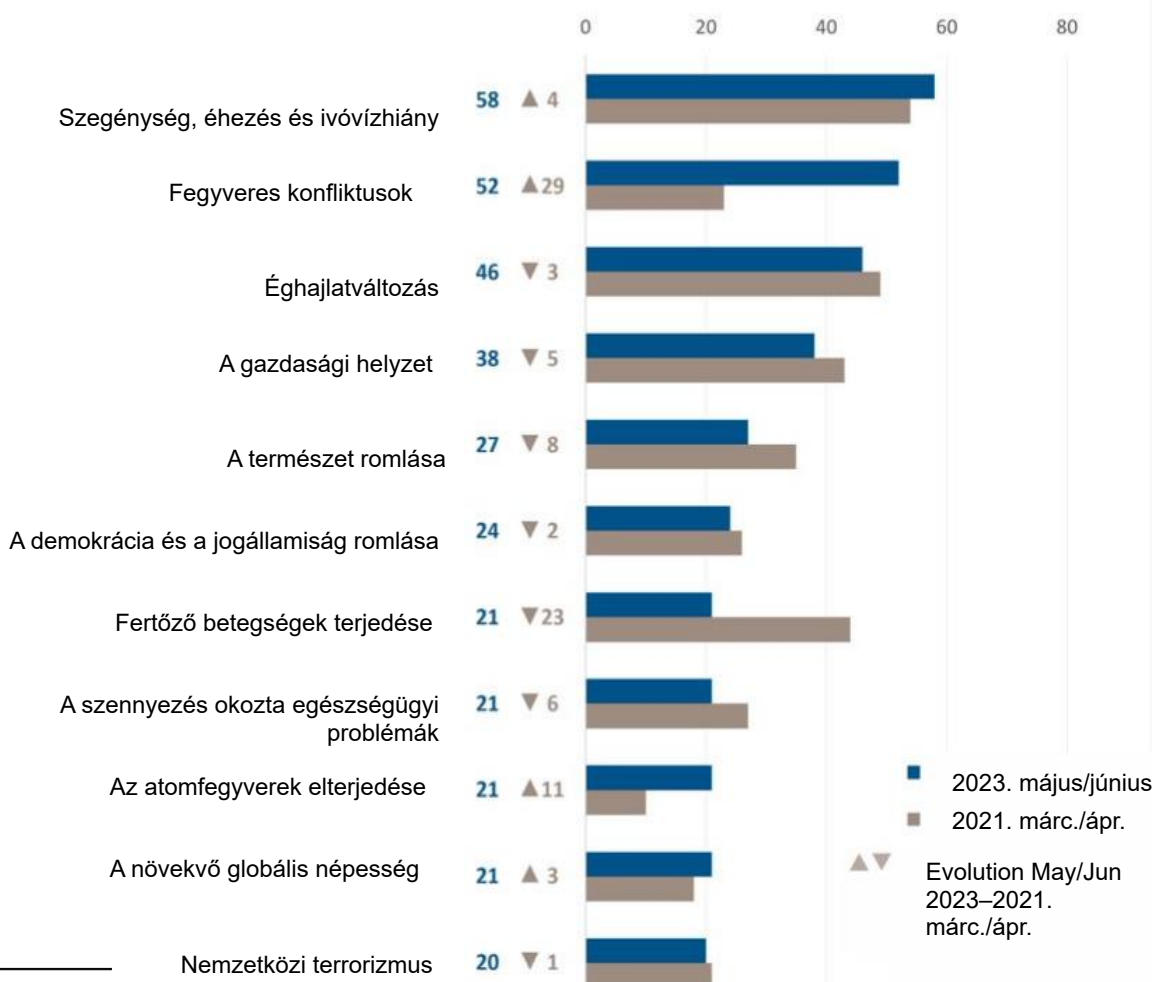
Tízből több mint négy (46%, -3 százalékpont) szerint az éghajlatváltozás súlyos probléma, míg 38% (-5 százalékpont) említi a gazdasági helyzetet és 27% (-8 százalékpont) a természet romlását.

Az összes többi problémát legalább ötből egy megemlíti: a demokrácia és a jogállamiság romlása (24%, -2 százalékpont), a fertőző betegségek terjedése (21%, -23 százalékpont), a szennyezés miatti egészségügyi

problémák (21%, -6 százalékpont), az atomfegyverek elterjedése (21%, +11 százalékpont), a világ népességének növekedése (21%, 3 százalékpont) és a nemzetközi terrorizmus (20%, -1 százalékpont).

2021. március-áprilishoz képest a válaszadók ma már sokkal kisebb valószínűséggel említik a fertőző betegségek terjedését, de sokkal valószínűbb, hogy megemlítik a fegyveres konfliktusokat és az atomfegyverek elterjedését.

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (% – EU27)

15 QC1T. Ön szerint az alábbiak közül melyik az egyetlen legsúlyosabb probléma, amellyel a világ egésze szembesül?

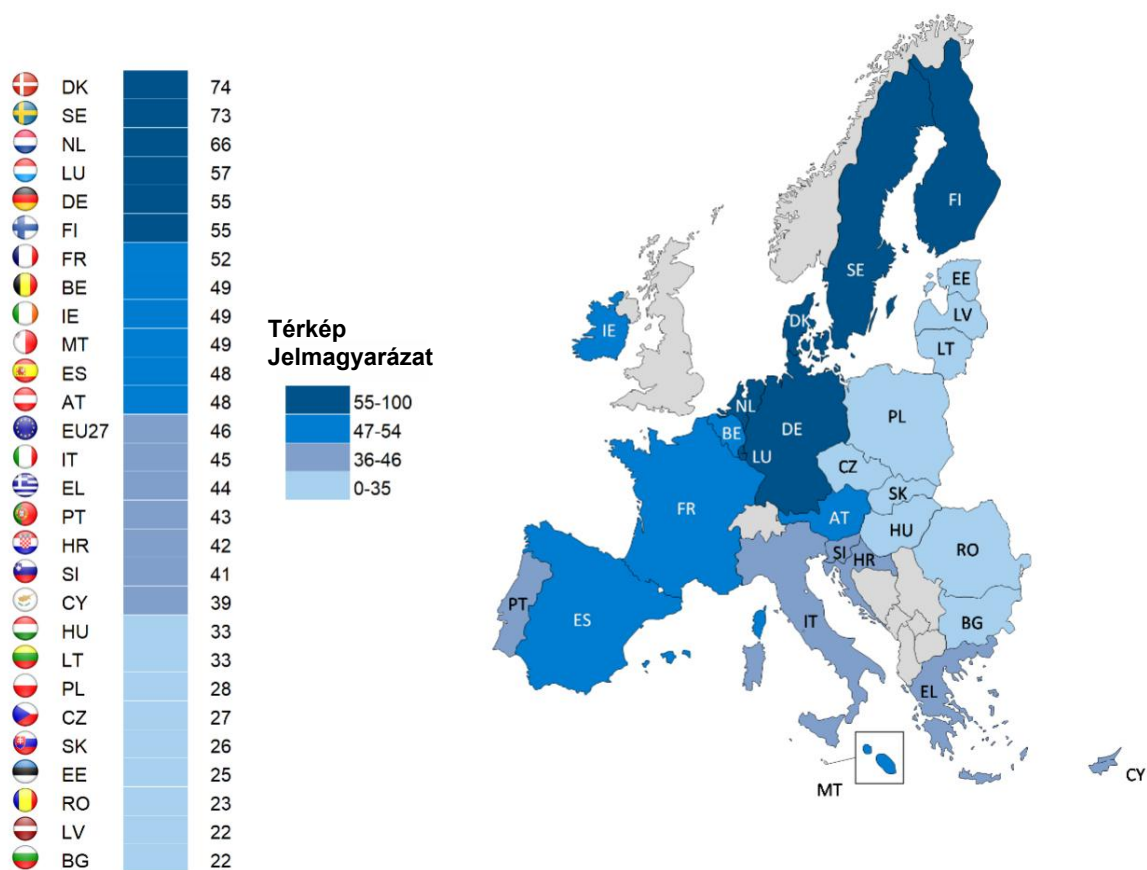
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A nemzeti eredmények azt mutatják, hogy minden országban minden ötödik válaszadó úgy véli, hogy az éghajlatváltozás a világ egyik legsúlyosabb problémája. Az arány a dániai 74%, a svédországi 73% és a hollandiai 66%, a lettországi és bulgáriai válaszadók 22%-a és a romániai 23% között mozog.

A térkép azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik szerint az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb probléma, nagyobb valószínűséggel fordulnak elő az EU északi és nyugati területein.

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (Az éghajlatváltozás %-ában)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Három probléma áll az első helyen nemzeti szinten. 16 országban a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány a leggyakrabban említett probléma: Görögországban a válaszadók 70%-a, Spanyolországban és Luxemburgban 69%, Írországban és Máltán pedig 51%. A fegyveres konfliktust nyolc országban, köztük Észtországban (66%) említik leggyakrabban. Finnországban a szegénység, az éhezés, az ivóvízhiány és a fegyveres konfliktusok az első helyen állnak (mindkettő 56%). Az éghajlatváltozás a leginkább említett probléma Dániában (74%) és Svédországban (73%).

A kombinált válaszok nemzeti eredményei azt mutatják, hogy a szegénységet, az éhezést és az ivóvízhiányt az egyes országokban több mint egyharmaduk súlyos problémának tartja. Az arány Svédországban 71%, Görögországban 70%, Spanyolországban és Luxemburgban 69%, Lettországban 35%, Észtországban és Romániában 41%. A szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány 26 tagállam közül az első három közé tartozik.

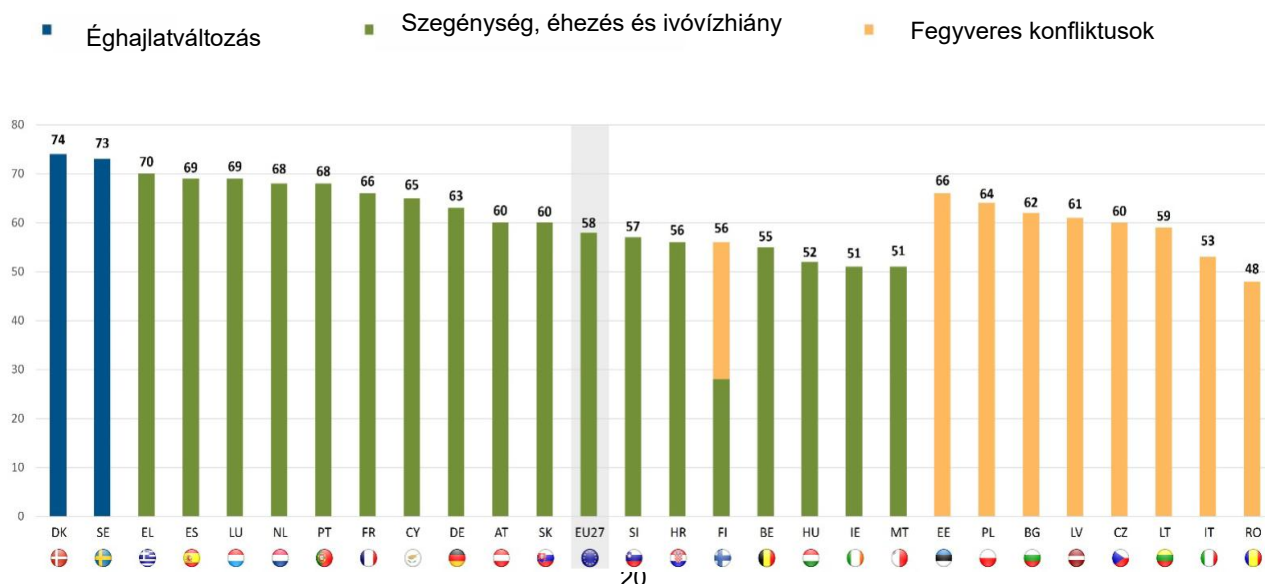
A fegyveres konfliktusok a 25 tagállamban a három leggyakrabban említett probléma egyike. Az arány Észtországban 66%, Lengyelországban 64%, Bulgáriában pedig 62%, Görögországban 38%, Máltán 40% és Portugáliában 41%.

Az éghajlatváltozás az egyetlen olyan probléma, amely minden országban első helyen áll. Ezt minden tagállamban öt válaszadó több mint egynegyede említi. Dániában (74%), Svédországban (73%) és Hollandiában (66%) a legnagyobb valószínűséggel úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb probléma, szemben Lettországban és Bulgáriában 22%-kal, Romániában pedig 23%-kal, akik ugyanígy gondolkodnak. Az éghajlatváltozás 15 országban a három leginkább említett probléma egyike.

Legalább egy országban négy további probléma jelenik meg az első háromban:

- A gazdasági helyzet 13 országban a második vagy harmadik helyen áll. Az összes tagállamban ez az arány Görögországban 64%, Portugáliában 59% és Cipruson 56%, Hollandiában 14%, Svédországban 17% és Finnországban 20%.
- A természet romlása Szlovéniában (49%), Magyarországon (41%) és Finnországban (38%) a második leggyakrabban említett probléma. Ausztriában is széles körben említik (39%), de a legkevésbé Írországban (14%), Lengyelországban (18%) és Lettországban (19%) említik.
- A demokrácia és a jogállamiság romlása a harmadik leggyakrabban említett tétel Svédországban (56%, megosztva a fegyveres konfliktusokkal). Svédország az egyetlen olyan ország, ahol tízből legalább négyen komoly problémaként említik ezt a világot, ezt követi Hollandiában 37%-uk, Németországban pedig 34%-uk. Ezzel szemben Litvániában 11%, Cipruson pedig 12% említi ezt.
- Az atomfegyverek elterjedése a harmadik leggyakrabban említett tétel Litvániában (41%), és Litvánia az egyetlen olyan ország, ahol több mint egyharmaduk említi ezt a kérdést.

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%-A a leggyakrabban említett válasz országonként)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%)																												
	EU-27	LÉ GY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
Fegyveres konfliktusok	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
Éghajlatváltozás	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
A gazdasági helyzet	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
A természet romlása	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
A demokrácia és a jogállamiság romlása	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
Az atomfegyverek elterjedése	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
A növekvő globális népesség	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
A szennyezés okozta egészségügyi problémák	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
Fertőző betegségek terjedése	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
Nemzetközi terrorizmus	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
Egyéb (spontán)	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
Nincs (spontán)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Nem tudom	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Uniós szinten három probléma említése változott, nevezetesen 2021. március-április óta: fegyveres konfliktus (+ 29 százalékpont), az atomfegyverek elterjedése (+ 11 százalékpont) és a fertőző betegségek terjedése (-23 százalékpont). Ezek a változások nemzeti szinten is tükröződnek¹⁶.

Minden tagállamban jelentősen nőtt a fegyveres konfliktusok súlyos problémaként való említése. Valójában 13 tagállamban a növekedés legalább 30 százalékpont, a legnagyobb mértékben Bulgáriában (62%, + 43 százalékpont), Olaszországban (53%, + 38 százalékpont) és Finnországban (56%, + 36 százalékpont).

Minden országban nőtt az atomfegyverek elterjedésének említése is, a válaszadók közül a legnagyobbat Máltán (33%, + 26 százalékpont), Litvániában (41%, + 23 százalékpont), Horvátországban (31%, + 18 százalékpont) és Szlovéniában (27%, + 18 százalékpont) figyelték meg.

Ezzel szemben mind a 27 tagállamban csökkent a fertőző betegségek terjedésének említése, a válaszadók közül a legnagyobbak Máltán (18%, -46 százalékpont), Olaszországban (32%, -38 százalékpont), Bulgáriában (34%, -32 százalékpont) és Ausztriában (16%, -32 százalékpont).

Bár az éghajlatváltozás uniós szintű említései viszonylag kismértékben változtak, ez nemzeti szinten jelentős eltéréseket takar. Az említések 19 országban csökkentek, és kilenc országban a csökkenés legalább tíz százalékpont volt, a legnagyobb csökkenés Portugáliában (43%-os, -20 százalékpont), Észtországban (25%, -19 százalékpont) és Írországon (49%, -17 százalékpont) volt megfigyelhető. Ezzel szemben az éghajlatváltozás említése hét országban enyhén nőtt (1–4 százalékpont), Spanyolországban pedig nem történt változás (48%).

Hat másik probléma is van, ahol 2021 márciusa és áprilisa óta legalább tíz százalékpontos nemzeti szintű változás történt.

- A szegénységet, az éhezést és az ivóvízhiányt említő válaszadók aránya 22 országban nőtt, köztük Svédországban (71%, + 14 százalékpont), Dániában (61%, + 12 százalékpont), Szlovákiában (60%, + 11 százalékpont), Finnországban (56%, + 11 százalékpont) és Ausztriában (60%, + 10 százalékpont). Az említések három országban csökkentek, köztük Romániában (41%, -12 százalékpont), és Cipruson (65%) és Lettországon (35%) változatlanok maradtak.
- A gazdasági helyzet említése nyolc országban nőtt, köztük Portugáliában (59%, + 16 százalékpont), de 17 országban csökkent, különösen Olaszországban (52%,

-19 százalékpont), Horvátországban (37%, -17 százalékpont), Spanyolországban (53%, -12 százalékpont) és Szlovéniában (26%, -10 százalékpont). Szlovákiában (43%) és Finnországban (20%) nem történt változás.

- A szennyezés miatt jelentkező egészségügyi problémák aránya 19 országban csökkent, köztük Máltán (27%, -16 százalékpont), Romániában (21%, -16 százalékpont), Lengyelországban (17%, -13 százalékpont), Olaszországban (25%, -12 százalékpont) és Németországban (15%, -10 százalékpont). Ezzel szemben az említések négy országban nőttek, köztük Írországon (27%, + 10 százalékpont), és négy országban stabilak maradtak.
- A nemzetközi terrorizmusról 18 ország válaszadói kisebb valószínűséggel tesznek említést, köztük Svédországban (15%, -20 százalékpont), Dániában (17%, -18 százalékpont), Csehországban (22%, -16) és Finnországban (19%, -15 százalékpont). A fennmaradó kilenc országban, köztük Máltán (39%, + 21 százalékpont) és Írországon (27%, + 10 százalékpont) nőttek a említések.
- A természetromlás említése 25 tagállamban csökkent. Kilenc országban a csökkenés legalább tíz százalékpont, két országban pedig legalább 20 százalékpontos csökkenés: Csehország (28%, -21 százalékpont) és Írország (14%, -20 százalékpont). Ezzel szemben Ausztriában (39%, + 4 százalékpont) és Magyarországon (41%, + 1 százalékpont) nőttek a említések.
- 20 országban a demokrácia és a jogállamiság romlása ma már kevésbé valószínű, hogy megemlítik, mint 2021-ben. 11 országban a csökkenés legalább tíz százalékpont volt, a legnagyobb volt Portugáliában (17%, -22 százalékpont) és Írországon (20%, -21 százalékpont). A említések hat országban, köztük Svédországban (56%, + 5 százalékpont) nőttek, és Franciaországban nem változtak (21%).

¹⁶ 2022. február 24-én a felmérés 2021-es és 2023-as hullámaival kapcsolatos terepmunka között Oroszország megszállta Ukrajnát, és agresszív háborúja folyamatban van. A 2021. évi felmérésre körülbelül egy évvel a Covid19-világjárvány után került sor.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (%)

		EU-27	LÉGY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Éghajlatváltozás	2023. május/június	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
	Δ 2021. márc./ápr.	▼3	▼12	▼6	▼11	4 DB.	▼3	▼19	▼17	3 DB.	=	1 DB.	1 DB.	4 DB.	▼3	▼9	▼11	▼1	▼4	▼13	▼4	1 DB.	▼13	▼20	▼3	▼6	▼13	4 DB.	▼1
Nemzetközi terrorizmus	2023. május/június	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	▼3	7	▼16	▼18	▼2	▼4	10 DB.	▼1	4 DB.	▼4	7	3 DB.	▼5	▼2	▼3	▼6	▼1	21	▼3	▼9	6	▼7	8	4 DB.	▼1	▼15	▼20
Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	2023. május/június	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
	Δ 2021. márc./ápr.	4 DB.	1 DB.	3 DB.	4 DB.	12	3 DB.	2 DB.	▼7	7	7	3 DB.	1 DB.	5 DB.	=	=	8	7	1 DB.	7	5 DB.	10 DB.	3 DB.	▼2	▼12	▲31	11	11	14
Fertőző betegségek terjedése	2023. május/június	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
	Δ 2021. márc./ápr.	▼23	▼6	▼32	▼17	▼23	▼21	▼26	▼24	▼8	▼24	▼14	▼31	▼38	▼1	▼14	▼21	▼13	▼30	▼46	▼15	▼32	▼24	▼15	▼24	▼19	▼28	▼19	▼11
A gazdasági helyzet	2023. május/június	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
	Δ 2021. márc./ápr.	▼5	▼3	▼8	7	2 DB.	5 DB.	9	5 DB.	▼6	▼12	▼4	▼17	▼19	▼8	1 DB.	▼2	▼1	▼5	▼3	▼4	▼6	▼9	*16. PONT	▼7	▼10	=	=	2 DB.
A szennyezés okozta egészségügyi problémák	2023. május/június	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
	Δ 2021. márc./ápr.	▼6	=	▼8	▼3	5 DB.	▼10	▼5	10 DB.	=	▼1	=	1 DB.	▼12	▼7	▼4	▼1	▼1	▼8	▼16	▼8	▼7	▼13	9	▼16	▼6	▼6	▼6	=
Az atomfegyverek elterjedése	2023. május/június	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
	Δ 2021. márc./ápr.	11	14	*17. PONT	13	11	9	6	10 DB.	11	13	6	18	15 DB.	8	10 DB.	23	11	*16. PONT	26	7	8	13	9	15 DB.	18	*17. PONT	13	10 DB.
Fegyveres konfliktusok	2023. május/június	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
	Δ 2021. márc./ápr.	29	24	43	25	30	26	34	23	13	34	23	30	38. PONT	*16. PONT	*16. PONT	22	22	34	30	15 DB.	30	34	*17. PONT	35.	31	29	36	23
A növekvő globális népesség	2023. május/június	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
	Δ 2021. márc./ápr.	3 DB.	▼5	2 DB.	▼3	▼4	7	▼8	▼2	3 DB.	1 DB.	4 DB.	6	2 DB.	3 DB.	▼7	1 DB.	▼6	7	8	5 DB.	9	4 DB.	▼2	2 DB.	2 DB.	3 DB.	▼8	▼8
A természet romlása	2023. május/június	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
	Δ 2021. márc./ápr.	▼8	▼9	▼6	▼21	▼3	▼15	▼7	▼20	▼10	▼4	▼6	▼5	▼4	▼12	▼15	▼9	▼10	1 DB.	▼18	▼5	4 DB.	▼6	▼7	▼8	▼1	▼10	▼8	▼7
A demokrácia és a jogállamiság romlása	2023. május/június	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	▼14	1 DB.	▼14	▼9	4 DB.	▼16	▼21	▼5	▼1	=	▼4	3 DB.	▼12	▼13	▼14	▼15	▼4	▼2	2 DB.	▼1	▼14	▼22	3 DB.	▼17	▼1	▼8	5 DB.
Egyéb (spontán)	2023. május/június	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
	Δ 2021. márc./ápr.	=	=	=	=	=	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	=	=	=	=	1 DB.	1 DB.	=	=	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	=	▼1	1 DB.	=
Nincs (spontán)	2023. május/június	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	Δ 2021. márc./ápr.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	1 DB.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Nem tudom	2023. május/június	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	=	=	3 DB.	=	▼1	1 DB.	=	=	▼1	▼1	=	1 DB.	=	=	1 DB.	=	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	▼1	▼1	=	▼1	=

Éghajlatváltozás

Az összesített eredmények szociodemográfiai elemzése azt mutatja, hogy az egyes csoportok több mint egyharmada említi az éghajlatváltozást, és kiemeli a következő különbségeket:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy megemlíti az éghajlatváltozást: A 15–24 évesek 52%-a teszi ezt, szemben az 55 év felettek 43%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy megemlíti az éghajlatváltozást: A 20 év feletti végzettséggel rendelkező válaszadók 53%-a, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 38%-ával.
- A legvalószínűbben a diákok (59%) és a vezetők (57%) említik az éghajlatváltozást, különösen a háziasszonyokhoz képest (38%).
- Azok a válaszadók, akik soha vagy szinte soha nem küzdenek a számlák kifizetésével (49%), nagyobb valószínűséggel említik az éghajlatváltozást, mint azok, akik több nehézséget tapasztalnak.
- Azok a válaszadók, akik magukat a felső középosztály (60%) vagy felső osztályának (57%) részének tartják, nagyobb valószínűséggel említik az éghajlatváltozást, mint azok, akik a közép- vagy munkásosztályhoz tartoznak (40%).

Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, sokkal valószínűbbnek tartják, hogy ez az egyik legsúlyosabb probléma, mint azok, akik nem tettek lépéseket (53% kontra 35%).

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC1T Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egésze szembesül? (% – EU)

	Éghajlatváltozás	Nemzetközi terrorizmus	Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	Fertőző betegségek terjedése	A gazdasági helyzet	A szennyezés okozta egészségügyi problémák	Az atomfegyverek elterjedése	Fegyvers konfliktusok	A növekvő globális népesség	A természet romlása	A demokrácia és a jogállamiság romlása
EU-27	46	20	58	21	38	21	21	52	21	27	24
Nemi											
Férfi	46	19	56	20	39	20	21	52	24	28	24
Nő	47	21	59	22	37	21	21	53	19	27	23
Kor											
15–24	52	18	59	19	38	21	20	49	20	32	23
25–39	48	18	58	19	39	22	20	50	22	28	25
40–54	47	20	56	20	39	20	21	53	23	27	24
55+	43	22	58	23	37	20	23	54	21	25	23
Oktatás (End of)											
–15	38	20	60	26	45	21	22	55	17	23	17
16–19	42	22	55	22	41	21	22	52	21	26	22
20+	53	20	59	17	33	20	20	53	25	30	28
Még tanulok	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
Társadalmi-szakmai kategória											
Önfoglalkoztató	44	18	53	22	44	20	24	52	22	29	27
Vezetők	57	16	58	14	33	20	19	55	26	30	29
Egyéb fehér gallér	45	20	55	22	39	20	20	52	23	27	25
Kézimunkások	43	22	57	21	40	21	21	51	22	26	22
Ház személyek	38	21	58	28	43	26	19	51	15	22	22
Munkanélküli	48	21	62	24	48	21	17	50	19	25	21
Nyugdíjas	42	24	58	22	35	20	24	55	20	25	21
Diákok	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
A számlák kifizetésének nehézségei											
Az idő nagy részében	39	24	58	23	44	23	21	46	19	31	22
Időről időre	41	21	54	24	44	23	22	48	19	26	21
Szinte soha/soha	49	20	59	19	35	19	21	55	22	27	25
Úgy véli, hogy a											
A munkásosztály	40	21	62	24	43	23	20	53	19	27	19
Az alsó középosztály	42	22	59	22	39	19	22	53	18	26	23
A középosztály	49	20	55	20	37	20	22	52	22	28	25
A felső középosztály	60	15	57	15	32	20	21	51	30	28	33
A felső osztály	57	22	50	21	28	16	22	50	27	29	24
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében											
Igen	53	18	62	19	35	21	20	52	22	29	26
Nem	35	24	49	25	43	20	23	53	20	23	20

2. Az éghajlatváltozás érzékelt súlyossága

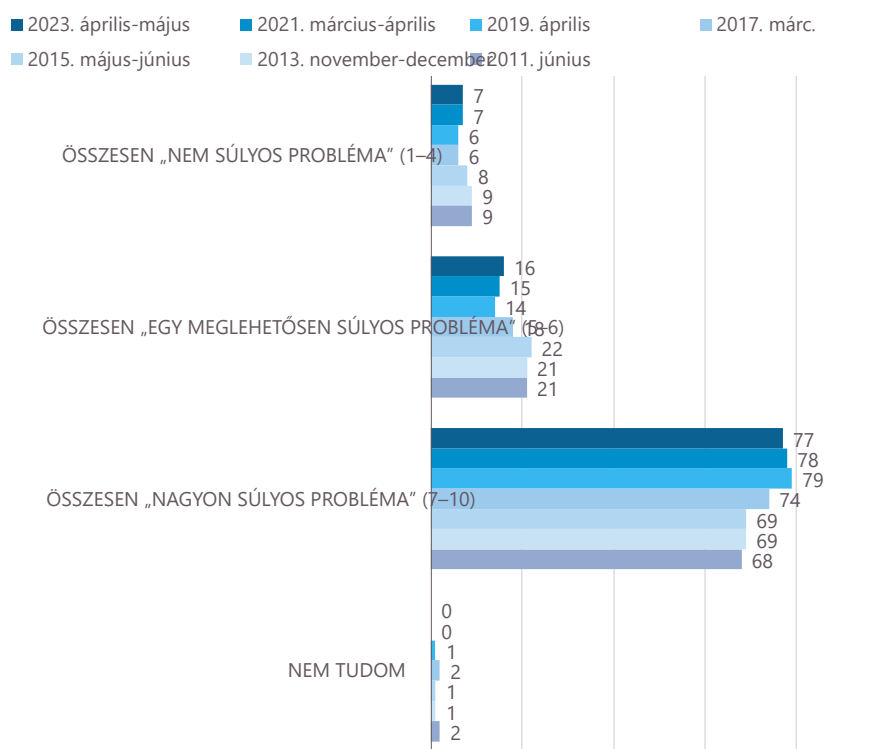
Tízből nyolc európai úgy véli, hogy az éghajlatváltozás nagyon komoly probléma. Az ellenérdekű feleket arra kérték, hogy mondják el, hogy jelenleg milyen súlyos probléma az éghajlatváltozás, egy 1–10-es skálán. Az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”¹⁷. Válaszaikat három csoportra osztották: azok a válaszadók, akik az éghajlatváltozást „rendkívül súlyos problémának” tartják (7–10. válasz), azok, akik úgy vélik, hogy ez „egy meglehetősen súlyos probléma” (5. és 6. válasz), és azok, akik úgy vélik, hogy ez „nem súlyos probléma” (1–4. válasz).

A válaszadóktól több mint háromnegyede (2021 márciusa és áprilisa óta 77%, -1 százalékpont) úgy véli, hogy az éghajlatváltozás jelenleg nagyon súlyos probléma. Valójában, még ha csak a 8–10. választ vesszük is figyelembe, tíz válaszadóból több mint hat komoly problémának tartja. Még több, 31% adja meg a maximális

pontszám 10, ami azt jelzi, hogy úgy vélik, hogy ez egy rendkívül súlyos probléma.

Tízből több mint egy (16%, + 1 százalékpont) gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás meglehetősen súlyos probléma, és 7% (nincs változás) gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát. Azon válaszadók aránya, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, 2019 áprilisa óta viszonylag stabil maradt.

QC2R És Ön szerint mennyire súlyos a klímaváltozás ebben a pillanatban? Kérjük, használja az 1-től 10-ig terjedő skálát, az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”. (% – EU27)

¹⁷ QC2R. Ön szerint mennyire súlyos a klímaváltozás ebben a pillanatban? Kérjük, használja az 1-től 10-ig terjedő skálát, az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

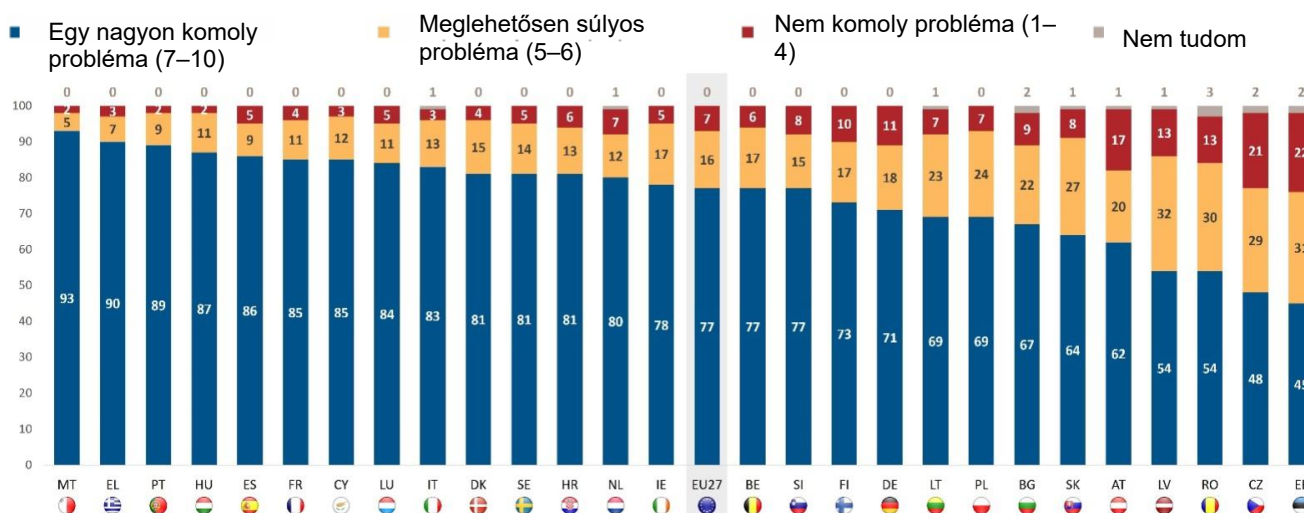
Éghajlatváltozás

Minden uniós tagállamban a válaszadók nagy valószínűséggel úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás jelenleg nagyon súlyos probléma. Az arány Máltán 93%, Görögországban 90% és Portugáliában 89%, Észtországban 45%, Csehországban 48%, Romániában és Lettországon pedig 54%.

Az éghajlatváltozás meglehetősen súlyos problémának számító aránya a lettországi 32%-tól, Észtországban 31% és Romániában 30%, Máltán 5%, Görögországban 7%, Portugáliában és Spanyolországban pedig 9%-ig terjed.

Végül hét olyan ország van, ahol legalább minden tizedik válaszadó úgy véli, hogy az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát: Észtország (22%), Csehország (21%), Ausztria (17%), Lettország, Románia (13%), Németország (11%) és Finnország (10%). Ezzel szemben Máltán, Portugáliában és Magyarországon mindössze 2% adja meg ezt a választ.

QC2R És Ön szerint mennyire súlyos a klímaváltozás ebben a pillanatban? Kérjük, használja az 1-től 10-ig terjedő skálát, az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”. (%)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

A 2021. március-április óta bekövetkezett változások¹⁸ vegyesek. Tíz országban a válaszadók nagyobb valószínűséggel tekintik az éghajlatváltozást nagyon súlyos problémának, a legnagyobb növekedést Máltán (93%, +7 százalékpont 2021-hez képest, +1 százalékpont 2019-hez képest) és Finnországban (73%, +7 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta). Ezzel szemben ez a nézet 14 országban csökkent, négy országban pedig legalább tíz százalékpont volt a csökkenés: Észtország (45%, -18 százalékpont 2021 óta, -14 százalékpont 2019 óta), Csehország (48%, 2021 óta -16 százalékpont, 2019 óta -23 százalékpont), Szlovákia (64%, -13 százalékpont) és Románia (54%, -12 százalékpont). Hollandiában (80%), Szlovéniában (77%) és Lengyelországban (69%) nem történt változás.

QC2R És Ön szerint mennyire súlyos a klímaváltozás ebben a pillanatban? Kérjük, használja az 1-től 10-ig terjedő skálát, az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”. (%)

	EU-27	MT	FI	EL	LU	HU	DK	ES	FR	HR	SE	NL	PL	SI	IT	PT	IE	LT	CY	LÉGY	LV	AT	BG	DE	RO	SK	CZ	EE	
Nem komoly probléma (1-4)																													
2023. május/június	7	2	10	3	5	2	4	5	4	6	5	7	7	8	3	2	5	7	3	6	13	17	9	11	13	8	21	22	
Δ 2021. márc./ápr.	=	▼3	▼8	▼2	=	▼3	▼5	1 DB.	▼1	1 DB.	▼3	1 DB.	=	=	▼1	=	▼3	▼2	▼1	=	▼4	5 DB.	5 DB.	3 DB.	2 DB.	4 DB.	6	6	
Meglehetősen súlyos probléma (5-6)																													
2023. május/június	16	5	17	7	11	11	15	9	11	13	14	12	24	15	13	9	17	23	12	17	32	20	22	18	30	27	29	31	
Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼3	1 DB.	▼4	▼6	▼3	=	▼5	▼2	▼3	1 DB.	▼2	=	=	1 DB.	2 DB.	6	4 DB.	5 DB.	5 DB.	8	1 DB.	2 DB.	5 DB.	9	9	8	10 DB.	
Egy nagyon komoly probléma (7-10)																													
2023. május/június	77	93	73	90	84	87	81	86	85	81	81	80	69	77	83	89	78	69	85	77	54	62	67	71	54	64	48	45	
Δ 2021. márc./ápr.	▼1	7	7	6	6	6	5 DB.	5 DB.	4 DB.	2 DB.	2 DB.	=	=	=	▼1	▼2	▼3	▼3	▼4	▼5	▼5	▼7	▼8	▼8	▼12	▼13	▼16	▼18	
Nem tudom																													
2023. május/június	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	2	0	3	1	2	2	
Δ 2021. márc./ápr.	=	▼1	=	=	=	=	=	▼1	▼1	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	=	=	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	1 DB.	=	2 DB.	2 DB.	

¹⁸ 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy minden csoportban tízből több mint hét válaszadó úgy véli, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma. Van azonban néhány figyelemre méltó különbség:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy így gondolkodik: A 15–24 évesek 81%-a gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, szemben az 55 év felettek 75%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy ez nagyon komoly probléma: A 20 év feletti végzettséggel rendelkezők 81%-a teszi ezt, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 74%-ával.
- A diákok (86%) és a vezetők (82%) szerint a legvalószínűbb, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, különösen a háziasszonyokhoz képest (73%).
- Azok, akik a felső középosztályba helyezik magukat (83%) a legnagyobb valószínűséggel azt gondolják, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, különösen azokkal szemben, akik az alsó középosztályba kerülnek (72%).

Az elemzés azt is mutatja – talán nem meglepő módon -, hogy azok a válaszadók, akik szerint az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (94%) vagy az egyik legsúlyosabb (89%) probléma a világon, sokkal valószínűbb, hogy azt mondják, hogy ez egy nagyon súlyos probléma, mint azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nem a világ egyik legsúlyosabb problémája (64%).

Végül azok a válaszadók, akik személyes lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, mint azok, akik nem tettek lépéseket (84% szemben a 64%-kal).

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC2R És Ön szerint mennyire súlyos a klímaváltozás ebben a pillanatban? Kérjük, használja az 1-től 10-ig terjedő skálát, az „1” azt jelenti, hogy „egyáltalán nem súlyos probléma” és „10”, ami azt jelenti, hogy „rendkívül súlyos probléma”. (% – EU)

	Nem komoly probléma (1–4)	Meglehetősen súlyos probléma (5–6)	Egy nagyon komoly probléma (7–10)	Nem tudom
EU-27	7	16	77	0
Nemi				
Férfi	8	16	76	0
Nő	6	16	77	1
Kor				
15–24	4	15	81	0
25–39	7	14	79	0
40–54	8	15	77	0
55+	7	17	75	1
Oktatás (End of)				
–15	6	19	74	1
16–19	8	19	73	0
20+	7	12	81	0
Még tanulok	3	11	86	0
Társadalmi-szakmai kategória				
Önfoglalkoztató	10	15	75	0
Vezetők	6	12	82	0
Egyéb fehér gallér	6	17	77	0
Kézimunkások	9	16	75	0
Ház személyek	6	20	73	1
Munkanélküli	8	16	76	0
Nyugdíjas	7	18	74	1
Diákok	3	11	86	0
A számlák kifizetésének nehézségei				
Az idő nagy részében	8	16	75	1
Időről időre	8	18	74	0
Szinte soha/soha	7	15	78	0
Úgy véli, hogy a				
A munkásosztály	7	18	74	1
Az alsó középosztály	9	18	72	1
A középosztály	6	15	79	0
A felső középosztály	5	12	83	0
A felső osztály	6	14	80	0
Éghajlatváltozás				
A legnagyobb probléma	1	5	94	0
Az egyik probléma	2	9	89	0
Nem probléma	12	23	64	1
Az éghajlatváltozás megítélése				
Nem komoly probléma	100	0	0	0
Meglehetősen komoly probléma	0	100	0	0
Egy nagyon komoly probléma	0	0	100	0
Lépéseket tett az éghajlat elleni küzdelem érdekében				
Igen	5	11	84	0
Nem	11	24	64	1

II. FELLÉPÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEM ÉRDEKÉBEN

Éghajlatváltozás

Ez a fejezet az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedésekre összpontosít. Megvitatja, hogy az európaiak szerint mely szereplők felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért, továbbá áttekinti az európaiak által az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében tett intézkedéseket.

1. Felelősség az éghajlatváltozás elleni küzdelemért

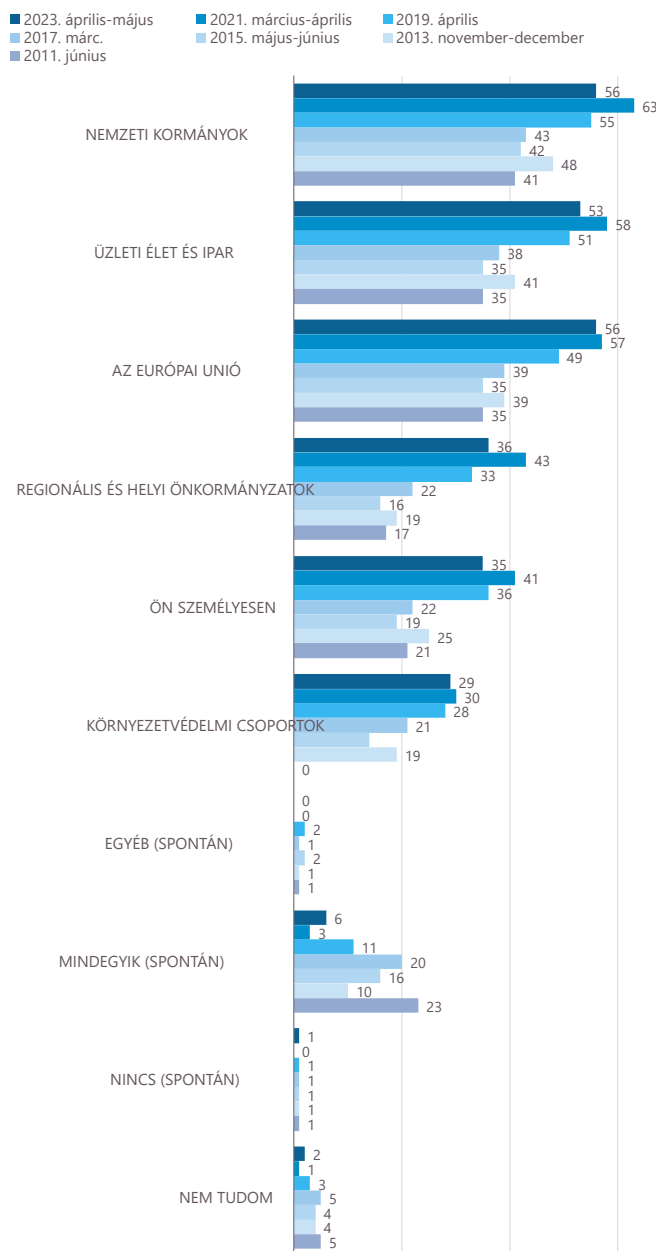
A legtöbb európai úgy gondolja, hogy az EU-n belül az Európai Unió, a nemzeti kormányok, valamint az üzleti élet és az ipar felelős az éghajlatváltozás elleni küzdelemért.

A válaszadókat megkérdezték, hogy az EU-n belül mely szereplők (egy hatból álló listából) szerintük felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért. Többféle válasz is lehetséges volt.¹⁹ Az Európai Uniót (56%, -1 százalékpont 2021 márciusa és áprilisa óta) és a nemzeti kormányokat (56%, -6 százalékpont) említik a leggyakrabban, ezt követi az üzleti élet és az ipar (53%, -5 százalékpont). Ezek mindegyike kisebb valószínűséggel kerül említésre, mint 2021. március-áprilisban, de tíz válaszadóból legalább négy szereplő továbbra is az egyetlen szereplő. Hosszabb szemszögből nézve a válaszadók most sokkal nagyobb valószínűséggel vállalnak felelősséget az éghajlatváltozás elleni küzdelemért, mint a 2013–2017 közötti időszakban.

A válaszadók több mint egyharmada szerint a regionális és helyi önkormányzatok (36%, -7 százalékpont) vagy maguk (35%, -6 százalékpont) felelősek, míg 29% (-1 százalékpont) gondolja úgy, hogy a környezetvédelmi csoportok felelősek.

Húszból alig több mint egy (6%, +3 százalékpont) spontán módon azt mondja, hogy az EU-n belül valamennyi szereplő felelős az éghajlatváltozás elleni küzdelemért.

QC3 Véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES)
(% – EU27)

19 QC3. Véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért?

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

14 tagállamban a válaszadók a legnagyobb valószínűséggel azt állítják, hogy a nemzeti kormányok felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért, a válaszadók körében a legmagasabb arány Máltán (84%), Svédországban (80%) és Dániában (77%) figyelhető meg. Ezzel szemben Szlovéniában (35%), Romániában (40%) és Lettorszában (43%) kevesebben gondolkodnak így. A nemzeti kormányok mind a 27 tagállamban az első három közé tartoznak.

Spanyolországban a nemzeti kormányok és az Európai Unió az első helyen (mindkettő 56%), míg Bulgáriában (mindkettő 48%) és Hollandiában (mindkettő 68%) a nemzeti kormányok az első helyen a vállalkozások és az ipar.

27 tagállamban az Európai Unió az éghajlatváltozás elleni küzdelemért felelősnek tekintett három legfontosabb szereplő közé tartozik. Hat országban, köztük Luxemburgban (76%), Franciaországban és Belgiumban (65%) és Spanyolországban (53%) a legismertebb szereplő. Az Európai Uniót Máltán (79%) és Dániában (75%) is széles körben említik a válaszadók. Romániában (37%), Lettorszában (38%) és Bulgáriában (39%) a válaszadók a legkisebb valószínűséggel az EU-t tekintik felelősnek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért.

Négy országban a válaszadók leggyakrabban úgy vélik, hogy a vállalkozások és az ipar felelős az éghajlatváltozás elleni küzdelemért: Németország (66%), Magyarország (60%), Ausztria (59%) és Szlovénia (58%). Bulgáriában (mindkettő 48%) és Hollandiában (mindkettő 68%) a vállalkozások és az ipar az első helyen áll a nemzeti kormányokkal. A vállalkozásokat és az ipart is széles körben említik Görögországban (73%) és Máltán (68%). Svédország az egyetlen olyan ország, ahol az üzleti élet

A regionális és helyi önkormányzatok a harmadik leggyakrabban említett szereplő Görögországban (45%), Ausztriában (43%), Spanyolországban (38%) és Bulgáriában (33%), de a leggyakrabban Máltán (67%), Luxemburgban (53%) és Svédországban (46%) említik őket. Csehországban (19%), Lengyelországban, Lettorszában és Olaszországban (mindegyik 26%) említik a legkevésbé.

Öt olyan ország van, ahol a válaszadók legalább fele úgy gondolja, hogy személyesen felelős: Málta (63%), Luxemburg (62%), Svédország (60%), Dánia (54%) és Hollandia (53%). Ezzel szemben Csehországban 16%, Bulgáriában és Lengyelországban 17% ugyanígy gondolkodik. Ez a harmadik leggyakrabban említett tétel Svédországban és Hollandiában (53%).

Ausztriában a környezetvédelmi csoportok a harmadik leggyakrabban említett szereplő (a regionális és helyi önkormányzatokkal együtt 43%). Ezeket Máltán (61%), Luxemburgban (53%) és Litvániában (43%) is széles körben említik, de kevésbé valószínű, hogy Bulgáriában (16%), Csehországban (17%) és Olaszországban (18%) említik őket.

Érdemes megjegyezni, hogy öt olyan ország van, ahol tizből legalább egy spontán módon azt mondja, hogy mindezen szereplők felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért: Portugália (32%), Spanyolország (13%), Ausztria (11%), valamint Litvánia és Bulgária (10%).

QC3 Véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES) (%)

	EU-27	LÉ GY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Nemzeti kormányok	56	49	48	54	77	61	55	56	74	56	61	50	46	69	43	57	63	48	84	68	52	46	47	40	35	64	62	80
Az Európai Unió	56	65	39	41	75	63	45	51	73	56	65	53	51	63	38	50	76	41	79	67	52	43	52	37	43	50	55	74
Üzleti élet és ipar	53	52	48	46	65	66	44	42	73	54	56	47	43	67	39	56	66	60	68	68	59	34	41	33	58	63	60	55
Regionális és helyi önkormányzatok	36	35	33	19	44	44	30	34	45	38	40	41	26	38	26	37	53	29	67	35	43	26	35	31	28	34	29	46
Őn személyesen	35	40	17	16	54	48	22	39	32	36	46	26	20	41	24	37	62	18	63	53	40	17	28	18	22	26	42	60
Környezetvédelmi csoportok	29	29	16	17	33	31	23	30	32	29	42	42	18	39	26	43	53	24	61	19	43	22	31	21	23	28	24	28
Egyéb (spontán)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Mindegyik (spontán)	6	3	10	4	4	4	5	9	5	13	4	3	9	4	4	10	2	8	2	2	11	3	32	5	8	3	1	1
Nincs (spontán)	1	1	1	2	0	2	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	3	1	0	1	1	1	0	0
Nem tudom	2	1	6	4	0	1	3	1	0	2	3	0	3	0	3	2	1	1	2	0	2	2	2	4	1	1	2	0

és az ipar nem szerepel az első három helyen.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten 2021. április-május óta eltérőek a vélemények arról, hogy ki felelős az éghajlatváltozás kezeléséért²⁰.

Az általános uniós szinten hét százalékponttal csökkent a nemzeti kormányok felelősnek vélt aránya, és 18 tagállamban ez a tendencia ismétlődik. 13 országban a csökkenés legalább tíz százalékpontos, a legnagyobb mértékben Írországra (56%, -18 százalékpont 2021-hez képest, +8 százalékpont 2019-hez képest), Szlovéniára (35%, -17 százalékpont azóta, -2 százalékpont 2019 óta) és Olaszországra (46%, -17 százalékpont). A nemzeti kormány említése hat országban nőtt, köztük Máltán (84%, +9 százalékpont 2021 óta, +18 százalékpont 2019 óta), és változatlan maradt Görögországban (74%), Szlovákiában (64%) és Franciaországban (61%).

Az Európai Unió említése 15 országban nőtt, köztük Litvániában (50%, +17 százalékpont), Dániában (75%, +15 százalékpont) és Máltán (79%, +10 százalékpont 2021 óta, +20 százalékpont 2019 óta). A fennmaradó 12 országban a válaszadók kisebb valószínűséggel gondolják úgy, hogy az EU a felelős: a legnagyobb csökkenés Romániában (37%, -15 százalékpont), Írországra (51%, -14 százalékpont 2021 óta, +6 százalékpont 2019 óta), Portugáliában (52%, 2021 óta -12 százalékpont, 2019 óta -4 százalékpont) és Szlovéniában (43%, 2021 óta -10 százalékpont, 2019 óta +4 százalékpont) fordult elő.

13 országban a válaszadók kisebb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a regionális és helyi hatóságok felelősek, öt országban pedig legalább tíz százalékponttal csökkent a csökkenés: Lengyelországra (26%, -20 százalékpont), Olaszországra (26%, -20 százalékpont), Romániára (31%, -15 százalékpont), Írországra (34%, -11 százalékpont 2021 óta, +1 százalékpont 2019 óta) és Spanyolországra (38%, -10 százalékpont). Ezzel szemben 11 országban a válaszadók nagyobb valószínűséggel említik a regionális és helyi önkormányzatokat, és ez különösen hangsúlyos Luxemburgban (53%, +18 százalékpont 2021 óta, +23 százalékpont 2019 óta), Máltán (67%, +14 százalékpont 2021 óta, +26 százalékpont 2019 óta) és Litvániában (37%, +10 százalékpont). Franciaországban (40%), illetve Belgiumban vagy Portugáliában (35%) nem történt változás a véleményben.

Uniós szinten öt százalékponttal csökkent a vállalkozások és az ipar említése, és ez a tendencia 16 tagállamban, köztük Romániában (33%, -16 százalékpont), Írországra (42%, -14 százalékpont 2021 óta, +3 százalékpont 2019 óta), Bulgáriában (48%, -10 százalékpont) és Olaszországra (43%, -10 százalékpont) ismétlődik. A fennmaradó 11 országban nőttek az említések, különösen Görögországban (73%, +11 százalékpont), Máltán (68%,

+11 százalékpont 2021 óta, +25 százalékpont 2019 óta) és Litvániában (56%, +10 százalékpont).

18 országban a válaszadók kisebb valószínűséggel gondolják úgy, hogy személyesen felelősek az éghajlatváltozás elleni küzdelemért, a legnagyobb csökkenés Portugáliában (28%, -15 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta), Írországra (39%, 2021 óta -13 százalékpont, 2019 óta -4 százalékpont) és Lengyelországra (17%, -13 százalékpont). A említések hat országban nőttek, köztük Dániában (54%, +13 százalékpont 2021 óta, +2 százalékpont 2019 óta) és Máltán (63%, +11 százalékpont 2021 óta, +23 százalékpont 2019 óta), de változatlan maradt Franciaországban (46%), Horvátországban és Szlovákiában (mindkettő 26%).

A környezetvédelmi csoportok említése 15 országban nőtt, öt országban pedig legalább tíz százalékpontos növekedés: Luxemburg (53%, +28 százalékpont 2021 óta, +22 százalékpont 2019 óta), Litvánia (43%, +16 százalékpont 2021 óta, +5 százalékpont 2019 óta), Dánia (33%, +15 százalékpont 2021 óta, +10 százalékpont 2019 óta), Málta (61%, +13 százalékpont) és Lettország (26%, +10 százalékpont 2021 óta, -7 százalékpont 2019 óta). Ezzel szemben tíz országban csökkentek az említések, köztük Olaszországra (18%, -14 százalékpont), Romániában (21%, -13 százalékpont) és Cipruson (39%, -10 százalékpont).

²⁰ 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC3 Véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES) (%)

	EU-27	MT	DK	LT	SE	LU	FI	EL	FR	SK	DE	CY	HR	NL	AT	PT	LÉGY	ES	RO	EE	HU	BG	LV	CZ	PL	IT	SI	IE	
Nemzeti kormányok	2023. május/június	56	84	77	57	80	63	62	74	61	64	61	69	50	68	52	47	49	56	40	55	48	48	43	54	46	46	35	56
	Δ 2021. márc./ápr.	▼7	9	5 DB.	5DB	4 DB	3 DB.	1 DB	=	=	=	▼1	▼1	▼2	▼5	▼8	▼10	▼11	▼11	▼11	▼12	▼12	▼13	▼13	▼16	▼16	▼17	▼17	▼18
Az Európai Unió	2023. május/június	56	79	75	50	74	76	55	73	65	50	63	63	53	67	52	52	65	56	37	45	41	39	38	41	43	51	43	51
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	10 DB.	15 DB.	*17. PO NT	5 DB	10 DB.	2 DB	8	3 DB	3 DB	1 DB	▼6	2 DB	▼3	▼5	▼12	▼4	▼2	▼15	6	▼2	▼7	3 DB.	4 DB.	2 DB.	▼5	▼10	▼14
Regionális és helyi önkormányzatok	2023. május/június	36	67	44	37	46	53	29	45	40	34	44	38	41	35	43	35	35	38	31	30	29	33	26	19	26	26	28	34
	Δ 2021. márc./ápr.	▼7	14	7	10 DB.	2 DB	18	2 DB	2 DB.	=	2 DB	▼2	▼8	5 DB	▼5	▼3	=	=	▼10	▼15	▼2	▼8	▼7	1 DB.	2 DB.	▼20	▼20	▼7	▼11
Üzleti élet és ipar	2023. május/június	53	68	65	56	55	66	60	73	56	63	66	67	47	68	59	41	52	54	33	44	60	48	39	46	34	43	58	42
	Δ 2021. márc./ápr.	▼5	11	9	10 DB.	4 DB	8	▼2	11	4 DB	3 DB	▼8	6	▼3	▼4	▼7	▼7	▼5	▼6	▼16	▼5	▼5	▼10	1 DB.	5 DB.	▼9	▼10	▼4	▼14
Nem tudom	2023. május/június	35	63	54	37	60	62	42	32	46	26	48	41	26	53	40	28	40	36	18	22	18	17	24	16	17	20	22	39
	Δ 2021. márc./ápr.	▼6	11	13	9	4 DB	8	▼4	▼1	=	=	▼7	▼5	=	▼4	▼8	▼15	▼1	▼6	▼8	▼4	▼5	▼4	4 DB.	▼6	▼13	▼8	▼2	▼13
Ön személyesen	2023. május/június	29	61	33	43	28	53	24	32	42	28	31	39	42	19	43	31	29	29	21	23	24	16	26	17	22	18	23	30
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	13	15 DB.	*16. PO NT	6	28	5 DB	7	5 DB	2 DB	=	▼10	2 DB	▼4	=	8	5 DB.	▼3	▼13	3 DB.	▼3	▼7	10 DB.	7	▼9	▼14	▼2	▼6
Környezetvédelmi csoportok	2023. május/június	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ 2021. márc./ápr.	=	=	=	1 DB.	=	=	=	=	1 DB	1 DB	=	=	=	1 DB	=	=	=	=	1 DB.	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Egyéb (spontán)	2023. május/június	6	2	4	10	1	2	1	5	4	3	4	4	3	2	11	32	3	13	5	5	8	10	4	4	3	9	8	9
	Δ 2021. márc./ápr.	3 DB.	▼3	4 DB.	10 DB.	1 DB	2 DB.	1 DB	3 DB.	3 DB	=	1 DB	1 DB.	2 DB	2 DB	6	32. PO NT	3 DB.	6	3 DB.	5 DB.	5 DB.	3 DB.	4 DB.	4 DB.	2 DB.	5 DB.	5 DB.	9
Mindegyik (spontán)	2023. május/június	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	2	0	0	1	3	0	1	1	1	1	0	1	1	2	1	1	1	0
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	=	=	1 DB.	=	1 DB.	▼1	=	=	1 DB	1 DB	▼1	=	1 DB	3 DB	=	1 DB.	1 DB.	=	1 DB.	=	=	1 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=
Nincs (spontán)	2023. május/június	2	2	0	2	0	1	2	0	3	1	1	0	0	0	2	2	1	2	4	3	1	6	3	4	2	3	1	1
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	1 DB.	▼1	2 DB.	=	=	2 DB	▼1	=	=	1 DB	=	=	=	1 DB	2 DB.	1 DB.	=	1 DB.	3 DB.	▼1	4 DB.	3 DB.	4 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai eredmények elemzése a következőket emeli ki:

- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy az egyes szereplőkre ruházza a felelősséget. Például a 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 60%-a gondolja úgy, hogy az EU a felelős, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 52%-ával.
- A környezetvédelmi csoportok kivételével a vezetők a legnagyobb valószínűséggel azt mondják, hogy minden szereplő felelős. A diákok és a vezetők a legvalószínűbbek, hogy a felelősséget az EU-ra ruházzák (mindkettő 62%).
- Azok a válaszadók, akiknek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, a legnagyobb valószínűséggel azt gondolják, hogy minden szereplő felelős. Például 59% mondja ezt a nemzeti kormányokról, szemben azok 52%-ával, akiknek legtöbbször nehézséget okoz a számlák kifizetése.
- Azok, akik magukat a felső középosztály részének tekintik, a legvalószínűbben azt mondják, hogy minden szereplő felelős, bár a környezeti csoportok esetében a középosztályhoz tartozónak tekintettek egyenlő aránya is így gondolkodik (mindkettő 30%).

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb probléma, vagy az egyik legsúlyosabb probléma, nagyobb valószínűséggel tekintik felelősnek az egyes szereplőket, mint azok, akik nem gondolják, hogy az éghajlatváltozás komoly probléma. Például azok 70%-a gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb probléma, 64% pedig az egyik legsúlyosabb problémának tartja az EU-t, szemben azok 48%-ával, akik nem gondolják, hogy az éghajlatváltozás komoly probléma a világ számára.

Minél komolyabban érzékeli a válaszadó az éghajlatváltozást, annál valószínűbb, hogy minden szereplőt felelősnek tekint annak leküzdéséért. Például azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, 58%-uk gondolja úgy, hogy a vállalkozások és az ipar a felelős, míg 35% úgy gondolja, hogy ez nem jelent komoly problémát. Ugyanez a minta érvényes, ha összehasonlítjuk azokat, akik személyes lépéseket tettek és nem tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC3 Véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES) (% – EU)								
	Nemzeti kormányok	Az Európai Unió	Regionális és helyi önkormányzatok	Üzleti élet és ipar	Ön személyesen	Környezetvédelmi csoportok	Egyéb (spontán)	Mindegyik (spontán)
EU-27	56	56	36	53	35	29	0	6
Nemi								
Férfi	56	57	35	53	35	27	0	6
Nő	56	56	37	53	36	30	0	7
Kor								
15–24	56	59	34	53	34	30	0	6
25–39	56	58	38	56	37	31	0	6
40–54	57	57	36	54	37	28	0	7
55+	55	54	35	52	33	27	0	7
Oktatás (End of)								
–15	51	52	32	49	28	24	0	10
16–19	53	54	35	53	33	29	0	6
20+	61	60	39	56	41	31	0	5
Még tanulok	59	62	37	58	37	29	0	6
Társadalmi-szakmai kategória								
Önfoglalkoztató	53	56	35	52	32	28	0	8
Vezetők	63	62	42	59	44	31	0	5
Egyéb fehér gallér	56	58	34	53	34	28	0	6
Kézimunkások	52	54	35	52	35	29	0	7
Ház személyek	52	52	30	45	27	23	0	11
Munkanélküli	55	58	37	55	37	37	0	6
Nyugdíjas	55	53	35	52	33	28	0	6
Diákok	59	62	37	58	37	29	0	6
A számlák kifizetésének nehézségei								
Az idő nagy részében	52	55	35	50	27	27	0	9
Időről időre	49	51	34	48	28	27	0	7
Szinte soha/soha	59	59	37	56	39	30	0	6
Úgy véli, hogy a								
A munkásosztály	55	54	37	53	32	28	0	9
Az alsó középosztály	52	53	31	50	31	26	1	8
A középosztály	56	57	37	54	36	30	0	5
A felső középosztály	63	65	40	60	46	30	1	4
A felső osztály	57	62	35	46	35	24	0	6
Éghajlatváltozás								
A legnagyobb probléma	66	70	45	61	47	35	0	5
Az egyik probléma	62	64	42	60	44	34	0	6
Nem probléma	49	48	30	47	27	24	0	7
Az éghajlatváltozás megítélése								
Nem komoly probléma	34	30	20	35	16	15	1	5
Meglehetősen komoly probléma	44	44	27	41	23	23	0	6
Egy nagyon komoly probléma	60	62	39	58	40	31	0	7
Lépéseket tett az éghajlat elleni küzdelem érdekében								
Igen	62	62	42	60	43	32	0	7
Nem	46	46	26	42	21	22	0	6

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

2. Személyes fellépés az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében

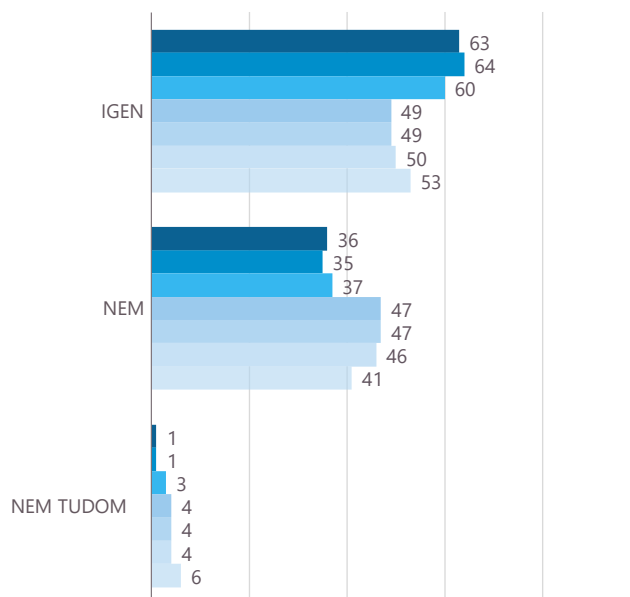
Tíz európaiból több mint hatan tettek lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban

2021. március-április óta alig változott azon válaszadók aránya, akik azt állították, hogy az elmúlt 6 hónapban személyes lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében (63%, -1 százalékpont)²¹. Több mint egyharmada (36%, + 1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tett semmit, míg 1% (nincs változás) azt mondja, hogy nem tudja.

Hosszabb távon a fellépések aránya 2019 áprilisa óta viszonylag stabil maradt, de jelentősen meghaladta a 2011–2017 közötti időszakot.

QC5 Ön személyesen tett-e lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban? (% – EU27)

■ 2023. április-május   ■ 2021. március-április   ■ 2019. április
 ■ 2017. márc.   ■ 2015. május-június   ■ 2013. november-december
 ■ 2011. június

²¹ QC5. Ön tett-e valamilyen intézkedést az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban?

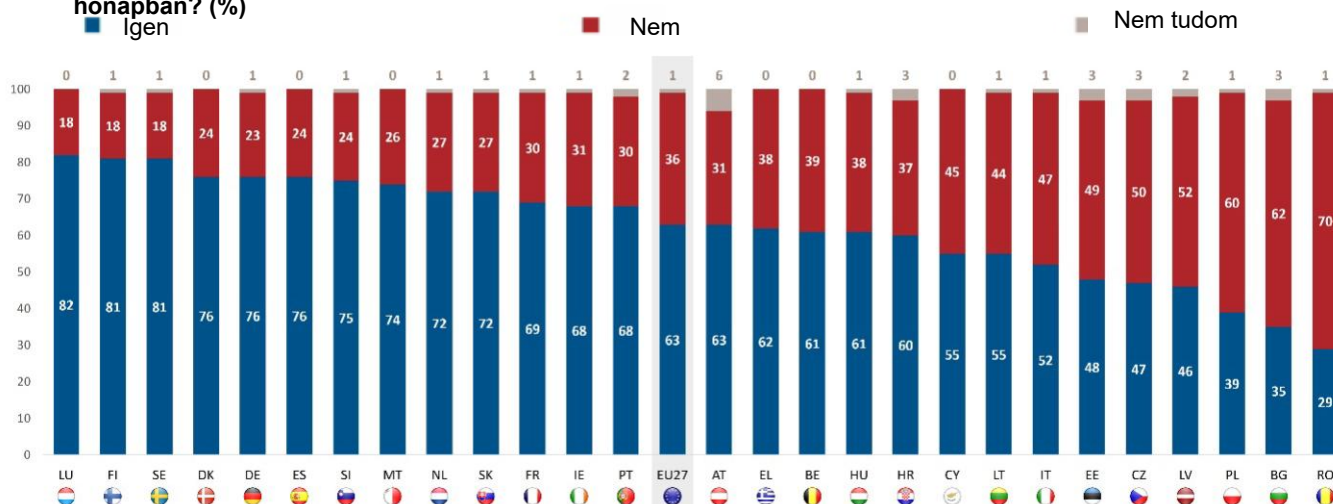
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten 21 tagállam válaszadóinak többsége azt állítja, hogy az elmúlt hat hónapban személyesen lépett fel az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, és hét országban legalább háromnegyede tett így: Luxemburg (82%), Finnország és Svédország (81%), Dánia, Németország és Spanyolország (76%) és Szlovénia (75%).

léptek fel az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban, a legnagyobb növekedés Dániában (76%, + 14 százalékpont 2021-hez képest, + 1 százalékpont 2019-hez képest), Hollandiában (72%, + 11 százalékpont) és Luxemburgban (82%, + 9 százalékpont 2021 óta, + 1 százalékpont 2019 óta).

QC5 Ön személyesen tett-e lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban? (%)

A skála másik végén a románok mindössze 29%-a, Bulgáriában 35%-a és Lengyelországban 39%-a nyilatkozott úgy, hogy ebben az időkeretben személyes lépéseket tett.

Ezzel szemben tizenegy országban, köztük Portugáliában (68%, 2021 óta -15 százalékpont, 2019 óta -6 százalékpont), Lengyelországban (39%, -13 százalékpont) és Cipruson (55%, -10 százalékpont) kevésbé valószínű, hogy intézkedéseket hoztak.

A 2021. április-május óta megfigyelhető tendenciák²² vegyesek. Tíz tagállamban a válaszadók most nagyobb valószínűséggel nyilatkoznak arról, hogy személyesen

A fennmaradó hat országban nem történt változás.

QC5 Ön személyesen tett-e lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban? (%)

	EU-27	DK	NL	LU	FI	LT	SE	EL	IT	LV	EE	ES	FR	HR	MT	SI	SK	LÉGY	DE	RO	BG	CZ	IE	HU	AT	CY	PL	PT	
2023. május/június	63	76	72	82	81	55	81	62	52	46	48	76	69	60	74	75	72	61	76	29	35	47	68	61	63	55	39	68	
Igen																													
Δ 2021. márc./ápr.	▼1	14	11	9	8	7	7	4	4	4	1	=	=	=	=	=	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼6	▼8	▼10	▼13	▼15
2023. május/június	36	24	27	18	18	44	18	38	47	52	49	24	30	37	26	24	27	39	23	70	62	50	31	38	31	45	60	30	
Nem																													
Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼14	▼12	▼9	▼9	▼8	▼8	▼4	▼4	▼6	▼4	1	=	▼2	DB	▼1	▼1	1	2	1	3	=	3	D	6	D	DB	13	13
2023. május/június	1	0	1	0	1	1	1	0	1	2	3	0	1	3	0	1	1	0	1	1	3	3	1	1	6	0	1	2	
Nem tudom																													
Δ 2021. márc./ápr.	=	=	DB	=	1	1	1	=	=	2	3	▼1	=	2	DB	▼2	D	DB	=	=	1	DB	=	4	D	=	=	DB	

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Az egyes szociodemográfiai csoportok válaszadóinak több mint fele azt állítja, hogy személyesen lépett fel az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, de van néhány figyelemre méltó különbség:

- A 25–54 éves korosztály (66%) válaszadói nagyobb valószínűséggel nyilatkoznak arról, hogy tettek lépéseket a fiatalabb (61%) vagy az idősebb (60%) válaszadókhoz képest.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy tettek lépéseket: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 71%-a tett már ilyen, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb korú végzettséggel rendelkezők 55%-ával.
- A vezetők (74%) nagyobb valószínűséggel mondják, mint más társadalmi-szakmai csoportok tagjai, különösen a munkanélküliekhez képest (57%).
- Azok a válaszadók, akik soha vagy szinte soha nem szembesülnek nehézségekkel a számlák kifizetésével (67%), nagyobb valószínűséggel állítják, hogy cselekedtek, mint azok, akik több nehézséget tapasztalnak.
- Azok, akik magukat a felső középosztály részének tartják (75%) nagyobb valószínűséggel állítják, hogy cselekedtek, mint azok, akik úgy vélik, hogy a társadalmi létra más kategóriába tartoznak, különösen a munkásosztályban (59%).

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (76%) vagy az egyik legsúlyosabb (71%) probléma, nagyobb valószínűséggel tettek lépéseket, mint azok, akik nem veszik figyelembe az éghajlatváltozást a legsúlyosabb problémák között (55%).

QC5 Ön személyesen tett-e lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban? (% – EU)

	Igen	Nem	Nem tudom
EU-27	63	36	1
Nemi			
Férfi	61	38	1
Nő	65	34	1
Kor			
15–24	61	38	1
25–39	66	33	1
40–54	66	33	1
55+	60	38	2
Oktatás (End of)			
–15	55	44	1
16–19	60	39	1
20+	71	28	1
Még tanulok	67	32	1
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	65	34	1
Vezetők	74	25	1
Egyéb fehér gallér	63	35	2
Kézimunkások	63	36	1
Ház személyek	58	41	1
Munkanélküli	57	42	1
Nyugdíjas	59	40	1
Diákok	67	32	1
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	58	41	1
Időről időre	55	44	1
Szinte soha/soha	67	32	1
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	59	40	1
Az alsó középosztály	60	39	1
A középosztály	64	35	1
A felső középosztály	75	25	0
A felső osztály	65	35	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	76	23	1
Az egyik probléma	71	28	1
Nem probléma	55	44	1
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	41	57	2
Meglehetősen komoly probléma	44	54	2
Egy nagyon komoly probléma	69	30	1

3. Az egyéni fellépés típusai

Tízből több mint kilenc európai tett legalább egy intézkedést az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében

A válaszadók 15 intézkedésből álló listát kaptak, és megkérdezték, hogy személyesen milyen intézkedéseket hoztak az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében²³. Tízből több mint kilenc (93%, 2021. március-április óta -3 százalékpont) hozott legalább egy intézkedést.

Messze a leggyakoribb intézkedés a hulladék csökkentése és az újrahasznosítás céljából történő rendszeres elkülönítése (70%, -5 százalékpont). Ez és az eldobható termékek fogyasztásának csökkentése (53%, -6 százalékpont) az egyetlen olyan intézkedés, amelyet a válaszadók legalább fele említett. A válaszadók azonban mindkét esetben kevésbé valószínű, hogy azt mondják, hogy minden egyes intézkedést meghoznak, mint 2021-ben.

Tízből csaknem négy (37%) szerint az alacsonyabb energiafogyasztás 2021 óta öt százalékpontos csökkenést, 2019 óta pedig a második egymást követő csökkenést jelenti.

Tízből három (31%, nincs változás) kevesebb húst vásárol és eszik.

A válaszadók több mint egynegyede rendszeresen használ környezetbarát alternatívákat a saját autója helyett, például gyaloglást, kerékpározást, tömegközlekedést vagy autómegosztást (28%, -2 százalékpont), vagy több bioélelmiszert vásárol és fogyaszt (28%, -4 százalékpont).

A válaszadók kevesebb mint egyötöde tett más intézkedéseket, és 2021 óta alig történt változás.

Tízből több mint egy azt állítja, hogy jobban szigetelte el otthonát, hogy csökkentse energiafogyasztását (17%, -1 százalékpont), figyelembe veszi az élelmiszer-vásárlások szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítja vásárlását (15%, -1 százalékpont),

Körülbelül minden tizedik rendelkezik olyan berendezésekkel az otthonában, amelyek ellenőrzik és csökkentik energiafogyasztásukat (11%, +1 százalékpont), a nyaralás és más hosszabb távú utazás tervezésekor figyelembe veszik közlekedésük szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítják terveiket (11%, nincs változás), vagy olyan energiaszolgáltatóra váltottak, amely nagyobb arányban kínál megújuló energiaforrásokból származó energiát, mint az előző (10%, nincs változás).

Kevesebb, mint minden tizedik telepített napelemeket otthonában (9%, +1 százalékpont), vásárolt új autót, és az alacsony üzemanyag-fogyasztás fontos tényező volt

vásárlása során (7%, -1 pp), vásárolt egy alacsony energiájú otthont (4%, nincs változás), vagy vásárolt elektromos autót (3%, +1 százalékpont).

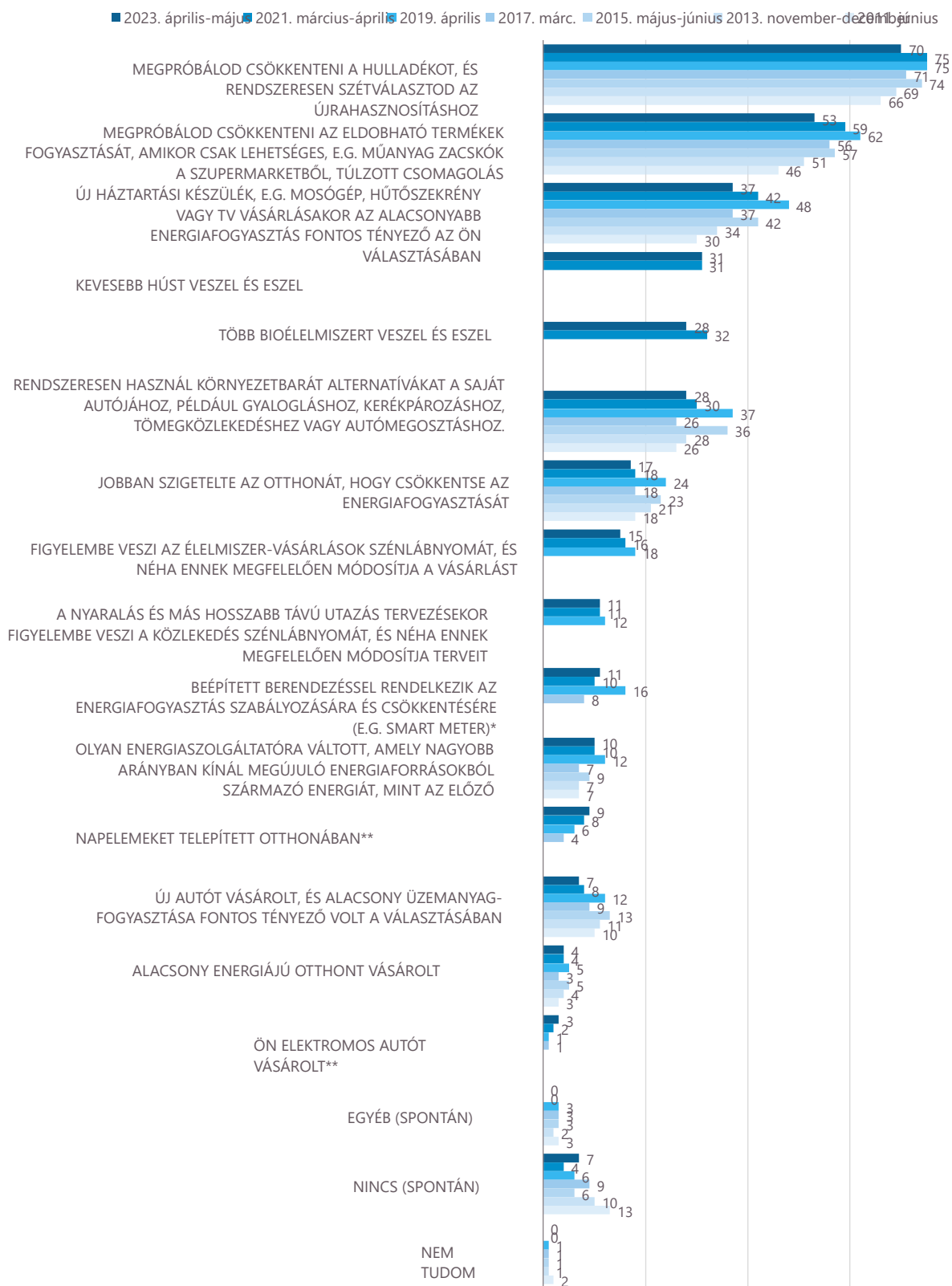
A hosszabb távú tendenciákat vizsgálva azt mutatja, hogy 2013 óta azon emberek száma, akik megpróbálják csökkenteni a hulladékaikat vagy csökkenteni az eldobható termékek fogyasztását, a legalacsonyabb szinten vannak.

Azoknak a válaszadóknak az aránya, akik szerint az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező egy új háztartási készülék vásárlásakor, a 2017-es szintre csökkent, míg azoknak a válaszadóknak az aránya, akik jobban szigetelték otthonukat, vagy alacsony üzemanyag-fogyasztású új autót vásároltak, most minden eddigi legalacsonyabb szinten vannak.

23 QC6. Az alábbi intézkedések közül melyik vonatkozik Önre, ha van ilyen? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése Éghajlatváltozás

QC6 Az alábbi műveletek közül melyik vonatkozik Önre? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES) (% – EU27)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten minden tagállam tíz válaszadójából legalább nyolc azt állítja, hogy az elmúlt hat hónapban legalább egy intézkedést tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében. Máltán valamennyi válaszadó (100%) ezt mondja, Svédországban 99%, Luxemburgban, Szlovéniában és Hollandiában pedig 98%. Ez az arány Bulgáriában 80%, Cipruson 83% és Romániában 85%.

2021. március-áprilishoz képest 21 ország²⁴ válaszadói ma már kevésbé valószínűnek tartják, hogy legalább egy intézkedést hoztak, a legnagyobb csökkenés Portugáliában (87%, -13 százalékpont 2021-hez képest, -2 százalékpont 2019-hez képest), Lengyelországban (87%, -10 százalékpont), Csehországban (91%, -8 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta) és Lettorszában (89%, -8 százalékpont). Málta (100%, +3 százalékpont) és Románia (85%, +2 százalékpont) az egyetlen olyan ország, ahol a válaszadók nagyobb valószínűséggel tettek legalább egy intézkedést, míg Svédországban (99%), Luxemburgban (98%), Franciaországban (96%) és Finnországban (95%) nem történt változás.

Egy ország kivételével a válaszadók leggyakrabban azt mondják, hogy megpróbálják csökkenteni és rendszeresen elkülöníteni a hulladékot újrafeldolgozás céljából, bár a válaszadók aránya Máltán és Svédországban 91%, Franciaországban és Luxemburgban pedig 82%, Romániában 36% és Lengyelországban 49%. Ez a fellépés azonban valamennyi tagállamban az első három közé tartozik, mivel Bulgáriában a harmadik leginkább említett (26%).

„Új háztartási készülék vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező az Ön választásában” – ez az egyetlen olyan lehetőség, amely nemzeti szinten első helyen áll: Bulgáriában a leggyakrabban említett intézkedés (39%). Ezt a fellépést Máltán (67%), Hollandiában (54%), Svédországban (52%) és Szlovéniában (51%) az összes válaszadó legalább fele megemlíti. Ez a harmadik leggyakrabban említett intézkedés 16 országban.

26 tagállamban, ahol csak lehetséges, csökkenteni próbálják az eldobható termékek fogyasztását, ez a második leggyakrabban említett intézkedés, amelynek aránya Svédországban a válaszadók 81%-a, Máltán 78% és Hollandiában 71%, Romániában 31%, Bulgáriában 32% és Lengyelországban 36%. Ez az intézkedés minden tagállamban az első három közé tartozik, Bulgáriában pedig a második helyen áll, és jobban szigeteli az otthont az energiafogyasztás csökkentése érdekében.

A kevesebb hús fogyasztása és fogyasztása a harmadik leggyakrabban említett intézkedés Hollandiában (58%), Németországban (47%) és Franciaországban (41%), és ezt Svédországban és Luxemburgban a válaszadók legalább fele (mindkettő 53%) említi. Ezzel szemben Lengyelországban mindössze 11%, Portugáliában és

Litvániában pedig 13% nyilatkozott úgy, hogy megteszi ezt az intézkedést.

A magánautók környezetbarát alternatíváinak rendszeres használata Svédországban (63%), Finnországban (45%) és Írorszában (29%) a harmadik leggyakrabban említett intézkedés, és széles körben említik Hollandiában (56%) és Luxemburgban (47%). Ezt a legkevésbé Lengyelországban (12%), Olaszországban és Horvátországban (14%) említették a válaszadók.

Négy országban több bioélelmiszer vásárlása és fogyasztása a harmadik leggyakrabban említett intézkedés: Luxemburg (60%), Szlovénia (56%), Dánia (47%) és Ausztria (41%). Ezt Svédországban legalább a fele (52%) is megemlíti. Ezzel szemben Magyarországon 11%, Lengyelországban 12% és Bulgáriában 14% nyilatkozott úgy, hogy megteszi ezt az intézkedést.

Bulgáriában jobban szigetelik az otthont, hogy csökkentsék az energiafogyasztást, és megpróbálják csökkenteni az eldobható termékek fogyasztását (mindkettő 32%). Az otthon jobb szigetelését Hollandiában a válaszadók 43%-a, Szlovéniában pedig 32%-a említi.

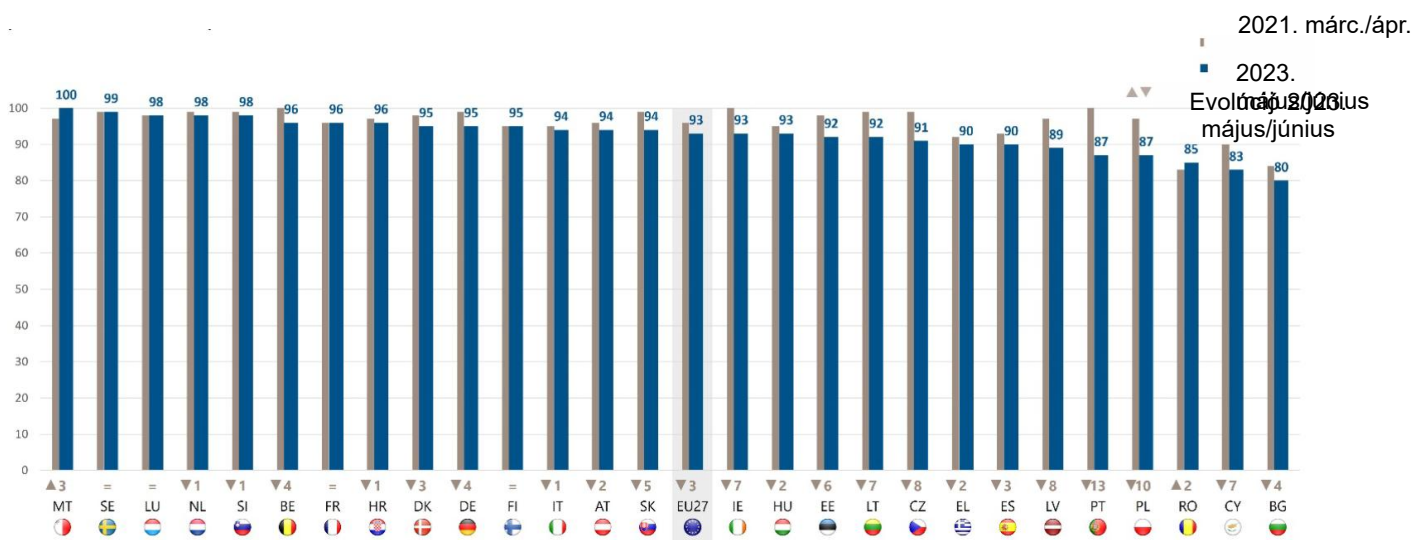
Egyetlen országban sem jelennek meg más műveletek az első három helyen. A fennmaradó intézkedések figyelemre méltó eredményei a következők:

- Svédországban (46%) és Hollandiában (41%) nagyobb a valószínűsége annak, hogy más országokhoz képest figyelembe veszik élelmiszer-vásárlásaik szénlábnymát, és néha módosítják vásárlásaikat.
- Hollandiában (44%) nagyobb a valószínűsége annak, hogy más országokhoz képest olyan berendezéseket szereltek be otthonukban, amelyek ellenőrizhetik és csökkenthetik az energiafogyasztást. Málta (33%) és Luxemburg (20%) az egyetlen olyan ország, ahol legalább minden ötödik azt állítja, hogy ezt megtette.
- Svédországban a válaszadók (43%) nagyobb valószínűséggel nyilatkoznak arról, hogy utazásaik vagy hosszabb utazásaik tervezésekor figyelembe veszik közlekedésük szénlábnymát.
- Svédország (25%) az egyetlen olyan ország, ahol legalább minden ötödik azt állítja, hogy átállt egy olyan energiaszolgáltatóra, amely nagyobb arányban kínál megújuló energiaforrásokból származó energiát.
- Hollandia (43%), Ciprus (25%) és Málta (21%) az egyetlen olyan ország, ahol legalább minden ötödik napelemet telepített otthonában.
- Luxemburgban csaknem minden ötödik válaszadó (19%) azt állítja, hogy alacsony energiaigényű lakást vásárolt, tizből legalább minden tizedik Hollandiában (12%) és Cipruson (10%) szintén ezt tette.

²⁴ 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

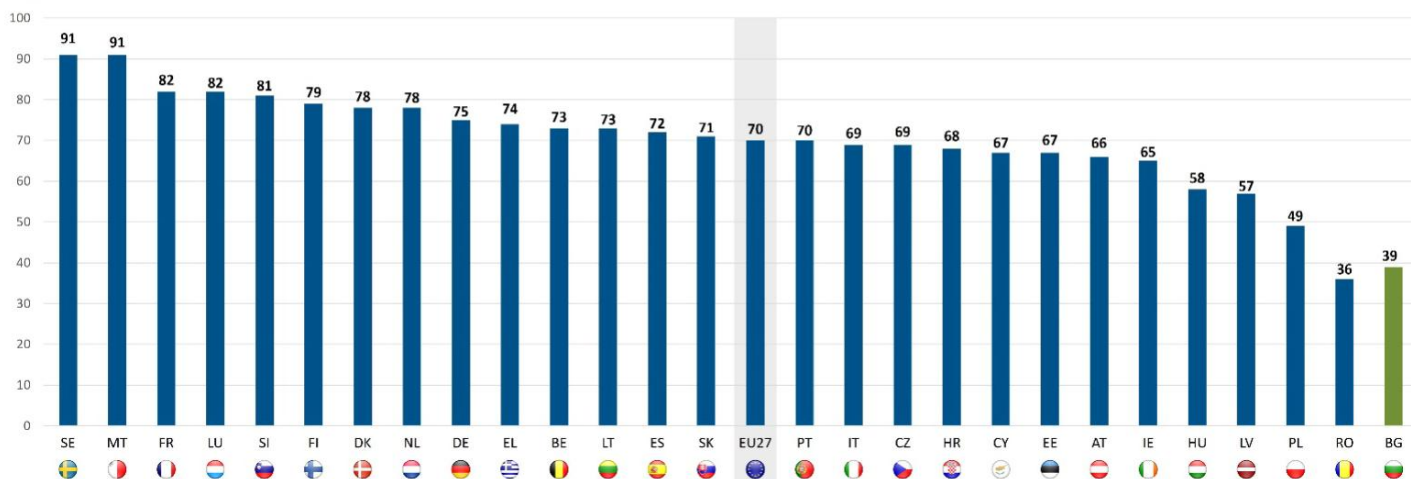
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC6 Az alábbi műveletek közül melyik vonatkozik Önre? (Több SZÖVEGEM) (% Összesen „legalább egy intézkedés”)

QC6. Az alábbi intézkedések közül melyik vonatkozik Önre, ha van ilyen? (Több válasz lehetséges) (% – A leggyakrabban említett válasz országonként)

- Megpróbálok csökkenteni a hulladékot, és rendszeresen szétválasztok az újrahasznosításhoz
- Új háztartási készülék (pl. mosógép, hűtőszekrény vagy televízió) vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező az Ön választásában.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC6 Az alábbi műveletek közül melyik vonatkozik Önre? (TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES) (%)

	EU-27	LÉ GY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Megpróbálok csökkenteni a hulladékot, és rendszeresen szétválasztod az újrahasznosításhoz	70	73	26	69	78	75	67	65	74	72	82	68	69	67	57	73	82	58	91	78	66	49	70	36	81	71	79	91
Amikor csak lehetséges, megpróbálja csökkenteni az eldobható cikkek fogyasztását (pl. műanyag zacskók a szupermarketből, felesleges csomagolás)	53	59	32	49	63	65	61	52	64	49	57	49	40	54	48	48	66	55	78	71	57	36	49	31	65	57	69	81
Új háztartási készülék (pl. mosógép, hűtőszekrény vagy televízió) vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező az Ön választásában.	37	43	39	46	46	41	40	28	40	34	38	34	31	46	41	37	48	37	67	54	38	24	31	27	51	40	42	52
Kevesebb húst veszel és eszel	31	39	19	18	46	47	24	26	14	15	41	22	26	21	17	13	53	18	22	58	39	11	13	14	27	19	41	53
Rendszeresen használ környezetbarát alternatívákat a saját autójához, például gyalogláshoz, kerékpározáshoz, tömegközlekedéshez vagy autómegosztáshoz.	28	42	17	24	43	43	32	29	28	23	27	14	14	17	26	22	47	19	42	56	33	12	16	16	37	31	45	63
Több bioélelmiszert veszel és eszel	28	28	14	15	47	39	21	21	16	21	28	32	29	16	24	24	60	11	26	38	41	12	17	17	56	25	22	52
Jobban szigetelte az otthonát, hogy csökkentse az energiafogyasztását	17	28	32	20	22	10	26	22	19	11	21	20	13	27	16	17	28	19	13	43	11	12	11	20	32	24	19	17
Figyelembe veszi az élelmiszer-vásárlások szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítja a vásárlást	15	22	3	10	27	21	9	22	3	9	24	7	3	8	10	7	30	13	10	41	20	6	8	4	22	12	32	46
Otthoni berendezéssel rendelkezik az energiafogyasztás szabályozására és csökkentésére (pl. intelligens fogyasztásmérő)	11	17	2	7	18	9	12	15	2	8	18	6	4	7	12	13	20	9	33	44	19	8	7	8	18	7	17	17
A nyaralás és más hosszabb távú utazás tervezésekor figyelembe veszi a közlekedés szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítja terveit	11	15	3	6	21	16	4	12	2	4	16	3	4	7	5	3	25	8	10	32	19	3	5	6	10	6	30	43
Olyan energiaszolgáltatóra váltott, amely nagyobb arányban kínál megújuló energiaforrásokból származó energiát, mint az előző	10	14	1	4	15	15	8	13	6	5	9	5	9	3	6	8	16	4	1	19	11	4	7	6	16	4	17	25
Napelemeket telepített az otthonába	9	19	3	8	7	9	4	6	17	6	5	5	6	25	3	3	13	4	21	43	14	5	5	4	12	6	6	9
Új autót vásárolt, és alacsony üzemanyag-fogyasztása fontos tényező volt a választásában	7	10	7	11	15	6	11	9	2	5	11	4	6	12	8	8	16	4	14	12	9	4	4	4	16	6	13	17
Alacsony energiájú otthont vásárolt	4	6	3	2	8	2	5	6	1	3	6	1	3	10	2	2	19	6	9	12	4	3	2	4	6	2	4	4
Vettél egy elektromos autót	3	3	1	2	9	3	2	5	1	2	2	3	5	1	2	1	8	2	6	9	7	1	2	2	3	1	7	9
Egyéb (spontán)	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Nincs (spontán)	7	4	18	9	5	5	8	5	9	10	4	3	6	16	9	8	2	7	0	2	6	12	12	15	2	6	4	1
Nem tudom	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
„Legalább egy intézkedés” összesen	93	96	80	91	95	95	92	93	90	90	96	96	94	83	89	92	98	93	100	98	94	87	87	85	98	94	95	99

Éghajlatváltozás

Az általános uniós szinten általában csak kis változások történtek 2021 áprilisa és májusa óta²⁵. Ezek azonban a kért 15 intézkedés közül 13 esetében legalább tíz százalékpontos nagyobb nemzeti szintű változásokat takarnak.

20 országban kevésbé valószínű, hogy a válaszadók azt mondják, hogy megpróbálják csökkenteni a hulladékukat, és szétválasztják azt újrafeldolgozásra, öt országban pedig legalább tíz százalékpontos csökkenést mutatnak: Írország (65%, -24 százalékpont 2021-hez képest, -5 százalékpont 2019-hez képest), Csehország (69%, 2021 óta -19 százalékpont, 2019 óta -7 százalékpont), Belgium (73%, -13 százalékpont 2021 óta, -5 százalékpont 2019 óta), Portugália (70%, 2021 óta -12 százalékpont, 2019 óta -6 százalékpont) és Lengyelország (49%, -11 százalékpont). Hat országban, köztük Máltán (91%, +9 százalékpont) a válaszadók nagyobb valószínűséggel teszik meg ezt az intézkedést, míg Szlovéniában nem történt változás (81%).

21 országban csökkent azoknak a válaszadóknak az aránya, akik azt állították, hogy lehetőség szerint csökkenteni próbálják az eldobható cikkek fogyasztását, három országban pedig több mint 20 százalékponttal: Portugália (49%, -26 százalékpont 2021 óta, -4 százalékpont 2019 óta), Írország (52%, -25 százalékpont 2021 óta, -8 százalékpont 2019 óta) és Csehország (49%, 2021 óta -22 százalékpont, 2019 óta -5 százalékpont). Jelentős csökkenés figyelhető meg a válaszadók körében Észtországban (61%, 2021 óta -15 százalékpont, 2019 óta -7 százalékpont), Olaszországban (40%, -11 százalékpont), Lettországban (48%, -10 százalékpont) és Lengyelországban (36%, -10 százalékpont). Ezzel szemben a fellépés említése öt országban nőtt, köztük Máltán (78%, +7 százalékpont 2021 óta, +17 százalékpont 2019 óta), míg Magyarországon nem történt változás (55%).

Még nagyobb nemzeti változások következtek be azon válaszadók arányában, akik azt állítják, hogy egy új háztartási készülék vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező a választásukban: Portugáliában (31%, -42 százalékpont 2021 óta, -11 százalékpont 2019 óta), Írországban (28%, 2021 óta -28 százalékpont, 2019 óta -10 százalékpont), Csehországban (46%, -22 százalékpont 2021 óta, -5 százalékpont 2019 óta) és Észtországban (40%, -22 százalékpont 2021 óta, -22 százalékpont 2019 óta), -18 százalékpont 2019 óta). Az említések visszaesését 19 országban jegyezték fel. Öt ország van, köztük Svédország (52%, +11 százalékpont 2021 óta, -9 százalékpont 2019 óta) és Finnország (42%, +12 százalékpont 2021 óta, -9 százalékpont 2019 óta), ahol a válaszadók most nagyobb valószínűséggel teszik meg ezt az intézkedést. Luxemburgban (48%) és Ausztriában (38%) nem figyeltek meg változást.

A kevesebb hús fogyasztása és fogyasztása vegyes. A 15 ország válaszadói ma nagyobb valószínűséggel állítják, hogy ezt teszik, a legnagyobb növekedést Luxemburgban (53%, +7 százalékpont) és Svédországban (53%, +7 százalékpont) tapasztalták. Ezzel szemben kilenc országban, különösen Portugáliában (13%, -26 százalékpont) és Írországban (26%, -12 százalékpont) csökkentek a említések. Franciaországban (41%), Lettországban (17%) és Spanyolországban (15%) nem történt változás.

2021-hez képest 19 országban kevésbé valószínű, hogy több bioélelmiszert vásárolnak és fogyasztanak, és ez különösen igaz Portugáliában (17%, -18 százalékpont), Franciaországban (28%, -13 százalékpont) és Írországban (21%, -12 százalékpont). A fennmaradó nyolc tagállamban a válaszadók most nagyobb valószínűséggel teszik meg ezt az intézkedést, a legnagyobb növekedést Luxemburgban tapasztalták (60%, +12 százalékpont). Olaszországban nem történt változás (29%).

A magángépjárművek környezetbarát alternatíváinak rendszeres használata 15 országban csökkent, köztük Portugáliában (16%, -22 százalékpont 2021 óta, +2 százalékpont 2019 óta), Írországban (29%, 2021 óta -11 százalékpont, 2019 óta -7 százalékpont) és Csehországban (24%, 2021 óta -11 százalékpont, 2019 óta -5 százalékpont), tíz országban, köztük Svédországban (63%, +21 százalékpont 2021 óta, -2 százalékpont 2019 óta), Máltán (42%, +16 százalékpont 2021 óta, +11 százalékpont 2019 óta) és Finnországban (45%, 2021 óta +14 százalékpont, 2019 óta pedig -3 százalékpont). Lettországban nem történt változás (26%).

Az energiafogyasztás csökkentése érdekében otthonukat jobban szigetelő válaszadók aránya 13 országban csökkent, köztük Írországban (22%, 2021 óta -15 százalékpont, 2019 óta -10 százalékpont) és Portugáliában (11%, 2021 óta -18 százalékpont, 2019 óta -7 százalékpont). Ezzel szemben a említések 12 országban nőttek, különösen Luxemburgban (28%, +13 százalékpont 2021 óta, -2 százalékpont 2019 óta) és Finnországban (19%, +11 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta). Szlovéniában (32%) és Lettországban (16%) nem történt változás.

16 országban csökkent azoknak a válaszadóknak az aránya, akik azt állítják, hogy élelmiszer-vásárlásaik szénlábnymót veszik figyelembe, és néha ennek megfelelően módosítják vásárlásaikat, a legnagyobb szám Portugáliában (8%, -21 százalékpont 2021 óta, +3 százalékpont 2019 óta), Írországban (22%, 2021 óta -18 százalékpont, 2019 óta -3 százalékpont), Csehországban (10%, 2021 óta -14 százalékpont, 2019 óta +1 százalékpont) és Belgiumban (22%, 2021 óta -11 százalékpont, 2019 óta -7 százalékpont). Ez a magatartás kilenc országban, köztük Svédországban nőtt (46%, +12 százalékpont 2021 óta, 2019 óta -1 százalékpont), és négy országban változatlan maradt.

18 országban, köztük Finnországban nőtt azoknak a válaszadóknak az aránya, akik otthonukban ellenőrizték és csökkentették energiafogyasztásukat, (17%, +10

25 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

százalékpont 2021 óta, -4 százalékpont 2019 óta). Hat országban, köztük Portugáliában (7%, -9 százalékpont 2021 óta, +1 százalékpont 2019 óta) csökkent, Ausztriában (20%), Horvátországban (7%) és Bulgáriában (3%) változatlan maradt.

Svédországban a válaszadók (43%, +16 százalékpont 2021 óta, +1 százalékpont 2019 óta) ma sokkal nagyobb valószínűséggel veszik figyelembe közlekedésük szénlábnyomát nyaralásuk és más hosszabb távú utazásuk tervezésekor, és néha ennek megfelelően módosítják terveiket. Összességében 14 országban nőtt a válaszadók aránya, 12 országban csökkent, Szlovéniában pedig változatlan maradt (10%).

2021-hez képest tíz országban, köztük Belgiumban (14%, -11 százalékpont) és Írországban (13%, 2021 óta -10 százalékpont, 2019 óta -1 százalékpont) a válaszadók kisebb valószínűséggel váltottak át olyan energiaszolgáltatóra, amely nagyobb arányban kínál megújuló energiaforrásokból előállított energiát. 13 országban a válaszadók nagyobb valószínűséggel teszik meg ezt az intézkedést, míg a fennmaradó négy országban nem történt változás.

A napelemek otthoni telepítése hét országban csökkent, köztük Portugáliában (5%, 2021 óta -12 százalékpont, 2019 óta +1 százalékpont), 16 országban, köztük Hollandiában (43%, +7 százalékpont 2021 óta, +20 százalékpont 2019 óta), és négy országban változatlan maradt.

Végezetül a luxemburgi válaszadók (19%, +10 százalékpont) most nagyobb valószínűséggel állítják, hogy alacsony energiájú otthont vásároltak. Ciprus (10%, +6 százalékpont) az egyetlen olyan ország, ahol a fejlődés mindkét irányban több mint négy százalékpont.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés kiemeli a következőket:

- A nők hajlamosabbak arra, hogy a férfiaknál azt mondják, hogy megpróbálják csökkenteni az eldobható termékek fogyasztását (56% szemben az 50%-kal), hogy kevesebb húst vásárolnak és esznek (35% szemben a 26%-kal), vagy hogy több bioélelmiszert vásárolnak és fogyasztanak (31% vs 24%).
- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy rendszeresen környezetbarát alternatívákat használ a saját autójához: A 15–24 évesek 33 százaléka mondja ezt, szemben az 55 évesek 26%-ával.
- Azok a válaszadók, akik 20 év feletti végzettséggel rendelkeznek, nagyobb valószínűséggel hajtották végre az egyes intézkedéseket, mint azok, akik fiatalabb korban fejezték be tanulmányaikat. Például 34%-uk több bioélelmiszert vásárol és eszik, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkező 20%-kal.
- A vezetők következetesen azon társadalmi-szakmai csoportok közé tartoznak, amelyek valószínűleg minden intézkedést meghoztak. Például 61% azt mondja, hogy megpróbálja csökkenteni az eldobható termékek használatát, szemben a kézimunkások 50%-ával.
- Azok a válaszadók, akiknek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, nagyobb valószínűséggel teszik meg az egyes intézkedéseket, mint azok, akik nagyobb nehézségekkel szembesülnek. Például 73% próbálja csökkenteni a hulladékot és az újrahasznosítást, szemben a 65% -kal, akiknek nehézségei vannak a számlák kifizetésével.
- A 15 intézkedés mindegyike esetében azok a válaszadók, akik magukat a felső közép- vagy felső osztályhoz tartozónak tekintik, nagyobb valószínűséggel jártak el, mint azok a válaszadók, akik a társadalmi létra más kategóriáinak tekintik magukat.

megpróbálják csökkenteni a hulladékukat, és szétválasztják az újrahasznosításra.

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb vagy a világ egyik legsúlyosabb problémája, nagyobb valószínűséggel tették meg az egyes intézkedéseket, mint azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nem komoly probléma. Emellett azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, nagyobb valószínűséggel tették meg az egyes intézkedéseket, mint azok, akik úgy vélik, hogy ez kevésbé súlyos.

Végezetül érdekes megjegyezni, hogy azon válaszadók egy része, akik azt állítják, hogy nem tettek lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, valójában mindegyik ilyen intézkedésről számolnak be. Például, akik azt mondják, hogy nem cselekedtek, azt is mondják, hogy

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

III. ATTITŰDÖK AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEMHEZ ÉS A TISZTA ENERGIÁKRA VALÓ ÁTÁLLÁSHOZ

Éghajlatváltozás

Ez a fejezet az európaiak éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, valamint a tiszta energiákra való átálláshoz való hozzáállását vizsgálja. Ez magában foglalja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentésével, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a tiszta energiára való átállás állami pénzügyi támogatásának növelésével és az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaival járó potenciális pozitív hatásokat.

Tízből több mint nyolc európai gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését prioritásként kell kezelni a közegészség javítása érdekében.

A válaszadókat megkérdezték, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel és a tiszta energiára való átállással kapcsolatos hat nyilatkozatban milyen mértékben értettek egyet vagy nem értenek egyet²⁶. Tízből több mint hat egyetért minden állítással.

Tíz válaszadó közül több mint nyolc (2021 márciusa és áprilisa óta 84%, -3 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését prioritásként kell kezelni a közegészség javítása érdekében, 41% pedig „teljes mértékben egyetért”.

Tízből csaknem nyolc (78%, -3 százalékpont) egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását, 36% teljesen egyetért ezzel a kijelentéssel.

Háromnegyedük (75%, -3 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat, köztük 29%, akik „teljes mértékben egyetértnek”. Majdnem annyian (73%, -1 százalékpont) egyetértnek abban, hogy az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei, köztük 33%, akik „teljes mértékben egyetértnek”.

Tíz válaszadóból hét (70%, nincs változás) egyetért abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára, 27%-uk pedig teljes mértékben egyetért. Végül a válaszadók 63%-a (-1 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az EU polgárai számára, köztük 23%, akik „teljes mértékben egyetértnek”.

az EU polgárai számára, köztük 23%, akik „teljes mértékben egyetértnek”. (*megjegyzés*: *hiba a másolásban/beillesztésben?*)

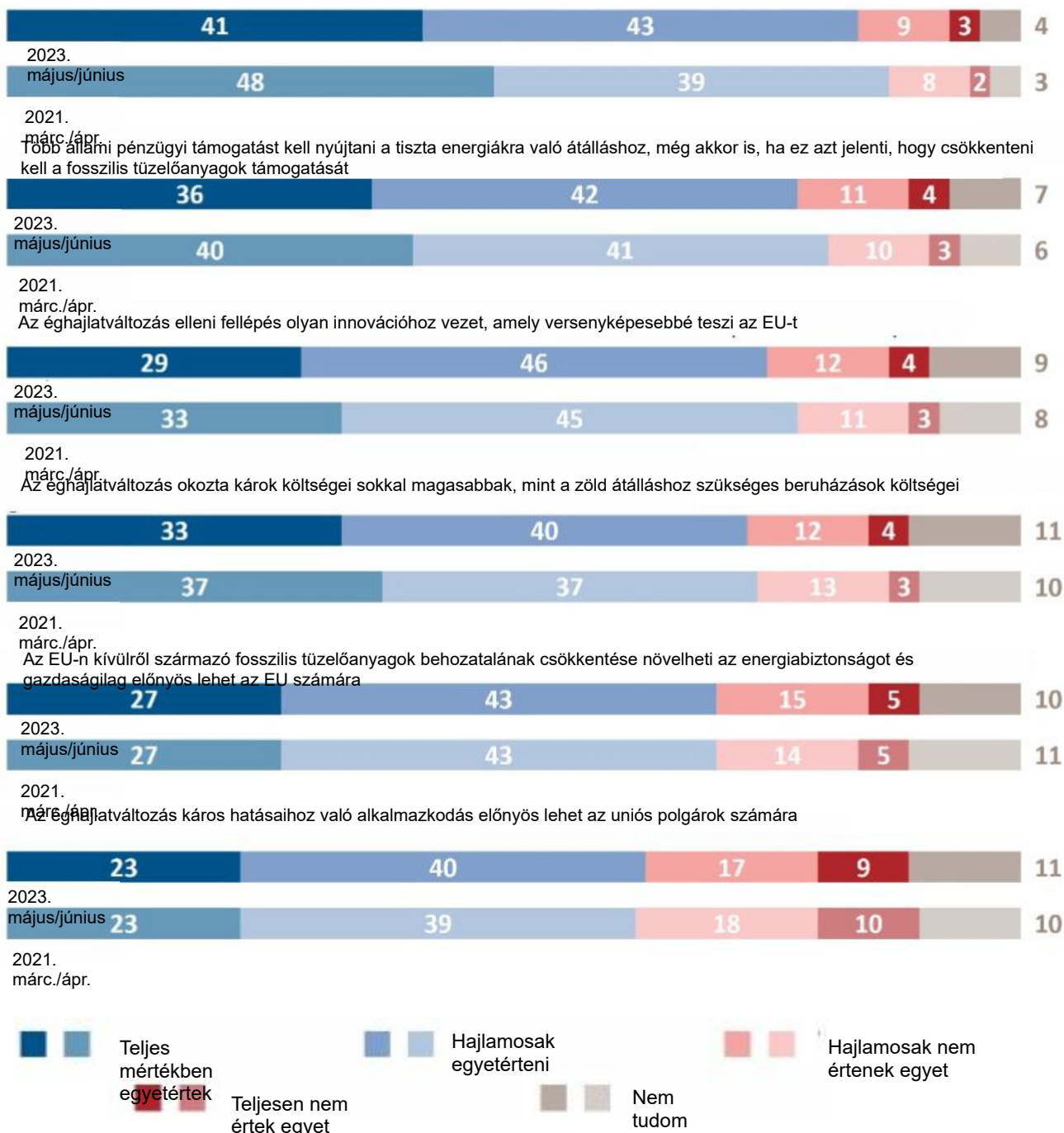
26 QC4. Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? QC4.1 Az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdések kezelésének prioritásként kell kezelnie a közegészség javítását; QC4.2 Az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei; QC4.3. A fosszilis tüzelőanyagok EU-n kívülről történő behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára; QC 4.4 Az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat; QC4.5 Több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását; QC4.6 Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az uniós polgárok számára.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC4. Milyen mértékben ért egyet az alábbi állításokkal? (% – EU27)

A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését.

1. Attitűdök az éghajlatváltozás elleni fellépéshez

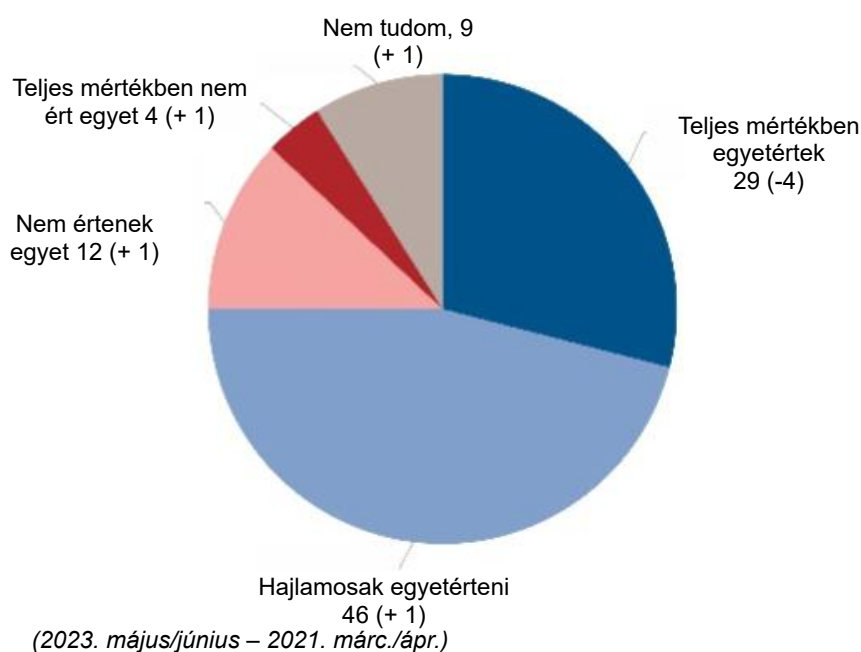
Az európaiak háromnegyede egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat

A válaszadók háromnegyede (75%, -3 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat, köztük 29% (-4 százalékpont), akik „teljes mértékben egyetértenek”. Tízből alig több mint egy (16%, -2 százalékpont) nem ért egyet, míg 9% (+1

Ezzel szemben Észtországban 11%, Csehországban 13% és Lettországon 15% szintén „teljes mértékben egyetért”.

Lettországon és Észtországban különösen magas azoknak a válaszadóknek az aránya, akik „nem tudják” (mindkettő 20%).

QC4.4 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az EU-t (% – EU27)

százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

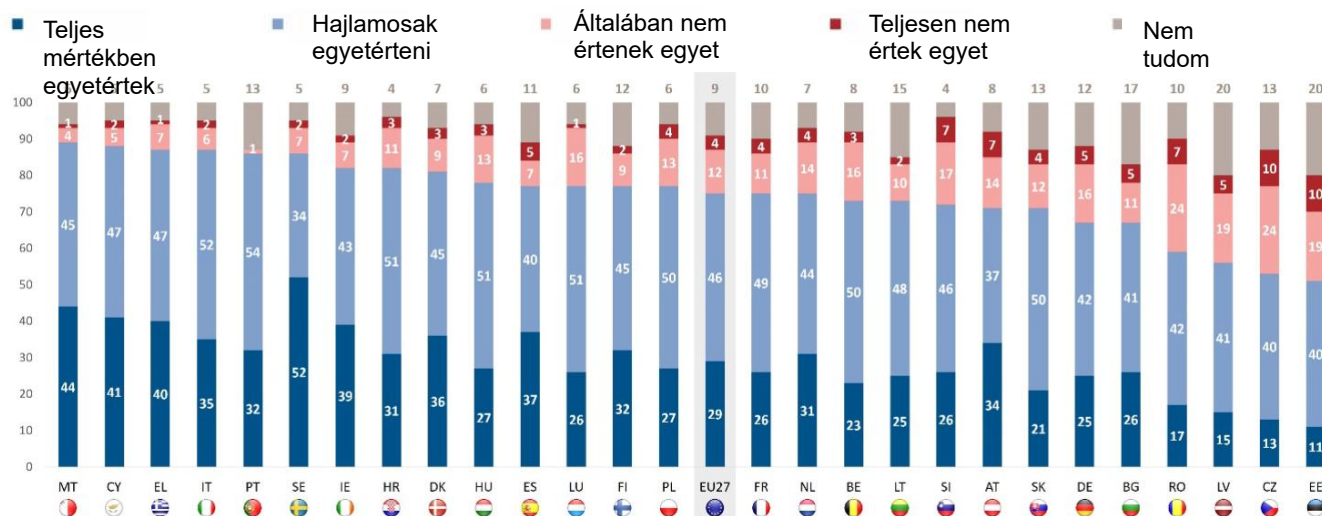
Minden tagállamban a válaszadók több mint fele egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat: a máltai 89%-tól, Cipruson 88%-tól, Görögországban és Olaszországban 87%-tól Észtországban 51%-ig, Csehországban 53%-ig és Lettországon 56%-ig terjed.

23 országban legalább minden ötödik „teljes mértékben egyetért” ezzel a kijelentéssel, a legnagyobb arányban Svédországban (52%), Máltán (44%) és Cipruson (41%).

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC4.4 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (% – az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az EU-t)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

2021. március-áprilishoz képest²⁷ 21 ország válaszadói kevésbé hajlandók egyetérteni abban, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések olyan innovációhoz vezetnek, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat. Észtországban a csökkenés (51%, -26 százalékpont) lényegesen nagyobb, mint bármely más országban (a 2019. évi eredményekkel összehasonlítva azonban a csökkenés -5 százalékpont), bár van még öt olyan ország, ahol a csökkenés legalább tíz százalékpontos: Lettország (56%, -13 százalékpont), Csehország (53%, -13 százalékpont), Belgium (73%, -13 százalékpont 2021 óta, -9 százalékpont 2019 óta), Szlovákia (71%, -12 százalékpont) és Luxemburg (77%, -10 százalékpont 2021 óta, +4 százalékpont 2019 óta). Ezzel szemben öt országban – köztük Olaszországban – nőtt a megállapodás (87%, +5 százalékpont), Magyarországon pedig nem történt változás (78%).

Érdemes megemlíteni, hogy a „nem tudom” szintje hat országban több mint tíz százalékponttal nőtt, a legnagyobb növekedés Észtországban (20%, 2021 óta +20 százalékpont, 2019 óta -9 százalékpont), Lettországban (20%, 2021 óta +20 százalékpont, 2019 óta +2 százalékpont) volt tapasztalható.

QC4.4 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat (%)

		EU-27	IT	MT	CY	EL	PL	HU	FR	BG	HR	SE	DE	AT	IE	FI	DK	ES	NL	LT	PT	RO	SI	LU	SK	LÉGY	CZ	LV	EE
„Agree” összesen	2023. május/június	75	87	89	88	87	77	78	75	67	82	86	67	71	82	77	81	77	75	73	86	59	72	77	71	73	53	56	51
	Δ 2021. márc./ápr.	▼3	5 DB.	3 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼6	▼8	▼8	▼8	▼8	▼10	▼12	▼13	▼13	▼13	▼13
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/június	16	8	5	7	8	17	16	15	16	14	9	21	21	9	11	12	12	18	12	1	31	24	17	16	19	34	24	29
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	▼4	=	1 DB.	=	4 DB.	4 DB.	1 DB.	7	2 DB.	▼3	2 DB.	4 DB.	▼4	▼7	=	6	4 DB.	▼7	▼4	10 DB.	6	4 DB.	7	6	1 DB.	▼7	6
Nem tudom	2023. május/június	9	5	6	5	5	6	6	10	17	4	5	12	8	9	12	7	11	7	15	13	10	4	6	13	8	13	20	20
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼1	▼3	▼3	▼1	▼5	▼4	=	▼5	=	5 DB.	2 DB.	=	9	12	6	=	2 DB.	15 DB.	12	▼2	2 DB.	6	5 DB.	7	12	20	20

27 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok válaszadóinak több mint kétharmada egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat. Ez a következőket is szemlélteti:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért: A 15–24 évesek 83%-a teszi ezt, szemben az 55 évesek 71%-ával.
- Azok a válaszadók, akik 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkeznek (79%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik fiatalabb korban végeztek.
- A diákok (84%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint más társadalmi-szakmai csoportok, különösen a nyugdíjasok (69%).
- Azok a válaszadók, akik magukat a felső középosztály (82%) vagy a felső osztály (81%) részének tekintik, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik magukat a társadalmi létra alsóbb kategóriáinak tekintik.

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (86%) vagy az egyik legsúlyosabb probléma (81%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nem az egyik legsúlyosabb probléma (69%). Emellett azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (81%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy ez kevésbé súlyos. Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (80% vs 68%).

QC4_4 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat

(% – EU)

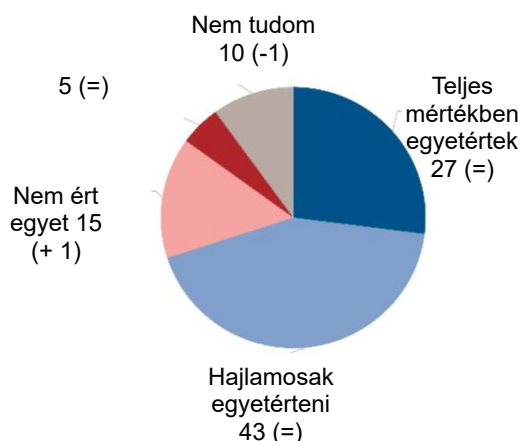
	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	75	16	9
Nemí			
Férfi	76	17	7
Nő	73	16	11
Kor			
15–24	83	11	6
25–39	77	16	7
40–54	75	18	7
55+	71	16	13
Oktatás (End of)			
–15	70	12	18
16–19	72	19	9
20+	79	15	6
Még tanulok	84	10	6
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	76	18	6
Vezetők	79	16	5
Egyéb fehér gallér	78	16	6
Kézimunkások	74	18	8
Ház személyek	72	15	13
Munkanélküli	72	17	11
Nyugdíjas	69	16	15
Diákok	84	10	6
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	72	17	11
Időről időre	71	19	10
Szinte soha/soha	76	15	9
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	70	15	15
Az alsó középosztály	72	18	10
A középosztály	77	16	7
A felső középosztály	82	15	3
A felső osztály	81	17	2
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	86	10	4
Az egyik probléma	81	11	8
Nem probléma	69	20	11
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	42	47	11
Meglehetősen komoly probléma	63	26	11
Egy nagyon komoly probléma	81	11	8
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	80	13	7
Nem	68	21	11

2. A fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentésével kapcsolatos attitűdök

Az európaiak nagy többsége egyetért abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára

Tíz válaszadóból hét (70%, 2021. március-április óta nincs változás) egyetért abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára, 27%-uk (nincs változás) teljesen egyetért. 20% (+ 1 százalékpont) azt mondja, hogy nem

QC4.3 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és az EU gazdasági javát szolgálhatja (% – EU27)

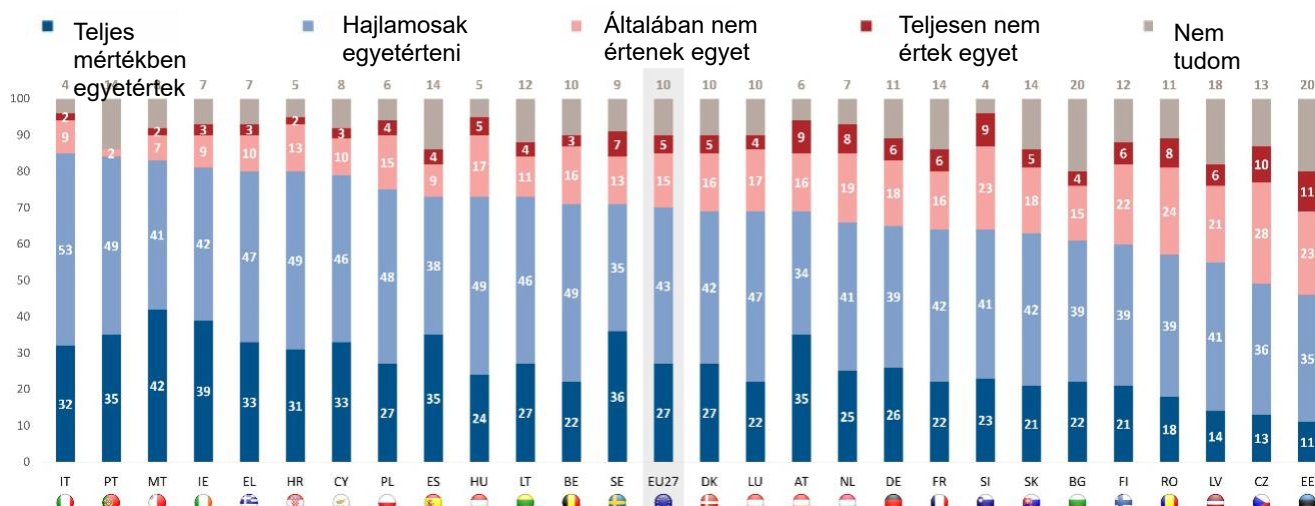
(2023. május/június – 2021. márc./ápr.)

ért egyet, és 10% (-1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

A válaszadók minden tagállamban nagy valószínűséggel egyetértenek abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára. A legmagasabb szintű megállapodás Olaszországban (85%), Portugáliában (84%) és Máltán (83%), a legalacsonyabb Észtországban (46%, szemben a 34%-kal), Csehországban (49% kontra 38%) és Lettorszában (55%).

Tíz országban tizből legalább három „teljes mértékben egyetért” ezzel a kijelentéssel, a legmagasabb szint Máltán (42%), Írorszában (39%) és Svédországban (36%) volt. Ezzel szemben Észtországban a válaszadók 11%-a, Csehországban 13%-a és Lettorszában 14%-a nyilatkozott úgy, hogy „teljes mértékben egyetért”. Azon válaszadók aránya, akik azt állítják, hogy nem tudnak, különösen magas Bulgáriában, Észtországban (mindkét esetben 20%) és Lettorszában (18%).

QC4.3 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (% – az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

17 tagállamban a válaszadók 2021 márciusától áprilisáig kisebb valószínűséggel állapodnak meg arról,²⁸ hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára: a legnagyobb csökkenés Észtországban (46%, -28 százalékpont 2021-hez képest, -2 százalékpont 2019-hez képest), Szlovákiában (63%, -15 százalékpont 2021 óta, -11 százalékpont 2019 óta), Csehországban (49%, 2021 óta -15 százalékpont, 2019 óta -8 százalékpont) és Dániában (69%, -10 százalékpont 2021 óta, -2 százalékpont 2019 óta).

A fennmaradó tíz országban nőtt a megállapodás szintje: Cipruson (79%, +9 százalékpont), Olaszországban (85%, +7 százalékpont) és Máltán (83%, +6 százalékpont 2021 óta, +1 százalékpont 2019 óta) és Görögországban (80%, +6 százalékpont 2021 óta, nincs változás 2019-hez képest).

Kilenc országban legalább tíz százalékponttal nőtt vagy csökkent a „nem tudom” szintje, különösen Észtországban (20%, +20 százalékpont 2021 óta, -13 százalékpont 2019 óta), Lettországban (18%, +18 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta) és Portugáliában (14%, +13 százalékpont 2021 óta, +2 százalékpont 2019 óta).

QC4.3 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és az EU gazdasági javát szolgálhatja (%)

	EU-27	CY	IT	EL	MT	FR	PL	BG	HR	HU	NL	LÉGY	DE	LT	AT	PT	RO	IE	ES	SI	FI	LV	LU	SE	DK	CZ	SK	EE	
Nem tudom	2023. május/június	70	79	85	80	83	64	75	61	80	73	66	71	65	73	69	84	57	81	73	64	60	55	69	71	69	49	63	46
	Δ 2021. márc./ápr.	=	9	7	6	6	5 DB.	4 DB.	3 DB.	3 DB.	1 DB.	1 DB.	▼1	▼1	▼1	▼3	▼3	▼4	▼6	▼6	▼7	▼7	▼8	▼9	▼9	▼10	▼15	▼15	▼28
„Agree” összesen	2023. május/június	20	13	11	13	9	22	19	19	15	22	27	19	24	15	25	2	32	12	13	32	28	27	21	20	21	38	23	34
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼2	▼3	▼3	=	2 DB.	3 DB.	7	=	5 DB.	=	▼9	2 DB.	▼11	5 DB.	▼10	9	▼1	6	6	▼5	▼10	▼1	=	1 DB.	3 DB.	10 DB.	8
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/június	10	8	4	7	8	14	6	20	5	5	7	10	11	12	6	14	11	7	14	4	12	18	10	9	10	13	14	20
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	▼7	▼4	▼3	▼6	▼7	▼7	▼10	▼3	▼6	▼1	10 DB.	▼1	12	▼2	13	▼5	7	=	1 DB.	12	18	10 DB.	9	9	12	5 DB.	20

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok tíz válaszadójából több mint hatan egyetértenek abban, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag az EU javát szolgálhatja. Kiemeli továbbá a következő különbségeket:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért: A 15–24 évesek 76%-a teszi ezt, szemben az 55 évesek 67%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy egyetértenek: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 72%-a ért egyet ezzel, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkező 64%-kal.
- A diákok (76%), a vezetők (75%) és más fehérgalléros munkavállalók (74%) a legvalószínűbbek, különösen a nyugdíjasokkal (65%) szemben.
- Minél magasabbnak tartja magát a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért.

Az elemzés azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (78%), vagy az egyik legsúlyosabb probléma (76%), amellyel a világ szembesül, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem gondolják, hogy az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb probléma (64%). Hasonlóképpen, azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (76%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy ez kevésbé súlyos. Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (74%, illetve 65%).

QC4_3 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és az EU gazdasági javát szolgálhatja (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	70	20	10
Nemi			
Férfi	71	22	7
Nő	69	18	13
Kor			
15–24	76	15	9
25–39	71	21	8
40–54	72	20	8
55+	67	20	13
Oktatás (End of)			
–15	64	17	19
16–19	69	21	10
20+	72	21	7
Még tanulok	76	15	9
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	72	21	7
Vezetők	75	19	6
Egyéb fehér gallér	74	19	7
Kézimunkások	69	22	9
Ház személyek	67	18	15
Munkanélküli	72	16	12
Nyugdíjas	65	20	15
Diákok	76	15	9
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	67	20	13
Időről időre	69	20	11
Szinte soha/soha	71	19	10
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	65	19	16
Az alsó középosztály	69	21	10
A középosztály	72	20	8
A felső középosztály	76	20	4
A felső osztály	79	16	5
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	78	15	7
Az egyik probléma	76	15	9
Nem probléma	64	24	12
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	40	49	11
Meglehetősen komoly probléma	60	28	12
Egy nagyon komoly probléma	76	15	9
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	74	17	9
Nem	65	23	12

3. A tiszta energiák állami pénzügyi támogatásához való hozzáállás a fosszilis tüzelőanyagok támogatásával szemben

Az európaiak több mint háromnegyede egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását

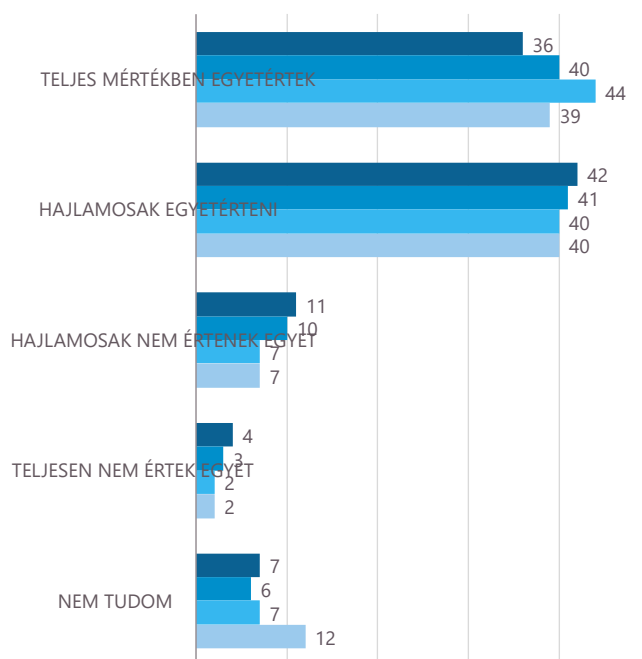
Tíz válaszadóból csaknem nyolc (78%, -3 százalékpont) egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kellene nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását, 36% (-4 százalékpont) pedig azt mondja, hogy „teljes mértékben egyetért” ezzel a kijelentéssel. Tízből több mint egy (15%, +2 százalékpont) nem ért egyet, míg 7% (+1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

A hosszabb távú tendencia azt mutatja, hogy ez az általános megállapodás legalacsonyabb szintje, mivel ezt a kérdést először 2017-ben tették fel, és a teljes mértékben egyetértő válaszadók aránya is az eddigi legalacsonyabb szinten van.

QC4.5 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását (% – EU-27)

■ 2023. április-május ■ 2021. március-április ■ 2019. április ■ 2017. márc.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

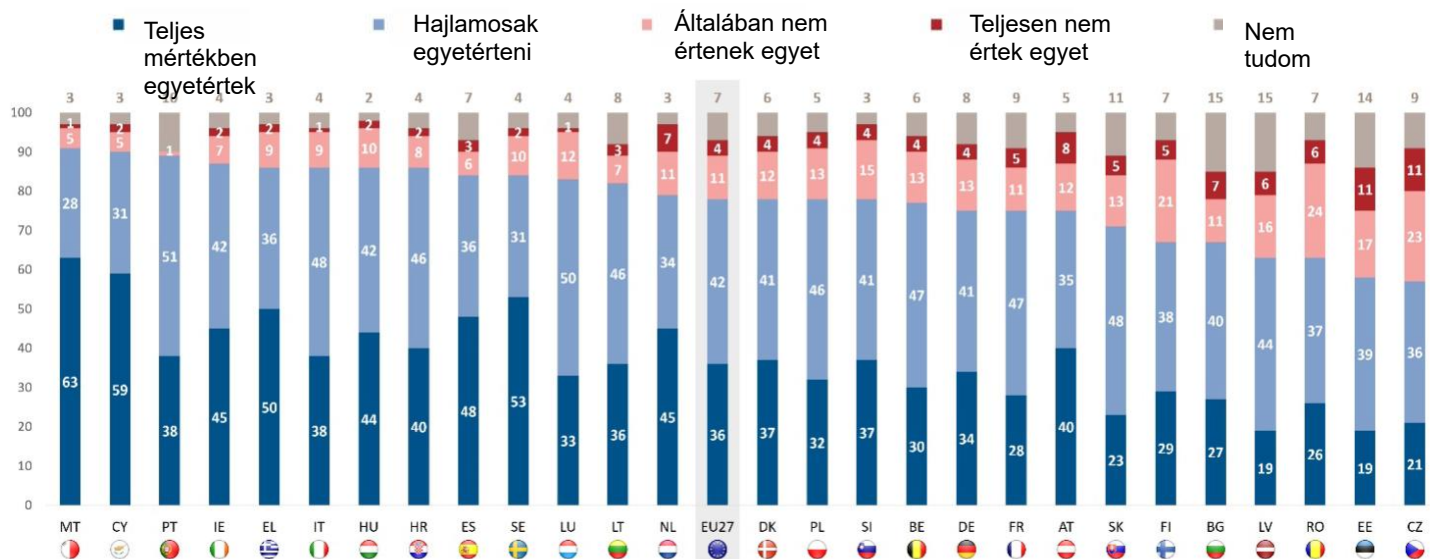
Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten az egyes országok válaszadóinak több mint fele egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását. A támogatás Máltán (91%), Cipruson (90%) és Portugáliában (89%) a legmagasabb, de Csehországban 57%, Észtországban 58%, Lettországon és Romániában 63% is egyetért.

Négy ország van, ahol a többség teljes mértékben egyetért ezzel a kijelentéssel: Málta (63%), Ciprus (59%), Svédország (53%) és Görögország (50%). A skála másik végén Lettországon és Észtországban csak 19% ért egyet teljesen.

QC4.5 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

(% – több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A nyilatkozattal való egyetértés 2021 márciusa és áprilisa óta 21 országban csökkent,²⁹ a legjelentősebb csökkenés Észtországban (58%, -23 százalékpont 2021-hez képest, -16 százalékpont 2019-hez képest), Csehországban (57%, -18 százalékpont), Szlovákiában (71%, -13 százalékpont) és Belgiumban (77%, -13 százalékpont 2021 óta, -8 százalékpont 2019 óta). Három országban kismértékű (1–2 százalékpontos) növekedés volt tapasztalható, és három országban változatlan a vélemény.

A „nem tudom” szintje három országban legalább tíz százalékponttal nőtt: Lettország (15%, +15 százalékpont 2021 óta, nincs változás 2019-hez képest), Észtország (14%, +14 százalékpont 2021 óta, -3 százalékpont 2019 óta) és Portugália (10%, 2021 óta +10 százalékpont, 2019-hez képest nincs változás).

QC4.5 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását (%)

		EU-27	IT	CY	MT	BG	PL	SE	DE	HU	ES	EL	HR	LU	AT	IE	LT	RO	FR	FI	DK	PT	SI	NL	LV	LÉGY	SK	CZ	EE
„Agree” összesen	2023. május/június	78	86	90	91	67	78	84	75	86	84	86	86	83	75	87	82	63	75	67	78	89	78	79	63	77	71	57	58
	Δ 2021. márc./ápr.	▼3	2 DB.	1 DB.	1 DB.	=	=	=	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼8	▼9	▼13	▼13	▼18	▼23
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/június	15	10	7	6	18	17	12	17	12	9	11	10	13	20	9	10	30	16	26	16	1	19	18	22	17	18	34	28
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	=	3 DB.	2 DB.	8	3 DB.	▼4	1 DB.	3 DB.	2 DB.	4 DB.	2 DB.	▼1	4 DB.	=	▼4	8	5 DB.	▼2	1 DB.	▼4	5 DB.	6	▼6	7	9	9	9
Nem tudom	2023. május/június	7	4	3	3	15	5	4	8	2	7	3	4	4	5	4	8	7	9	7	6	10	3	3	15	6	11	9	14
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼2	▼4	▼3	▼8	▼3	4 DB.	=	▼2	=	▼1	1 DB.	4 DB.	▼1	4 DB.	8	▼4	=	7	5 DB.	10 DB.	2 DB.	2 DB.	15 DB.	6	4 DB.	9	14

módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy minden csoportban több mint hét válaszadó egyetért abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását. Kiemeli továbbá a következőket:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért: A 15–24 évesek 84%-a teszi ezt, szemben az 55 éves vagy annál idősebbek 75%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy egyetértene: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 81%-a ért egyet ezzel, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 73%-ával.
- A diákok (87%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint más társadalmi-szakmai csoportok, különösen a házigazdák és a nyugdíjasok (mindkettő 74%).
- Minél kevesebb nehézséget okoz a válaszadónak a számlák kifizetése, annál valószínűbb, hogy egyetértene: 80%, akik soha vagy szinte soha nem tapasztaltak nehézségeket, egyetértene, szemben azokkal, akik a legtöbb nehézséget tapasztalják.

Az elemzés azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a világ legsúlyosabb problémája (90%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik szerint az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb probléma (84%), vagy nem súlyos probléma (71%). Emellett azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (84%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy ez kevésbé súlyos. Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (83% vs 70%).

QC4_5 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	78	15	7
Nemi			
Férfi	79	16	5
Nő	78	14	8
Kor			
15–24	84	12	4
25–39	80	16	4
40–54	79	16	5
55+	75	16	9
Oktatás (End of)			
–15	73	13	14
16–19	76	17	7
20+	81	15	4
Még tanulok	87	9	4
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	80	16	4
Vezetők	83	14	3
Egyéb fehér gallér	79	16	5
Kézimunkások	76	18	6
Ház személyek	74	17	9
Munkanélküli	75	16	9
Nyugdíjas	74	15	11
Diákok	87	9	4
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	72	18	10
Időről időre	76	17	7
Szinte soha/soha	80	14	6
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	75	14	11
Az alsó középosztály	76	17	7
A középosztály	79	16	5
A felső középosztály	84	14	2
A felső osztály	83	17	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	90	7	3
Az egyik probléma	84	10	6
Nem probléma	71	21	8
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	44	49	7
Meglehetősen komoly probléma	62	28	10
Egy nagyon komoly probléma	84	10	6
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	83	12	5
Nem	70	21	9

4. Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodásról való hozzáállás

Tízből több mint hat európai egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás pozitív következményekkel járhat az EU polgárai számára

A válaszadókközül kétharmada (63%, + 1 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyökkel járhat az EU polgárai számára, köztük 23% (nincs változás), akik „teljes mértékben egyetértenek”. Ezzel szemben több mint egynegyed (26%, -2 százalékpont) nem ért egyet, míg 11% (+ 1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

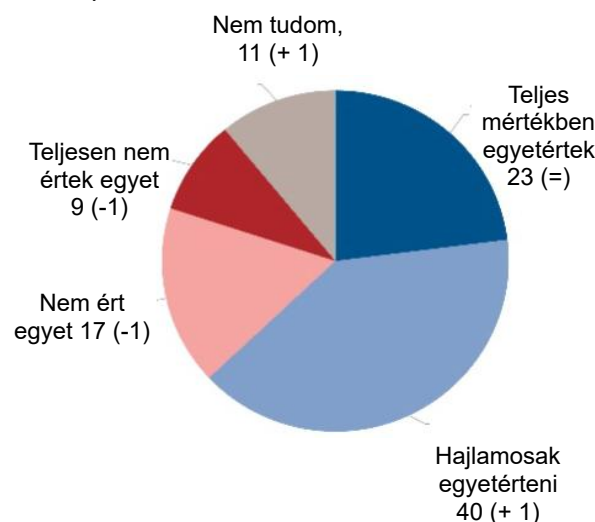
Egy tagállam kivételével a válaszadók nagy valószínűséggel egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyökkel járhat az uniós polgárok számára, bár az arányok jelentősen eltérnek: Írországra 87%, Máltára 86%, Portugáliára 85%, Csehországra 48% (42% nem ért egyet), Finnországra pedig 53%.

Az ésszt válaszadók viszont nagyobb valószínűséggel nem értenek egyet, mintsem egyetértenek (45% kontra 36%).

Hét olyan ország van, ahol tíz válaszadóból legalább három teljesen egyetért, a legnagyobb arányban Máltán (54%) és Írországra (43%). Ezzel szemben Észtországban 8% teljesen egyetért.

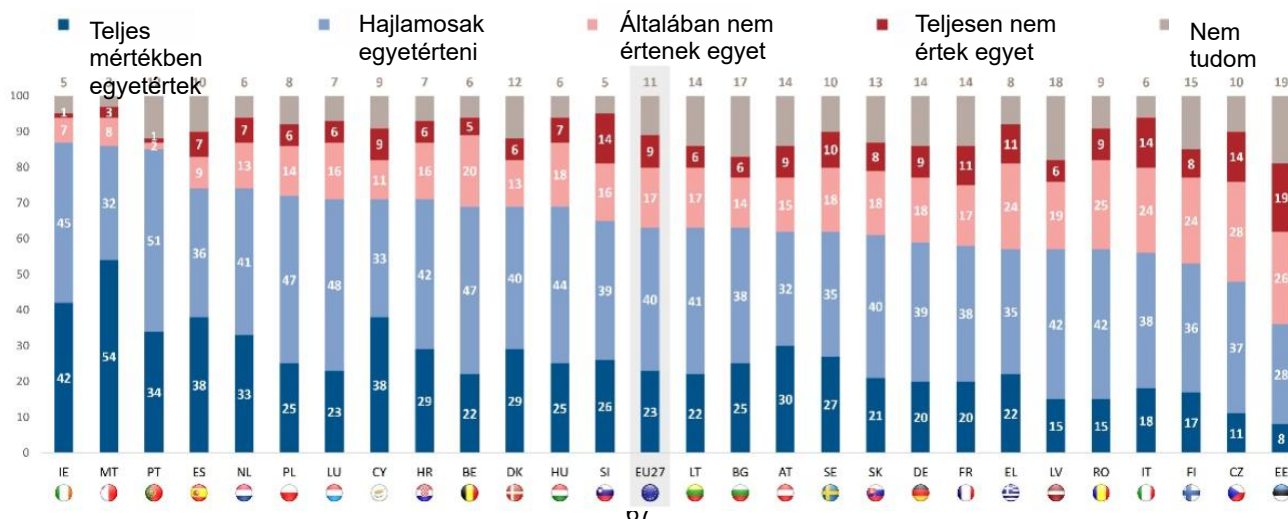
Érdemes megjegyezni azt is, hogy 14 ország van, ahol tízből legalább egy válaszadó azt mondja, hogy nem tudja, a legmagasabb szint Észtországban (19%).

QC4.6 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyökkel járhat az uniós polgárok számára (% – EU27)

(2023. május/június – 2021. márc./ápr.)

QC4.6 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (% – az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyökkel járhat az uniós polgárok számára)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

„Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyökkel járhat az EU polgárai számára” című nyilatkozattal való egyetértés tekintetében a tendenciák 2021 márciusa és áprilisa³⁰ között vegyesek.

A megállapodás 13 országban nőtt, köztük Portugáliában (85%, +15 százalékpont 2021-hez képest, -2 százalékpont 2019-hez képest), Bulgáriában (63%, +9 százalékpont) és Lengyelországban (72%, +6 százalékpont). Ezzel szemben a megállapodás 13 országban csökkent, különösen Dániában (69%, -13 százalékpont), Észtországban (36%, 2021 óta -12 százalékpont, 2019 óta -3 százalékpont) és Szlovákiában (61%, 2021 óta -9 százalékpont, 2019 óta 14 százalékpont). Franciaországban nem történt változás (58%).

A „nem tudom” szintje nyolc országban legalább tíz százalékponttal nőtt, a legdrámaibb mértékben Észtországban (19%, +19 százalékpont 2021 óta, -4 százalékpont 2019 óta), Lettországban (18%, +18 százalékpont 2021 óta, +1 százalékpont 2019 óta) és Finnországban (15%, +14 százalékpont 2021 óta, +4 százalékpont 2019 óta) és Litvániában (14%, +14 százalékpont 2021 óta, -5 százalékpont 2019 óta).

QC4.6 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az uniós polgárok számára (%)

		EU-27	PT	BG	PL	IT	LU	MT	DE	IE	LÉGY	HU	AT	RO	SI	FR	CY	HR	FI	EL	LV	LT	CZ	ES	NL	SE	SK	EE	DK
„Agree” összesen	2023. május/június	63	85	63	72	56	71	86	59	87	69	69	62	57	65	58	71	71	53	57	57	63	48	74	74	62	61	36	69
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	15 DB.	9	6	5 DB	5 DB.	5 DB	2 DB	2 DB	1 DB	1 DB	1 DB	1 DB	1 DB	=	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼5	▼5	▼5	▼8	▼9	▼12	▼13
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/június	26	3	20	20	38	22	11	27	8	25	25	24	34	30	28	20	22	32	35	25	23	42	16	20	28	26	45	19
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	▼26	=	=	▼5	▼12	=	▼1	▼7	▼6	DB	▼3	DB	▼4	DB	DB	DB	▼12	DB	▼15	▼11	▼5	DB	DB	▼2	DB	▼7	2 DB.
Nem tudom	2023. május/június	11	12	17	8	6	7	3	14	5	6	6	14	9	5	14	9	7	15	8	18	14	10	10	6	10	13	19	12
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	11	▼9	▼6	=	7	▼5	▼1	DB	DB	▼4	DB	▼6	DB	▼3	▼3	DB	1	14	▼1	18	14	10 DB.	=	2 DB	10 DB.	4 DB	19

30 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok válaszadóinak több mint kétharmada egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az uniós polgárok számára. Azt is mutatja, hogy:

- Az 55 éves vagy annál idősebb válaszadók (58%) kisebb valószínűséggel értenek egyet, mint a fiatalabbak, különösen a 25–39 évesek (69%).
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy egyetértene: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 66%-a teszi ezt meg, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 57%-ával.
- A nyugdíjasok (56%) kevésbé valószínű, hogy egyetértene, mint más társadalmi-szakmai csoportokban.
- Azok a válaszadók, akiknek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése (65%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik több nehézséget tapasztalnak.
- Azok a válaszadók, akik magukat felső osztálynak tartják (77%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik magukat a társadalmi létra alsóbb kategóriáinak tekintik, különösen a munkásosztályban (61%).

Az elemzés azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (70%) vagy a világ egyik legsúlyosabb problémája (66%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet azokkal, akik szerint az éghajlatváltozás nem az egyik legsúlyosabb probléma (59%).

Emellett minél komolyabban értékelik az éghajlatváltozás problémáját, annál valószínűbb, hogy egyetértene: 67%-uk gondolja úgy, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma, szemben azok 42%-ával, akik úgy vélik, hogy ez nem jelent komoly problémát. Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (66% vs 58%).

QC4_6 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az uniós polgárok számára (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	63	26	11
Nemi			
Férfi	64	27	9
Nő	62	26	12
Kor			
15–24	66	27	7
25–39	69	23	8
40–54	65	27	8
55+	58	28	14
Oktatás (End of)			
–15	57	25	18
16–19	62	28	10
20+	66	26	8
Még tanulok	67	26	7
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	66	28	6
Vezetők	68	25	7
Egyéb fehér gallér	66	27	7
Kézimunkások	64	27	9
Ház személyek	61	23	16
Munkanélküli	64	23	13
Nyugdíjas	56	28	16
Diákok	67	26	7
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	57	31	12
Időről időre	59	30	11
Szinte soha/soha	65	25	10
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	61	24	15
Az alsó középosztály	60	28	12
A középosztály	65	27	8
A felső középosztály	68	26	6
A felső osztály	77	18	5
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	70	23	7
Az egyik probléma	66	25	9
Nem probléma	59	29	12
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	42	43	15
Meglehetősen komoly probléma	54	33	13
Egy nagyon komoly probléma	67	24	9
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	66	25	9
Nem	58	30	12

5. Az éghajlatváltozással és a környezetvédelmi kérdésekkel szembeni fellépés mint a közegészség javításának prioritása

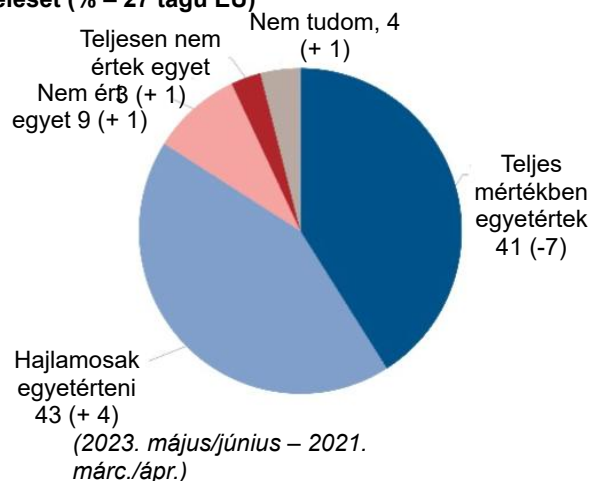
Tízből legalább hat tagállam egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelésének prioritást kell élveznie a közegészség javítása érdekében.

Az EU-ban tíz válaszadóból alig több mint nyolcan egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelésének prioritásként kell kezelnie a közegészség javítását (2021 márciusa és áprilisa óta 84%, -3 százalékpont), 41% (-7 százalékpont) pedig „teljes mértékben egyetért”. Alig több mint minden tizedik válaszadó (12%, + 2 százalékpont) nem ért egyet, míg 4% (+ 1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

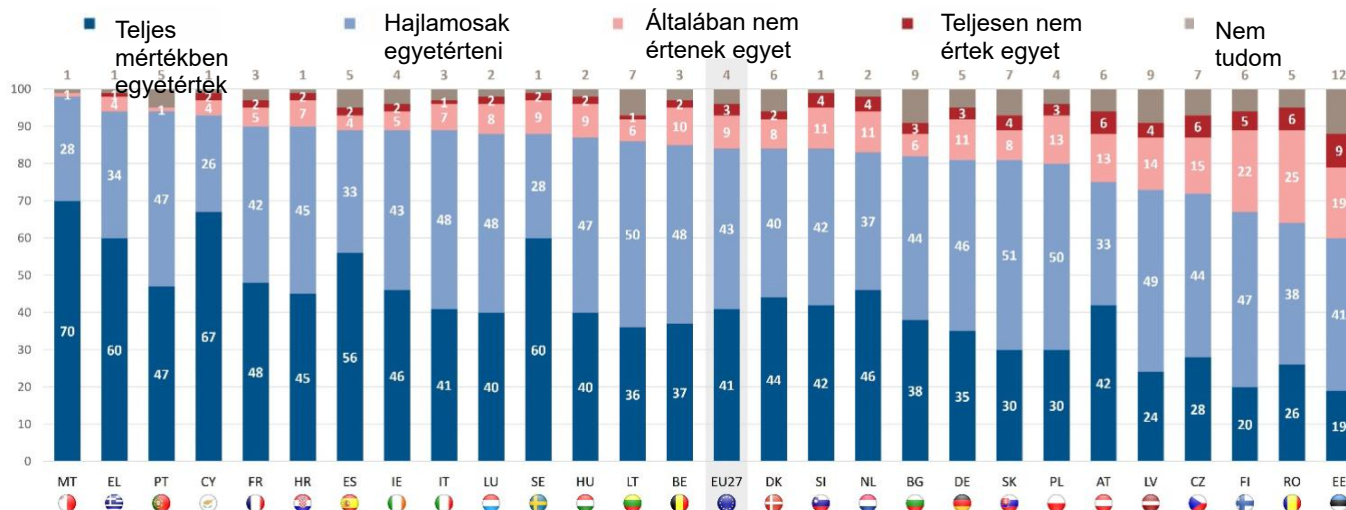
Tíz válaszadóból legalább hat tagállam egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek és a környezetvédelmi kérdéseknek prioritásként kell kezelniük a közegészség javítását: a máltai 98%, a görögországi és portugáliai 94%, az észtországi 64%, a romániai 64% és a finnországi 67%-os arány között.

Öt ország van, ahol legalább a fele „teljes mértékben egyetért”: Málta (70%), Ciprus (67%), Görögország és Svédország (60%) és Spanyolország (56%). Ezzel szemben Észtországban 19%, Finnországban pedig 20% „teljes mértékben egyetért”.

QC4.1 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését (% – 27 tagú EU)

QC4.1 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését.)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

Azoknak a válaszadóknak az aránya, akik egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozással és a környezettel kapcsolatos kérdések kezelését prioritásként kell kezelni a közegészség javítása érdekében, 2021 márciusa és áprilisa óta 20 országban csökkent,³¹a legnagyobb csökkenés Észtországban (60%, -16 százalékpont), Csehországban (72%, -14 százalékpont) és Szlovákiában (81%, -8 százalékpont) volt megfigyelhető. A megállapodás szintje öt országban nőtt, köztük Máltán (98%, +5 százalékpont), de Görögországban (94%) és Franciaországban (90%) változatlan maradt.

QC4.1 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?		A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését (%)																											
		EU-27	MT	IT	HU	CY	SE	EL	FR	HR	FI	DK	IE	ES	LT	LU	SI	PL	PT	LÉ GY	BG	NL	LV	AT	DE	RO	SK	CZ	EE
„Agree” összesen	2023. május/június	84	98	89	87	93	88	94	90	90	67	84	89	89	86	88	84	80	94	85	82	83	73	75	81	64	81	72	60
	Δ 2021. márc./ápr.	▼3	DB.	4	2	1	1	=	=	▼1	▼1	▼2	▼2	▼2	▼2	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼6	▼7	▼8	▼14	▼16
Összes „Disagree”	2023. május/június	12	1	8	11	6	11	5	7	9	27	10	7	6	7	10	15	16	1	12	9	15	18	19	14	31	12	21	28
	Δ 2021. márc./ápr.	2	DB.	▼2	▼3	=	2	▼2	=	1	1	▼5	▼3	▼2	1	▼5	1	2	5	▼1	1	5	3	▼4	2	5	11	6	7
Nem tudom	2023. május/június	4	1	3	2	1	1	1	3	1	6	6	4	5	7	2	1	4	5	3	9	2	9	6	5	5	7	7	12
	Δ 2021. márc./ápr.	1	DB.	▼3	▼1	▼2	▼3	1	=	▼1	=	6	5	4	1	7	1	=	▼2	4	3	▼1	1	9	3	1	▼4	2	7

módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ez 2021-ben új napirendi pont volt, ezért 2019-ben nincs összehasonlítás.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok tíz válaszadójából legalább nyolcan egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek prioritásként kell kezelnie a környezetvédelmi kérdéseket a közegészség javítása érdekében. Tekintettel a magas szintű egyetértésre, viszonylag kevés figyelemre méltó különbség van:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért: A 15–24 évesek 88%-a teszi ezt, szemben az 55 évesek 82%-ával.
- Minél tovább maradtak a válaszadók az oktatásban, annál valószínűbb, hogy egyetértenek: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 86%-a ezt teszi, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 80%-ával.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos vélemények azonban befolyásosak. Azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (93%) vagy a világ egyik legsúlyosabb problémája (90%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet azokkal, akik szerint az éghajlatváltozás nem az egyik legsúlyosabb probléma (78%).

Emellett azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (91%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy az meglehetősen súlyos (70%) vagy nem súlyos (45%). Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (89% vs 75%).

QC4_1 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	84	12	4
Nemi			
Férfi	84	13	3
Nő	84	11	5
Kor			
15–24	88	10	2
25–39	85	12	3
40–54	84	13	3
55+	82	12	6
Oktatás (End of)			
–15	80	10	10
16–19	84	13	3
20+	86	12	2
Még tanulok	90	8	2
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	85	13	2
Vezetők	87	12	1
Egyéb fehér gallér	85	12	3
Kézimunkások	83	14	3
Ház személyek	82	12	6
Munkanélküli	82	13	5
Nyugdíjas	82	11	7
Diákok	90	8	2
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	82	13	5
Időről időre	81	14	5
Szinte soha/soha	86	10	4
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	82	11	7
Az alsó középosztály	82	14	4
A középosztály	86	11	3
A felső középosztály	86	13	1
A felső osztály	86	13	1
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	93	5	2
Az egyik probléma	90	7	3
Nem probléma	78	16	6
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	45	49	6
Meglehetősen komoly probléma	70	23	7
Egy nagyon komoly probléma	91	6	3
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	89	8	3
Nem	75	19	6

6. Az éghajlatváltozás által okozott költségek és a zöld átállás költségei közötti kompromisszumokkal kapcsolatos attitűdök

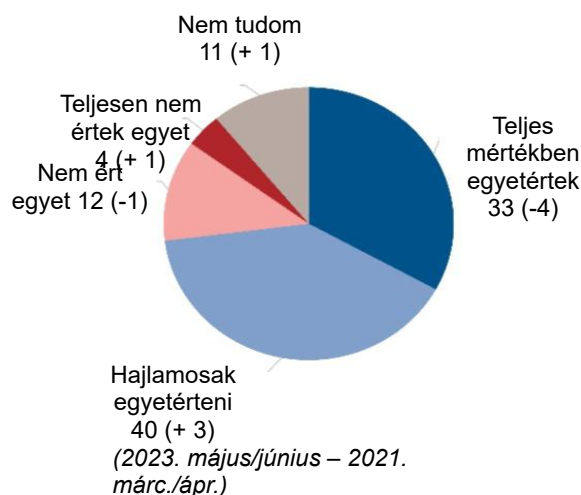
Az európaiak közel háromnegyede egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás által okozott károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei.

Tíz válaszadó közül több mint hét (2021 márciusa és áprilisa óta 73%, -1 százalékpont) egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás okozta károk költsége sokkal magasabb, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházási költségek, köztük 33% (-4 százalékpont), akik „teljes mértékben egyetértenek”. Ezzel szemben 16% (nincs változás) nem ért egyet ezzel a kijelentéssel, míg 11% (+ 1 százalékpont) azt mondja, hogy „nem tudom”.

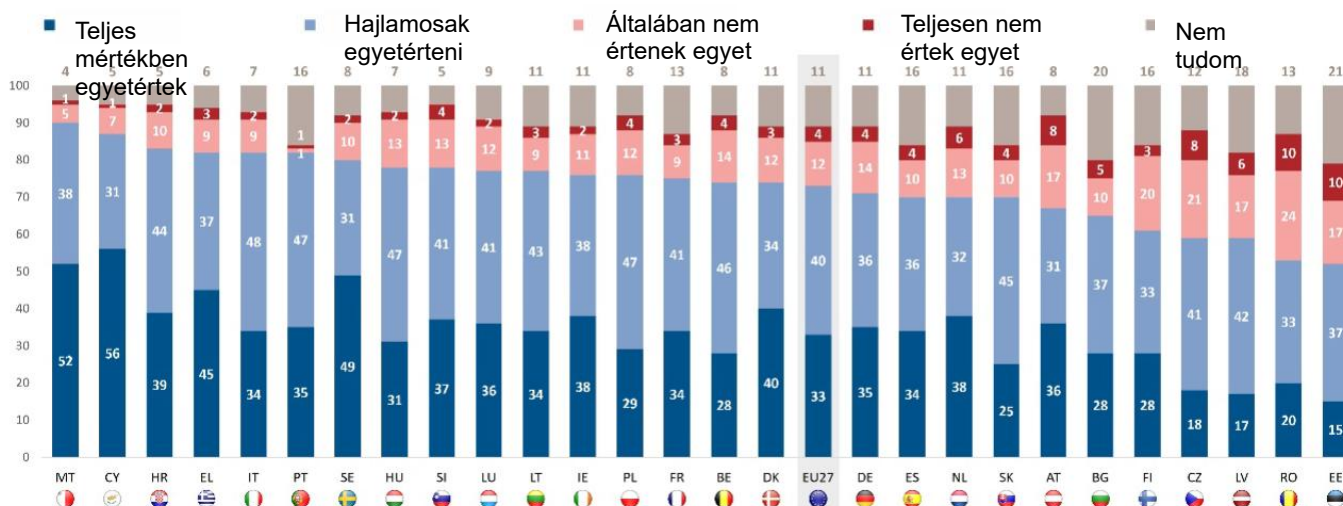
Az egyes tagállamok válaszadóinak többsége egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházási költségek. A legmagasabb szintű megállapodás Máltán (90%), Cipruson (87%) és Horvátországban (83%) a válaszadók körében figyelhető meg, míg Észtországban (52%), Romániában (53%), Lettországban és Csehországban (59%) szintén egyetértenek.

Ciprus (56%) és Málta (52%) az egyetlen olyan ország, ahol legalább a fele „teljes mértékben egyetért” ezzel a kijelentéssel, bár Svédországban 49% is így reagál. A skála másik végén Észtországban 15%, Lettországban 17% és Csehországban 18% „teljes mértékben egyetért”.

QC4.2 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei (% – EU-27)

QC4.2 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (Az éghajlatváltozás okozta károk költségei %-ban jóval magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

2021. március-április óta³²a nyilatkozatban szereplő szint 18 tagállamban csökkent, köztük Észtországban (52%, -23 százalékpont), Szlovákiában (70%, -12 százalékpont), Csehországban (59%, -12 százalékpont), Lettorszában (59%, -10 százalékpont) és Írorszában (76%, -10 százalékpont). Másrészt nyolc országban nőtt a megállapodás, többek között Máltán (90%, +9 százalékpont), Franciaországban (75%, +6 százalékpont) és Magyarországon (78%, +6 százalékpont). Hollandiában nem történt változás (70%).

A „nem tudom” szintje nyolc országban legalább tíz százalékponttal nőtt, különösen Észtországban (21%, +21 százalékpont), Lettorszában (18%, +18 százalékpont) és Finnországban (16%, +16 százalékpont).

QC4.2 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei (%)

		EU-27	MT	FR	HU	IT	BG	PL	ES	CY	NL	DE	SE	DK	EL	HR	LT	AT	LU	SI	RO	LÉ GY	PT	FI	IE	LV	CZ	SK	EE
„Agree” összesen	2023. május/júni us	73	90	75	78	82	65	76	70	87	70	71	80	74	82	83	77	67	77	78	53	74	82	61	76	59	59	70	52
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	9	6	6	4 DB.	3 DB.	3 DB.	1 DB.	1 DB.	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼6	▼6	▼8	▼9	▼9	▼9	▼10	▼10	▼12	▼12	▼23
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/júni us	16	6	12	15	11	15	16	14	8	19	18	12	15	12	12	12	25	14	17	34	18	2	23	13	23	29	14	27
	Δ 2021. márc./ápr.	=	▼1	▼1	▼1	▼4	6	=	=	1 DB.	▼1	2 DB.	▼6	▼7	1 DB.	2 DB.	▼7	5 DB.	▼3	2 DB.	11	1 DB.	▼6	▼7	▼1	▼8	1 DB.	6	2 DB.
Nem tudom	2023. május/júni us	11	4	13	7	7	20	8	16	5	11	11	8	11	6	5	11	8	9	5	13	8	16	16	11	18	12	16	21
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼8	▼5	▼5	=	▼9	▼3	▼1	▼2	1 DB.	=	8	10 DB.	2 DB.	1 DB.	11	▼1	9	4 DB.	▼3	8	15 DB.	*16. PONT	11	18	11	6	21

32 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ez 2021-ben új napirendi pont volt, ezért 2019-ben nincs összehasonlítás.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportokban a válaszadók legalább kétharmada egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei. Kiemeli továbbá a következőket:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy egyetért: A 15–24 évesek 80%-a teszi ezt, szemben az 55 évesek 68%-ával.
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy egyetértene: A 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 77 százaléka ért egyet ezzel, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabb végzettséggel rendelkezők 66%-ával.
- A diákok (80%) nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint más társadalmi-szakmai csoportok, különösen a nyugdíjasok és a házigazdák (mindkettő 67%).
- Azok a válaszadók, akik magukat felső középosztálynak (80%) tekintik, a legvalószínűbben egyetértene, különösen azokkal szemben, akik magukat a munkásosztály részének tartják (67%).

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (85%) vagy a világ egyik legsúlyosabb problémája (79%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet azokkal, akik nem gondolják, hogy az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb probléma (67%). Azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (80%), nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik úgy vélik, hogy az meglehetősen súlyos (60%) vagy nem súlyos (36%). Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel értenek egyet, mint azok, akik nem (78% vs 66%).

QC4_2 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

Az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	73	16	11
Nemi			
Férfi	74	17	9
Nő	72	15	13
Kor			
15–24	80	12	8
25–39	76	16	8
40–54	76	16	8
55+	68	16	16
Oktatás (End of)			
–15	66	12	22
16–19	72	18	10
20+	77	15	8
Még tanulok	80	12	8
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	75	17	8
Vezetők	79	15	6
Egyéb fehér gallér	78	15	7
Kézimunkások	72	18	10
Ház személyek	67	17	16
Munkanélküli	70	17	13
Nyugdíjas	67	15	18
Diákok	80	12	8
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	71	16	13
Időről időre	72	17	11
Szinte soha/soha	75	14	11
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	67	15	18
Az alsó középosztály	73	16	11
A középosztály	76	16	8
A felső középosztály	80	15	5
A felső osztály	75	17	8
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	85	9	6
Az egyik probléma	79	11	10
Nem probléma	67	20	13
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	36	52	12
Meglehetősen komoly probléma	60	26	14
Egy nagyon komoly probléma	80	10	10
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	78	13	9
Nem	66	20	14

IV. A JÖVŐBE TEKINTVE

1. A nemzeti kormányok jelenlegi fellépése az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében

Tízből hét európai gondolja úgy, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek.

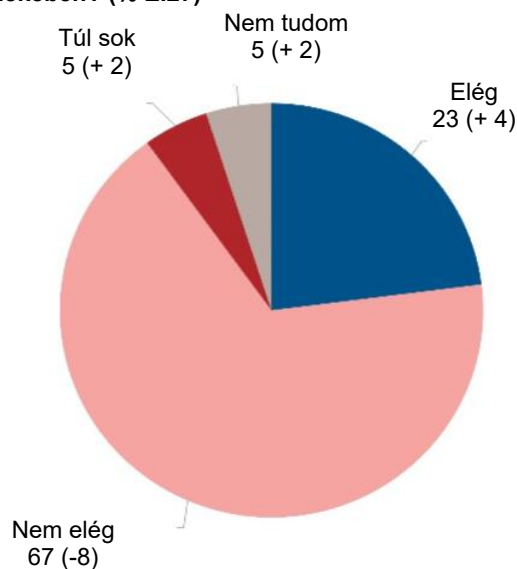
A megkérdezettek 67%-a gondolja úgy, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek. Ez nyolc százalékpontos csökkenést jelent 2021. március-április óta.³³ Csaknem egynegyedük (23%, +4 százalékpont) gondolja úgy, hogy a nemzeti kormányuk eleget tesz, míg 5% (+2 százalékpont) szerint túl sok a tennivaló. Minden huszadik (5%, +2 oldal) azt mondja, hogy nem tudja.

Egy tagállam kivételével a válaszadók nagy valószínűséggel azt mondják, hogy nemzeti kormányuk nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében. Tízből legalább nyolc (85%) Horvátországban (85%), Cipruson (83%), Spanyolországban és Svédországban (mindegyik 80%) így gondolkozik, mint Észtországban 37% (szemben az „elég” kifejezéssel), 50%-kal Dániában és 51% Ausztriában.

A kivétel Finnország, ahol 40% azt mondja, hogy a nemzeti kormányuk eleget tesz, 38 százalékuk pedig azt mondja, hogy nem tesz eleget. Dániában (39%), Luxemburgban (38%), Németországban, Észtországban (mindkettő 34%) és Lengyelországban (31%) legalább három válaszadó úgy véli, hogy kormánya is eleget tesz.

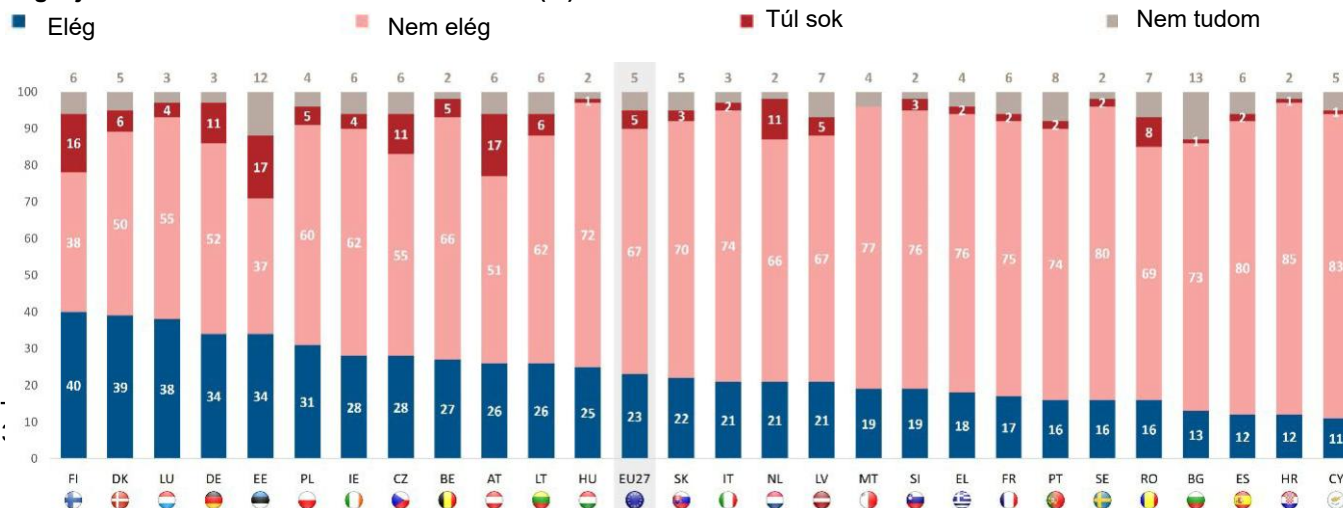
Hat országban legalább minden tizedik válaszadó úgy

QC7. Úgy gondolja, hogy a (NATIONALITY) kormány eleget tesz, nem tesz eleget vagy túl sokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében? (% E127)

(2023. május/június – 2021. márc./ápr.)

QC7. Úgy gondolja, hogy a (NATIONALITY) kormány eleget tesz, nem tesz eleget vagy túl sokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében? (%)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A 2021. március-április közötti nemzeti fejlemények³⁴ általában az általános uniós tendenciának felelnek meg: a válaszadók most nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a nemzeti kormány eleget tesz, és kevésbé valószínű, hogy azt gondolja, hogy nem tesz eleget.

Azon válaszadók aránya, akik úgy vélik, hogy a nemzeti kormányuk eleget tesz az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, 19 országban nőtt, köztük Belgiumban (27%, +13 százalékpont) és Írországból (28%, +10 százalékpont). Négy országban, köztük Ausztriában (26%, -7 százalékpont) csökkent, és négy országban stabil maradt.

23 tagállamban kevésbé valószínű, hogy a válaszadók azt mondják, hogy a nemzeti kormányuk nem tesz eleget. Tíz országban a csökkenés legalább tíz százalékpont, a legnagyobb érték Észtországban (37%, -29 százalékpont), Csehországban (55%-os, -22 százalékpont) és Litvániában (62%, -18 százalékpont). A fennmaradó négy országban ez a tendencia megfordult, a legnagyobb növekedést Svédországban tapasztalták (80%, +11 százalékpont).

Észtország (17%, +11 százalékpont) az egyetlen olyan ország, ahol legalább tíz százalékpontos változás történt azon válaszadók arányában, akik úgy vélik, hogy a nemzeti kormányuk túl sokat tesz.

QC7 Ön szerint a (NATIONALITY) kormány eleget tesz, nem tesz eleget vagy túl sokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében?

		EU-27	LÉGY	IE	IT	LT	SK	CZ	DE	LU	RO	EE	FR	BG	EL	PL	SI	DK	HR	MT	PT	ES	LV	HU	FI	NL	SE	CY	AT
Elég	2023. május/június	23	27	28	21	26	22	28	34	38	16	34	17	13	18	31	19	39	12	19	16	12	21	25	40	21	16	11	26
	Δ 2021. márc./ápr.	4 DB.	13	10 DB.	9	9	9	8	8	8	7	6	5 DB.	3 DB.	3 DB.	3 DB.	3 DB.	2 DB.	2 DB.	2 DB.	2 DB.	=	=	=	=	▼2	▼5	▼6	▼7
Nem elég	2023. május/június	67	66	62	74	62	70	55	52	55	69	37	75	73	76	60	76	50	85	77	74	80	67	72	38	66	80	83	51
	Δ 2021. márc./ápr.	▼8	▼16	▼15	▼10	▼18	▼12	▼22	▼15	▼8	▼10	▼29	▼6	▼5	▼2	▼7	▼6	▼6	▼4	▼2	▼11	▼2	▼4	1 DB.	4 DB.	▼5	11	7	▼3
Túl sok	2023. május/június	5	5	4	2	6	3	11	11	4	8	17	2	1	2	5	3	6	1	0	2	2	5	1	16	11	2	1	17
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	2 DB.	▼1	1 DB.	3 DB.	2 DB.	8	7	▼2	1 DB.	11	=	=	=	2 DB.	2 DB.	▼1	1 DB.	▼1	1 DB.	1 DB.	▼3	=	▼9	6	▼8	▼2	9
Nem tudom	2023. május/június	5	2	6	3	6	5	6	3	3	7	12	6	13	4	4	2	5	2	4	8	6	7	2	6	2	2	5	6
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	1 DB.	6	=	6	1 DB.	6	=	2 DB.	2 DB.	12	1 DB.	2 DB.	▼1	2 DB.	1 DB.	5 DB.	1 DB.	1 DB.	8	1 DB.	7	▼1	5 DB.	1 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.

34 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ez 2021-ben új kérdés volt, ezért 2019-ben nincs összehasonlítás.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azokra a válaszadókra összpontosít, akik úgy vélik, hogy a nemzeti kormányuk nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. Kiemeli, hogy az egyes csoportokban legalább tízből hat tartja ezt a véleményt, és azt is szemlélteti, hogy:

- Minél fiatalabb a válaszadó, annál valószínűbb, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget: A 15–24 évesek 75%-a mondja ezt, szemben az 55 évesek 63%-ával.
- Minél tovább maradt egy válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy a kormányuk nem tesz eleget: A 20 éves vagy annál idősebbek 69%-a, míg a 15 éves vagy annál fiatalabbak 61%-a.
- A diákok (76%) sokkal valószínűbbek, mint más társadalmi-szakmai csoportok, hogy a kormány nem tesz eleget.
- Minél magasabbnak tartja magát a válaszadó, annál valószínűbb, hogy a nemzeti kormány nem tesz eleget.

Az elemzés azt is kiemeli, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a világ legsúlyosabb problémája (80%), nagyobb valószínűséggel gondolkodnak így, mint azok, akik szerint az éghajlatváltozás az egyik legsúlyosabb (72%), vagy nem az egyik legsúlyosabb probléma (60%). Azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nagyon súlyos probléma (74%) sokkal nagyobb valószínűséggel gondolják azt, hogy a nemzeti kormányuk nem tesz eleget, mint azok, akik úgy vélik, hogy ez kevésbé súlyos. Végül azok a válaszadók, akik lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a nemzeti kormány nem tesz eleget, mint azok, akik nem tettek lépéseket (70% vs 61%).

QC7 Ön szerint a (NATIONALITY) kormány eleget tesz, nem tesz eleget vagy túl sokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében?

(% – EU)

	Elég	Nem elég	Túl sok	Nem tudom
EU-27	23	67	5	5
Nemi				
Férfi	23	66	7	4
Nő	23	68	4	5
Kor				
15–24	18	75	2	5
25–39	21	70	6	3
40–54	25	66	6	3
55+	25	63	6	6
Oktatás (End of)				
–15	26	61	4	9
16–19	25	65	6	4
20+	22	69	5	4
Még tanulok	18	76	2	4
Társadalmi-szakmai kategória				
Önfoglalkoztató	22	69	7	2
Vezetők	23	69	6	2
Egyéb fehér gallér	24	67	6	3
Kézimunkások	24	65	7	4
Ház személyek	24	65	4	7
Munkanélküli	21	68	6	5
Nyugdíjas	24	63	5	8
Diákok	18	76	2	4
A számlák kifizetésének nehézségei				
Az idő nagy részében	19	70	6	5
Időről időre	23	67	5	5
Szinte soha/soha	24	66	6	4
Úgy véli, hogy a				
A munkásosztály	23	65	4	8
Az alsó középosztály	23	67	6	4
A középosztály	24	68	5	3
A felső középosztály	22	71	5	2
A felső osztály	20	75	5	0
Éghajlatváltozás				
A legnagyobb probléma	16	80	1	3
Az egyik probléma	22	72	2	4
Nem probléma	26	60	8	6
Az éghajlatváltozás megítélése				
Nem komoly probléma	32	31	32	5
Meglehetősen komoly probléma	35	49	9	7
Egy nagyon komoly probléma	20	74	2	4
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében				
Igen	23	70	4	3
Nem	25	61	8	6

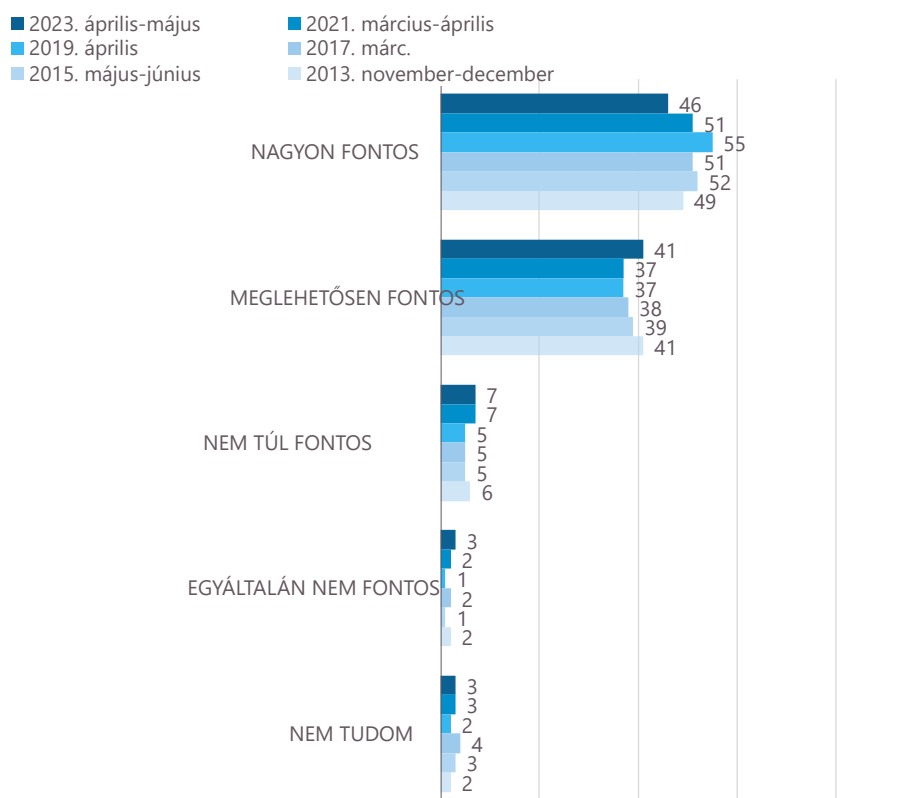
2. A megújuló energiára vonatkozó célok

Tízből kilenc európai fontosnak tartja, hogy nemzeti kormánya és az Európai Unió ambiciózus célokat tűzzön ki a megújuló energia 2030-ig történő növelésére.

A válaszadókat megkérdezték, mennyire fontosnak tartják, hogy nemzeti kormányuk legyen, és az Európai Unió ambiciózus célokat tűzzön ki a felhasznált megújuló energia – például a szél- vagy napenergia – 2030-ig történő növelésére.³⁵

Tízből közel kilenc (2021 márciusa és áprilisa óta 87%, -1 százalékpont) fontosnak tartja, hogy nemzeti kormánya ambiciózus célokat tűzzön ki ezen a területen, 46% (-5 százalékpont) szerint ez „nagyon fontos”. Ezzel szemben 10% (+ 1 százalékpont) szerint ez nem fontos, míg 3% (nincs változás) azt mondja, hogy nem tudja.

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok ambiciózus célokat tűzzenek ki a felhasznált megújuló energia – például a szél- vagy napenergia – 2030-ig történő növelésére? A (NATIONALITY) kormány (% – EU27)

35 QC8. Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig? QC8.1 A (NATIONALITY) Kormány; QC8.2 Az Európai Unió.

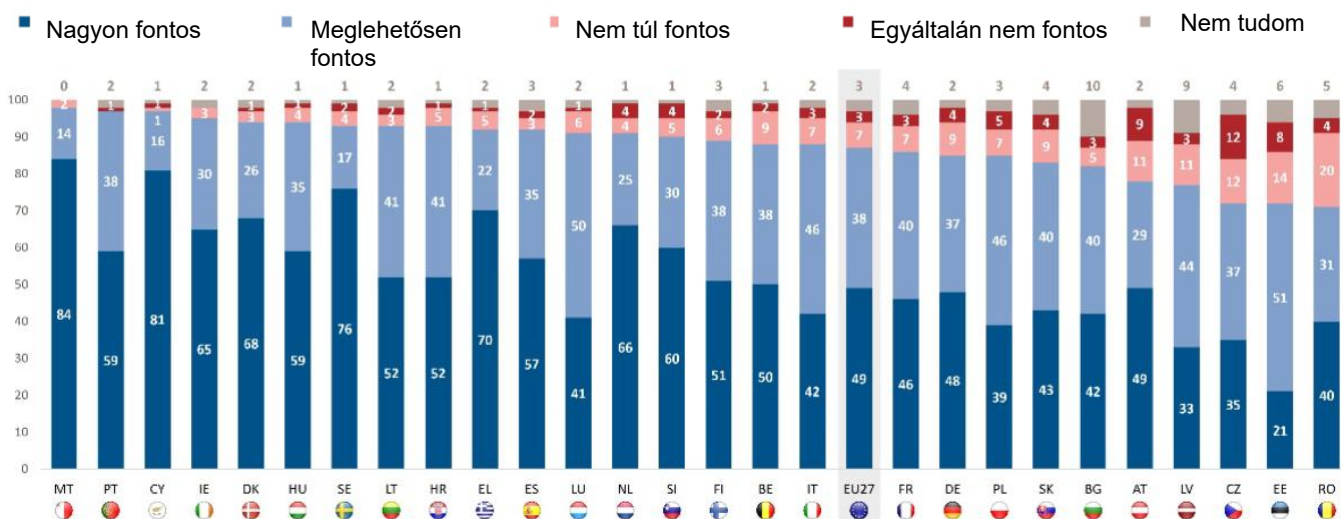
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten az egyes országok válaszadóinak több mint kétharmada fontosnak tartja, hogy nemzeti kormánya ambiciózus célokat tűzzön ki a megújuló energia használatának 2030-ig történő növelésére. Ez a nézet Máltán és Portugáliában (mindegyik 98%) és Cipruson (97%) szinte egyetemes, Észtországban 69%, Csehországban 71%, Lettországban pedig 75% is egyetért.

12 tagállamban a válaszadók legalább fele úgy véli, hogy „nagyon fontos” a nemzeti kormánya, és Máltán (83%), Cipruson (79%) és Svédországban (70%) tízből legalább hét ezt gondolja. Ezzel szemben Észtországban 19%, Lettországban 30% és Lengyelországban 31% úgy véli, hogy ez „nagyon fontos”.

QC8.2 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig? (% – az Európai Unió)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

A 2021. március-április közötti nemzeti szintű tendenciák³⁶ vegyesek. Azon válaszadók aránya, akik fontosnak tartják, hogy a nemzeti kormány 2030-ig növelje a megújuló energia felhasználását, 12 országban nőtt, köztük Finnországban (86%, + 11 százalékpont 2021-hez képest, -3 százalékpont 2019-hez képest), de 14 országban, köztük Észtországban (69%, 2021 óta -14 százalékpont, 2019 óta -19 százalékpont) és Csehországban (71%, -10 százalékpont) csökkent. Luxemburgban nem történt változás a véleményben (92%).

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig?

A (NATIONALITY) kormány (%)

		EU-27	FI	MT	LT	PL	IT	SE	DK	IE	FR	EL	CY	PT	LU	HU	NL	HR	LÉGY	DE	ES	SI	AT	LV	RO	BG	SK	CZ	EE
„Fontos” összesen	2023. május/június	87	86	98	92	85	89	92	93	96	87	92	97	98	92	94	91	91	89	85	91	89	81	75	76	82	82	71	69
	Δ 2021. márc./ápr.	▼1	11	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	=	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼4	▼6	▼7	▼8	▼8	▼10	▼14
Összesen „nem fontos”	2023. május/június	10	12	1	6	12	9	7	5	3	9	6	3	1	6	5	7	8	10	13	6	10	16	16	21	9	14	25	25
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼13	▼1	▼6	▼2	▼2	▼4	▼4	▼3	▼1	▼1	1 DB.	▼2	▼2	1 DB.	▼1	1 DB.	2 DB.	3 DB.	2 DB.	3 DB.	3 DB.	▼3	9	5 DB.	8	6	8
Nem tudom	2023. május/június	3	2	1	2	3	2	1	2	1	4	2	0	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	9	3	9	4	4	6
	Δ 2021. márc./ápr.	=	2 DB.	▼4	2 DB.	▼2	▼1	1 DB.	2 DB.	1 DB.	▼1	=	▼2	1 DB.	2 DB.	=	2 DB.	1 DB.	1 DB.	=	1 DB.	=	1 DB.	9	▼2	3 DB.	=	4 DB.	6

³⁶ 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés kiemeli, hogy tízből több mint nyolcan fontosnak tartják, hogy a nemzeti kormány 2030-ra növelje a megújuló energia mennyiségét. Tekintettel az általános egyetértés magas szintjére, kevés figyelemre méltó különbség van:

- A 15–24 évesek a legvalószínűbben azt mondják, hogy ez fontos, különösen az 55 évesekhez képest (91% szemben a 85%-kal).
- Azok, akiknek ritkán vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése (89%), nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik nagyobb nehézségekkel szembesülnek.

Az elemzés azonban azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (95%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (93%) problémája, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez a nemzeti kormány fellépése fontos, mint azok, akik nem gondolják, hogy az éghajlatváltozás súlyos probléma (81%). Azt is mutatja, hogy minél komolyabban tekintenek a válaszadók az éghajlatváltozásra, annál valószínűbb, hogy a nemzeti kormányok lépéseket tesznek a megújuló energia használatának növelése érdekében: 93%, aki úgy gondolja, hogy ez egy nagyon komoly probléma, ezt fontosnak tartja, szemben azzal az 50%-kal, aki szerint az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát.

QC8_1

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig?

A (NATIONALITY) kormány (% – EU)

	„Fontos” összesen	Összesen „nem fontos”	Nem tudom
EU-27	87	10	3
Nemi			
Férfi	86	12	2
Nő	88	9	3
Kor			
15–24	91	7	2
25–39	87	11	2
40–54	87	11	2
55+	85	11	4
Oktatás (End of)			
–15	85	9	6
16–19	86	12	2
20+	89	9	2
Még tanulok	93	5	2
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	89	9	2
Vezetők	90	9	1
Egyéb fehér gallér	88	10	2
Kézimunkások	84	14	2
Ház személyek	87	10	3
Munkanélküli	87	9	4
Nyugdíjas	85	11	4
Diákok	93	5	2
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	84	12	4
Időről időre	83	14	3
Szinte soha/soha	89	9	2
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	86	10	4
Az alsó középosztály	86	12	2
A középosztály	88	10	2
A felső középosztály	91	8	1
A felső osztály	93	7	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	95	4	1
Az egyik probléma	93	5	2
Nem probléma	81	15	4
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	50	46	4
Meglehetősen komoly probléma	74	21	5
Egy nagyon komoly probléma	93	5	2
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	92	6	2
Nem	79	17	4

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

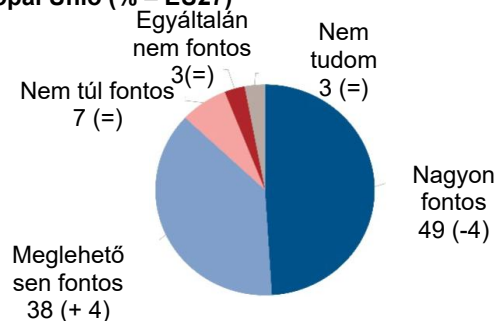
Éghajlatváltozás

Tíz válaszadóból közel kilenc (87%, 2021. március-április óta nincs változás) egyetért abban, hogy fontos, hogy az Európai Unió ambiciózus célokat tűzzön ki a megújuló energia 2030-ig történő növelésére, 49%-uk (-4 százalékpont) szerint ez „nagyon fontos”. Ezzel szemben 10% (nincs változás) azt mondja, hogy ez nem fontos, míg 3% (nincs változás) azt mondja, hogy nem tudja.

Az egyes országok tíz válaszadójából több mint hét szerint fontos, hogy az Európai Unió ambiciózus célokat tűzzön ki ezen a területen: a máltai 98%, a ciprusi és portugál 97%, a romániai 71% és a csehországi és észtországi 72%-os arány között.

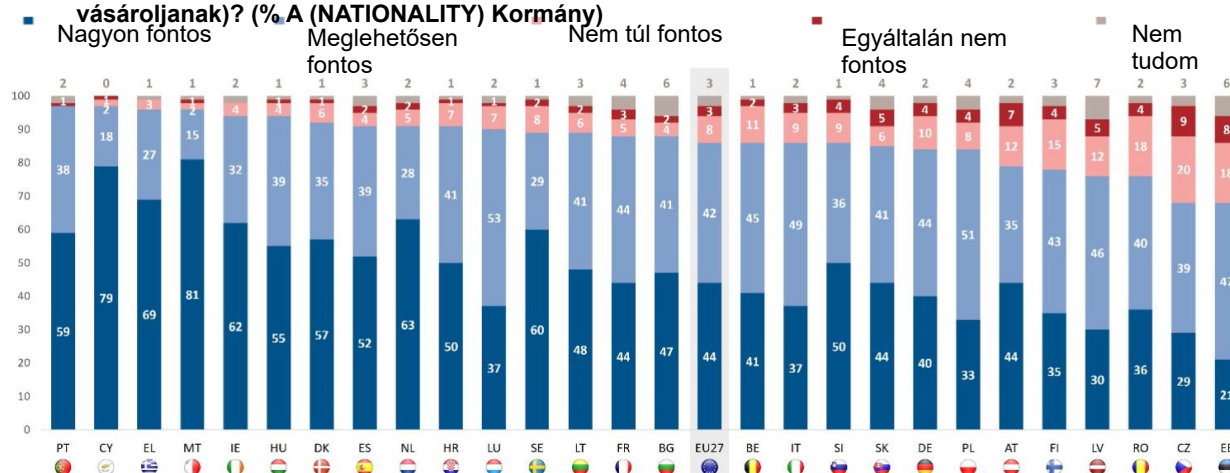
Máltán (84%), Cipruson (81%) és Svédországban (76%) a válaszadók legalább háromnegyede nagyon fontosnak tartja, hogy az EU ambiciózus célokat tűzzön ki ezen a területen, szemben Észtországban 21%-kal, Lettországban 33%-kal, Csehországban pedig 35%-kal,

QC8.2 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig? Az Európai Unió (% – EU27)

(2023. május/június – 2021. márc./ápr.)

QC9.1 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy az embereket arra ösztönzik, hogy szigeteljék otthonukat, napelemeket telepítsenek vagy elektromos autókat vásároljanak)? (% A (NATIONALITY) Kormány)

akik ugyanígy gondolkodnak.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A 2021. március-április óta megfigyelhető nemzeti szintű tendenciák ismét³⁷ vegyesek. Azon válaszadók aránya, akik fontosnak tartják, hogy az EU 2030-ra növelje a megújuló energia felhasználását, 12 országban nőtt, köztük Finnországban (89%, +7 százalékpont), de 14 országban, köztük Észtországban (72%, -13 százalékpont) és Lettországban (77%, -10 százalékpont) csökkent. Magyarországon nem történt változás (94%).

QC8.2 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig?

Az Európai Unió (%)

		EU-27	FI	MT	IT	DK	FR	SE	HR	PL	EL	CY	LT	NL	HU	IE	DE	ES	PT	LU	SI	LÉGY	AT	BG	RO	SK	CZ	LV	EE
„Fontos” összesen	2023. május/június	87	89	98	88	94	86	93	93	85	92	97	93	91	94	95	85	92	97	91	90	88	78	82	71	83	72	77	72
	Δ 2021. márc./ápr.	=	7	DB.	5 DB.	4 DB.	3 DB.	3 DB.	2 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼3	▼3	▼4	▼4	▼7	▼8	▼8	▼9	▼10	▼13
Összesen „nem fontos”	2023. május/június	10	8	2	10	4	10	6	6	12	6	2	5	8	5	3	13	5	1	7	9	11	20	8	24	13	24	14	22
	Δ 2021. márc./ápr.	=	▼10	=	▼3	▼5	▼1	▼4	▼2	1 DB.	=	=	▼3	▼1	=	▼1	3 DB.	2 DB.	=	1 DB.	3 DB.	3 DB.	6	4 DB.	9	7	5 DB.	1 DB.	7
Nem tudom	2023. május/június	3	3	0	2	2	4	1	1	3	2	1	2	1	1	2	2	3	2	2	1	1	2	10	5	4	4	9	6
	Δ 2021. márc./ápr.	=	3 DB.	▼5	▼1	2 DB.	▼2	1 DB.	=	▼3	▼1	▼1	2 DB.	=	=	2 DB.	▼1	=	2 DB.	2 DB.	=	1 DB.	▼2	3 DB.	▼1	1 DB.	4 DB.	9	6

37 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ez 2021-ben új napirendi pont volt, ezért 2019-ben nincs összehasonlítás.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzésből kiderül, hogy tízből több mint nyolcan fontosnak tartják, hogy az EU 2030-ra növelje a megújuló energia mennyiségét. A magas szintű egyetértés azt jelenti, hogy csak egy figyelemre méltó különbség van: azok, akiknek ritkán vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése (89%), nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik nagyobb nehézségekkel szembesülnek (83%).

Az elemzés azonban azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (95%) vagy az egyik legsúlyosabb (93%) probléma, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik nem (81%). Azt is mutatja, hogy a válaszadók minél komolyabban látják az éghajlatváltozást, annál valószínűbb, hogy fontosnak tartják, hogy az EU lépéseket tegyen a megújuló energia felhasználásának növelése érdekében: 93% gondolja úgy, hogy ez egy nagyon komoly probléma, szemben az 51%-kal, akik szerint az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát.

QC8_2 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig?

Az Európai Unió (% – EU)

	„Fontos” összesen	Összesen „nem fontos”	Nem tudom
EU-27	87	10	3
Nemi			
Férfi	85	12	3
Nő	88	9	3
Kor			
15–24	91	7	2
25–39	88	10	2
40–54	86	12	2
55+	86	10	4
Oktatás (End of)			
–15	84	9	7
16–19	86	12	2
20+	89	9	2
Még tanulok	92	6	2
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	88	10	2
Vezetők	90	9	1
Egyéb fehér gallér	88	10	2
Kézimunkások	84	13	3
Ház személyek	84	12	4
Munkanélküli	88	9	3
Nyugdíjas	85	10	5
Diákok	92	6	2
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	83	13	4
Időről időre	83	14	3
Szinte soha/soha	89	9	2
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	86	9	5
Az alsó középosztály	85	13	2
A középosztály	87	11	2
A felső középosztály	91	8	1
A felső osztály	91	9	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	95	4	1
Az egyik probléma	93	5	2
Nem probléma	81	15	4
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	51	44	5
Meglehetősen komoly probléma	74	21	5
Egy nagyon komoly probléma	93	5	2
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	92	6	2
Nem	78	17	5

3. Energiahatékonysági célok

Tízből több mint nyolc európai fontosnak tartja, hogy nemzeti kormánya és az Európai Unió lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében.

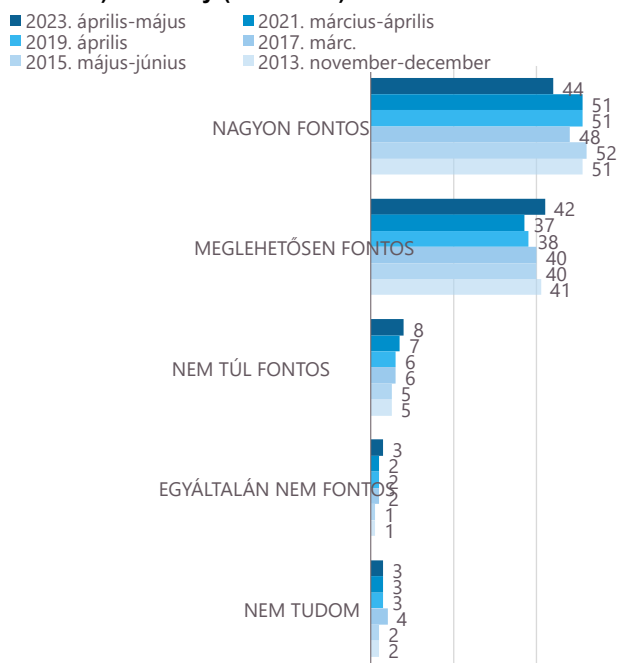
A válaszadókat megkérdezték, mennyire fontos, hogy nemzeti kormányuk és az Európai Unió lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzi az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására).³⁸³⁹

A jelentős többség (86%, -2 százalékpont 2021. március-április óta) fontosnak tartja, hogy nemzeti kormányuk lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében, 44%-uk (-7 százalékpont) szerint ez

„nagyon fontos”. Másrészt 11% (+ 2 százalékpont) szerint ez nem fontos, míg 3% (=) azt mondja, hogy nem tudja.

A hosszabb távú tendencia azt mutatja, hogy ez az arány jelenleg a valaha volt legalacsonyabb szinten van, két ponttal a korábbi, 2021. március-áprilisi mélypont alatt, és hat ponttal alacsonyabb a 2013–2015-ös csúcsonál. Azok az arányok, akik úgy vélik, hogy „nagyon fontos”, hogy a nemzeti kormány cselekedjen, szintén a legalacsonyabb szinten van.

QC9.1 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy az embereket arra ösztönzik, hogy szigeteljék otthonukat, napelemeket telepítsenek vagy elektromos autókat vásároljanak)?
A (NATIONALITY) kormány (% – EU27)

38 QC9.1 hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)? QC9.1 A (NATIONALITY) Kormány; QC9.2 Az Európai Unió.

39 A kérdés megfogalmazása 2021 óta megváltozott. Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok támogatást nyújtsanak az energiahatékonyság 2030-ig történő javításához (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására). Ennek eredményeként a trendek eredményeit óvatosan kell értelmezni.

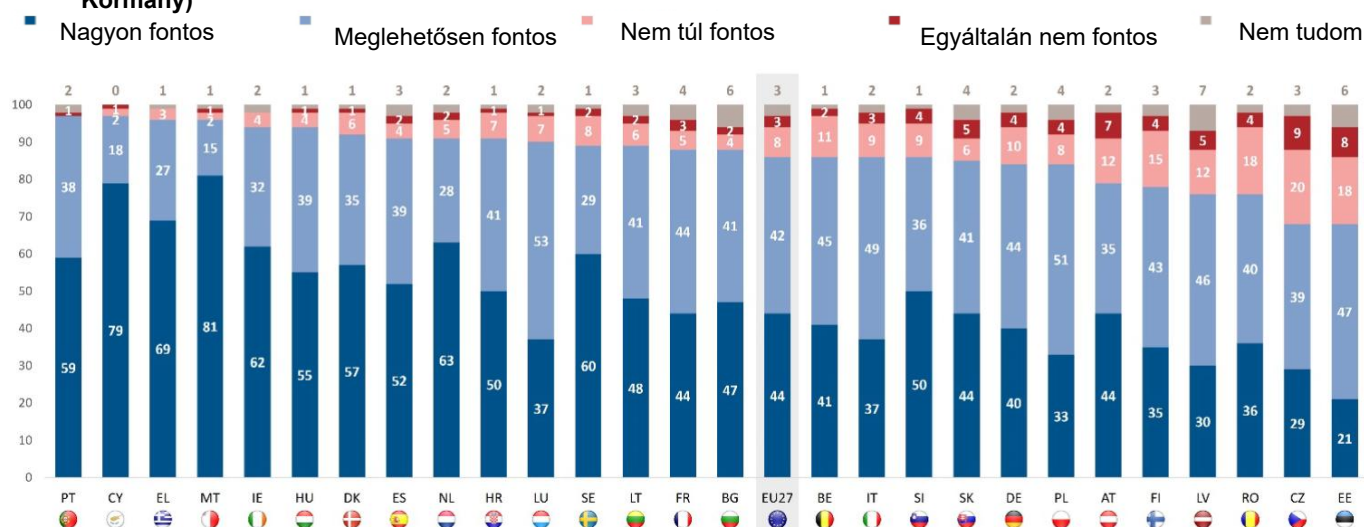
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Az egyes tagállamok válaszadóinak több mint kétharmada fontosnak tartja, hogy nemzeti kormánya lépéseket tegyen az energiahatékonyság javítása érdekében: ez az arány a ciprusi és portugál 97%-tól, Görögországban és Máltán 96%-tól Észtországban és Csehországban 68%-ig, Lettországban és Romániában pedig 76%-ig terjed.

12 országban legalább a fele „nagyon fontosnak” tartja, hogy nemzeti kormánya megtegye ezt a lépést, a legmagasabb szint Máltán (81%), Cipruson (79%) és Görögországban (69%) volt. Ezzel szemben Észtországban 21%, Csehországban 29% és Lettországban 30% úgy véli, hogy ez nagyon fontos.

QC9.1 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy az embereket arra ösztönzik, hogy szigeteljék otthonukat, napelemeket telepítsenek vagy elektromos autókat vásároljanak)? (% A (NATIONALITY) Kormány)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

A 2021. március-április óta bekövetkezett nemzeti fejlemények azt⁴⁰ mutatják, hogy 18 országban a válaszadók ma már kevésbé tartják fontosnak, hogy a nemzeti kormány lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében, a legnagyobb csökkenés Észtországban (68%, -19 százalékpont), Csehországban (68%, -14 százalékpont) és Romániában (76%, -8 százalékpont) figyelhető meg. Ezzel szemben nyolc országban – köztük Finnországban – nőtt a fontosnak ítélt arány (78%, + 5 százalékpont 2021-hez képest, 2019-hez képest -5 százalékpont). Franciaországban nem történt változás (88%).

QC9.1 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. arra ösztönzik az embereket, hogy szigeteljék otthonukat, napelemeket szereljenek be vagy elektromos autót vásároljanak)?

A (NATIONALITY) kormány (%)

		EU-27	FI	MT	DK	EL	HR	IT	CY	SE	FR	IE	ES	LT	LU	PL	BG	HU	PT	NL	AT	DE	SK	LV	SI	LÉGY	RO	CZ	EE
„Fontos” összesen	2023. május/június	86	78	96	92	96	91	86	97	89	88	94	91	89	90	84	88	94	97	91	79	84	85	76	86	86	76	68	68
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	5 DB.	3 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼2	▼3	▼4	▼5	▼5	▼6	▼6	▼7	▼8	▼14	▼19	
Összesen „nem fontos”	2023. május/június	11	19	3	7	3	8	12	3	10	8	4	6	8	8	12	6	5	1	7	19	14	11	17	13	13	22	29	26
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	▼8	=	▼3	▼1	▼1	=	1 DB.	▼2	=	▼1	2 DB.	▼2	▼1	2 DB.	2 DB.	1 DB.	=	1 DB.	5 DB.	5 DB.	5 DB.	▼1 DB.	5 DB.	6 DB.	10 DB.	11 DB.	13
Nem tudom	2023. május/június	3	3	1	1	1	1	2	0	1	4	2	3	3	2	4	6	1	2	2	2	2	4	7	1	1	2	3	6
	Δ 2021. márc./ápr.	=	3 DB.	▼3	1 DB.	=	=	▼1	▼2	1 DB.	=	2 DB.	▼1	3 DB.	2 DB.	▼1	=	1 DB.	2 DB.	2 DB.	▼1	=	=	7 DB.	1 DB.	1 DB.	▼2	3 DB.	6

40 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok tíz válaszadójából több mint nyolcan fontosnak tartják, hogy a nemzeti kormány lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében. E magas szintű egyetértésnek köszönhetően kevés figyelemre méltó különbség van:

- A 15–24 éves válaszadók (91%) nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a nemzeti kormánynak fontos lépéseket tennie, mint az idősebbek.
- Azok a válaszadók, akik soha vagy szinte soha nem szenvednek nehézségeket a számlák kifizetésében, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik gyakrabban szembesülnek nehézségekkel (88% vs 83%).
- Minél magasabb a válaszadó úgy tekinti magát a társadalmi létrán, annál valószínűbb, hogy ez fontos.

Az elemzés azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (95%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (92%) problémája, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy cselekedni kellene, mint azok, akik nem (80%). Emellett minél komolyabban tekintenek a válaszadók az éghajlatváltozásra, annál valószínűbbnek tartják, hogy a nemzeti kormányok lépéseket tesznek a megújuló energia használatának növelése érdekében: 92%, aki úgy gondolja, hogy ez egy nagyon súlyos probléma, ezt fontosnak tartja, szemben az 52% -kal, akik szerint az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát.

QC9_1 Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)? A (NATIONALITY) kormány

(% – EU)

	„Fontos” összesen	Összesen „nem fontos”	Nem tudom
EU-27	86	11	3
Nemi			
Férfi	86	12	2
Nő	87	10	3
Kor			
15–24	91	7	2
25–39	87	11	2
40–54	86	12	2
55+	84	12	4
Oktatás (End of)			
–15	84	10	6
16–19	85	13	2
20+	88	10	2
Még tanulok	93	6	1
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	88	10	2
Vezetők	88	11	1
Egyéb fehér gallér	87	11	2
Kézimunkások	84	13	3
Ház személyek	86	11	3
Munkanélküli	87	9	4
Nyugdíjas	83	12	5
Diákok	93	6	1
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	83	13	4
Időről időre	83	14	3
Szinte soha/soha	88	10	2
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	85	10	5
Az alsó középosztály	85	12	3
A középosztály	87	11	2
A felső középosztály	90	9	1
A felső osztály	91	9	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	95	4	1
Az egyik probléma	92	6	2
Nem probléma	80	16	4
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	52	44	4
Meglehetősen komoly probléma	74	21	5
Egy nagyon komoly probléma	92	6	2
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	91	7	2
Nem	78	18	4

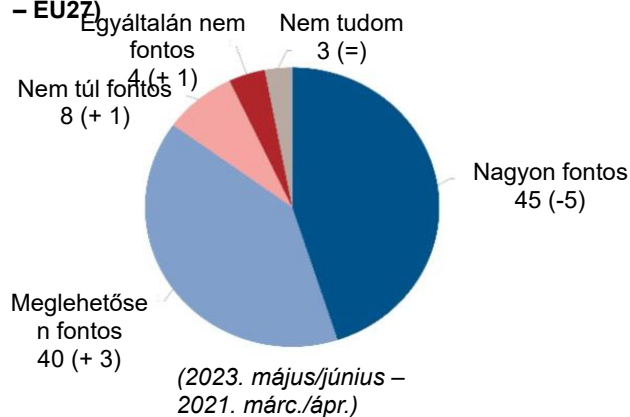
Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

Tíz válaszadó közül több mint nyolc (2021 márciusa és áprilisa óta 85%, -2 százalékpont) fontosnak tartja, hogy az Európai Unió lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében, 45%-uk (-5 százalékpont) szerint ez „nagyon fontos”. Tízből alig több mint egy (12%, + 2 százalékpont) szerint ez nem fontos az EU-nak, és 3% (nincs változás) azt mondja, hogy nem tudja.

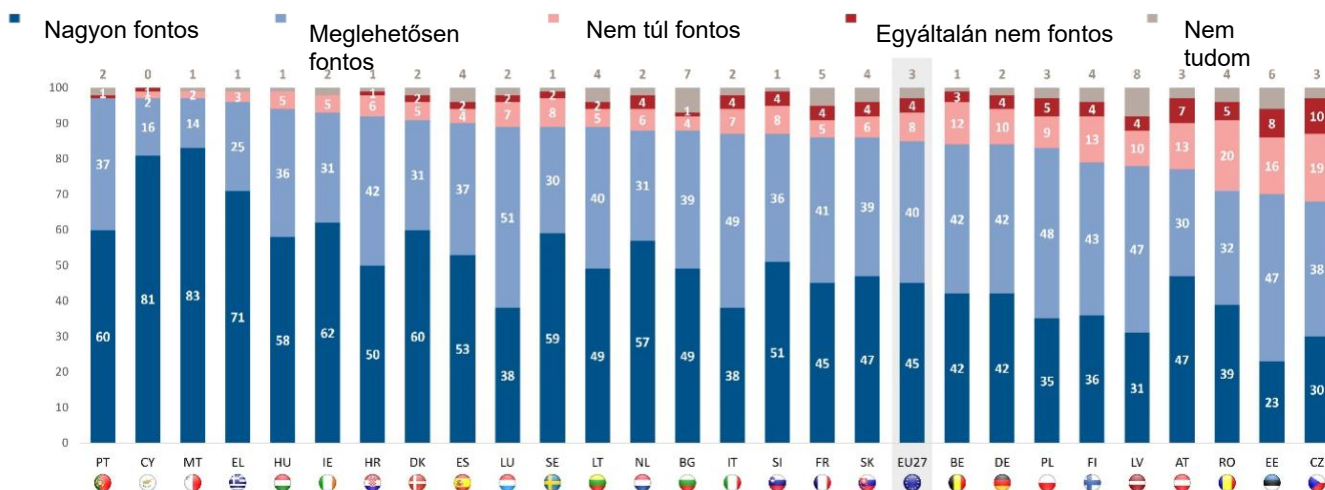
A nemzeti elemzés azt mutatja, hogy az egyes tagállamokban a válaszadók több mint kétharmada fontosnak tartja, hogy az EU lépéseket tegyen ezen a területen. Ez a nézet Cipruson, Máltán és Portugáliában (mindegyik 97%) és Görögországban (96%) szinte egyetemes. Csehországban (68%), Észtországban (70%) és Romániában (71%) is elterjedt.

12 országban a többség nagyon fontosnak tartja, hogy az EU cselekedjen, és ez különösen igaz Máltán (83%) és Cipruson (81%). Ezzel szemben Észtországban 23%, Csehországban 30% és Lettországon 31% ugyanígy gondolkodik.

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)? Az Európai Unió. (% – EUZ)

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)? (Az Európai Unió %-ában)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

A 2021. március-április közötti⁴¹ változások vegyesek. 15 országban kevésbé valószínű, hogy az EU-nak fel kell lépnie az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében, a legnagyobb csökkenés Észtországban (70%, -17 százalékpont), Csehországban (68%, -12 százalékpont) és Lettországon (78%, -10 százalékpont) volt tapasztalható. Ezzel szemben tíz országban nőtt a megállapodás, köztük Dániában (91%, + 5 százalékpont), Olaszországban (87%, + 5 százalékpont) és Finnországban (79%, + 5 százalékpont). Magyarországon (94%) és Franciaországban (86%) nem történt változás a véleményben.

Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)?

Az Európai Unió (%)

	EU-27	DK	IT	FI	MT	HR	SE	EL	CY	LU	NL	FR	HU	ES	PT	BG	AT	DE	IE	PL	LT	SK	SI	LÉGY	RO	LV	CZ	EE	
„Fontos” összesen	2023. május/június	85	91	87	79	97	92	89	96	97	89	88	86	94	90	97	88	77	84	93	83	89	86	87	84	71	78	68	70
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	5 DB.	5 DB.	5 DB.	4 DB.	2 DB.	2 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	=	=	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼5	▼6	▼9	▼10	▼12	▼17	
Összesen „nem fontos”	2023. május/június	12	7	11	17	2	7	10	3	3	9	10	9	5	6	1	5	20	14	5	14	7	10	12	15	25	14	29	24
	Δ 2021. márc./ápr.	2 DB.	▼6	▼4	▼9	▼1	▼2	▼3	▼1	2 DB.	▼3	▼2	1 DB.	=	2 DB.	▼1	1 DB.	3 DB.	4 DB.	1 DB.	5 DB.	=	4 DB.	5 DB.	5 DB.	10 DB.	2 DB.	9	11
Nem tudom	2023. május/június	3	2	2	4	1	1	1	1	0	2	2	5	1	4	2	7	3	2	2	3	4	4	1	1	4	8	3	6
	Δ 2021. márc./ápr.	=	1 DB.	▼1	4 DB.	▼3	=	1 DB.	=	▼3	2 DB.	1 DB.	▼1	=	▼1	2 DB.	1 DB.	▼1	▼1	2 DB.	▼2	4 DB.	=	=	1 DB.	▼1	8	3 DB.	6

41 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ez 2021-ben új napirendi pont volt, ezért 2019-ben nincs összehasonlítás.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés ismét azt mutatja, hogy az egyes csoportok tíz válaszadójából több mint nyolcan egyetértenek abban, hogy fontos, hogy az EU lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében. Ennek eredményeként kevés figyelemre méltó különbség van:

- A 15–24 éves válaszadók (91%) nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez a fellépés fontos, mint az idősebb válaszadóké.
- Azok a válaszadók, akik soha vagy szinte soha nem szenvednek nehézségeket a számlák kifizetésében, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik gyakrabban szembesülnek nehézségekkel (88% vs 82%).
- Minél magasabb a válaszadó úgy tekinti magát a társadalmi létrán, annál valószínűbb, hogy ez fontos.

Az elemzés azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (94%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (91%) problémája, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy fontos, hogy az EU lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében, mint azok, akik nem (80%). Azt is mutatja, hogy a válaszadók minél komolyabban látják az éghajlatváltozást, annál valószínűbbnek tartják, hogy az EU lépéseket tegyen a megújuló energia használatának növelése érdekében: 92%, aki úgy gondolja, hogy ez egy nagyon súlyos probléma, fontosnak tartja az uniós fellépést, szemben azzal az 50%-kal, aki szerint az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát.

QC9_2

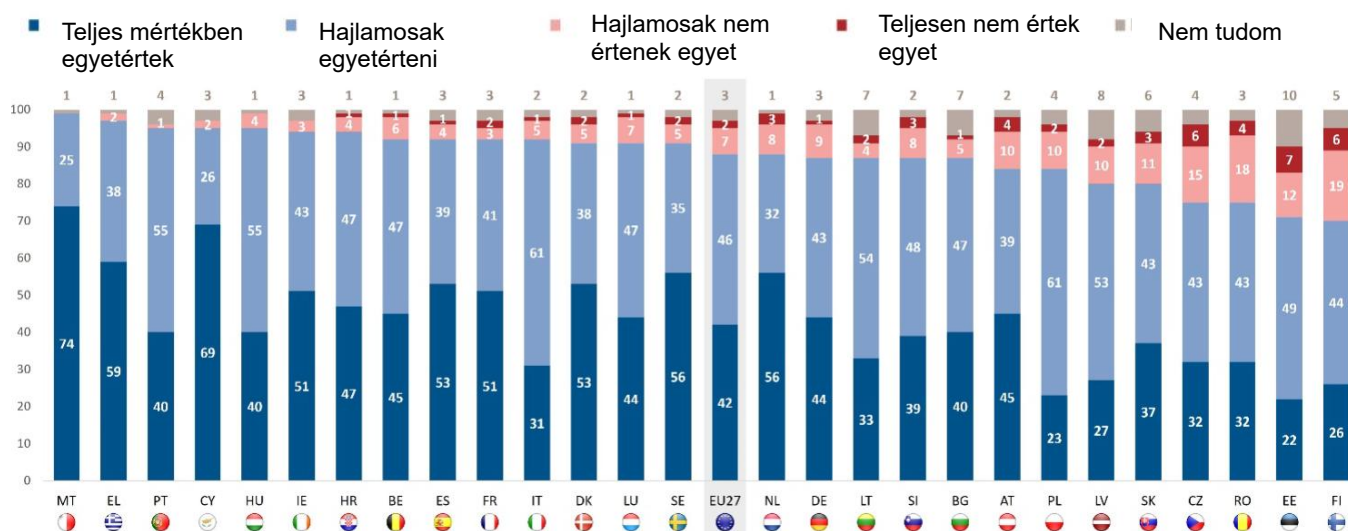
Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)?

Az Európai Unió (% – EU)

	„Fontos” összesen	Összesen „nem fontos”	Nem tudom
EU-27	85	12	3
Nemi			
Férfi	85	12	3
Nő	86	11	3
Kor			
15–24	91	7	2
25–39	86	12	2
40–54	85	13	2
55+	84	12	4
Oktatás (End of)			
–15	84	9	7
16–19	84	13	3
20+	87	11	2
Még tanulok	92	7	1
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	88	11	1
Vezetők	88	11	1
Egyéb fehér gallér	87	11	2
Kézimunkások	83	14	3
Ház személyek	84	13	3
Munkanélküli	86	10	4
Nyugdíjas	84	11	5
Diákok	92	7	1
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	82	15	3
Időről időre	82	15	3
Szinte soha/soha	88	10	2
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	84	10	6
Az alsó középosztály	85	12	3
A középosztály	86	12	2
A felső középosztály	90	9	1
A felső osztály	91	9	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	94	5	1
Az egyik probléma	91	7	2
Nem probléma	80	16	4
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	50	45	5
Meglehetősen komoly probléma	73	21	6
Egy nagyon komoly probléma	92	6	2
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	90	8	2
Nem	77	18	5

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC10. Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással: Minimálisra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot.

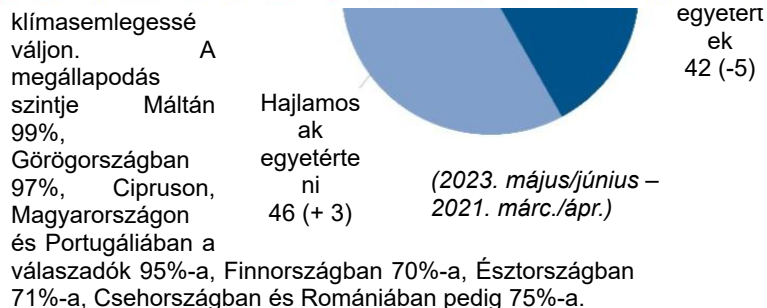
4. Klímasemleges Európa 2050-ig

Tízből kilenc európai úgy véli, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását minimálisra kell csökkenteni, miközben ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat annak érdekében, hogy az EU gazdasága 2050-ra klímasemlegessé váljon

A válaszadókat megkérdezték, hogy milyen mértékben értettek egyet vagy nem értenek egyet az alábbi állítással: „Minimumra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot”.⁴²

Tízből közel kilenc (88%, -2 százalékpont 2021. március-április óta) egyetért ezzel a kijelentéssel, 42% (-5 százalékpont) pedig azt mondja, hogy „teljes mértékben egyetért”. Majdnem minden tizedik válaszadó (9%, + 1 százalékpont) nem ért egyet, míg 3% (+ 1 százalékpont) azt mondja, hogy nem tudja.

Nemzeti szinten minden országban tíz válaszadóból legalább hét egyetért abban, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását minimálisra kell csökkenteni, miközben ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat annak érdekében, hogy az uniós gazdaság 2050-ra

Kilenc olyan ország van, ahol a válaszadók legalább fele teljes mértékben egyetért ezzel a kijelentéssel, a legmagasabb szint Máltán (74%), Cipruson (69%) és Görögországban (59%) figyelhető meg. A skála másik végén Észtországban 22%, Lengyelországban 23% és Finnországban 26% teljesen egyetért.

⁴² QC10. Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással: Minimálisra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Nemzeti szinten 19 tagállamban csökkent az a megállapodás, hogy „minimumra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, miközben ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot”⁴³ – különösen Észtországban (71%, -18 százalékpont 2021-hez képest, -14 százalékpont 2019-hez képest), Csehországban (75%, -12 százalékpont), Lengyelországban (84%, -8 százalékpont) és Szlovákiában (80%, -8 százalékpont). Ezzel szemben a megállapodás szintje hat országban nőtt, köztük Görögországban (97%, +5 százalékpont), Írországban (94%) és Franciaországban (92%) változatlan maradt.

QC10 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással: Minimálisra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot.

		EU-27	EL	MT	IT	DK	CY	SE	IE	FR	LÉGY	HR	HU	AT	BG	SI	ES	DE	PT	RO	LT	LU	NL	FI	LV	PL	SK	CZ	EE
„Agree” összesen	2023. május/június	88	97	99	92	91	95	91	94	92	92	94	95	84	87	87	92	87	95	75	87	91	88	70	80	84	80	75	71
	Δ 2021. márc./ápr.	▼2	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	DB.	=	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼5	▼5	▼5	▼7	▼8	▼8	▼12
„Nem ért egyet” összesen	2023. május/június	9	2	6	7	2	7	3	5	7	5	4	14	6	11	5	10	1	22	6	8	11	25	12	12	14	21	19	
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼3	▼3	▼4	▼2	▼1	▼3	▼3	▼1	=	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	2 DB.	3 DB.	=	5 DB.	▼2	4 DB.	4 DB.	=	▼1	6 DB.	5 DB.	8	8
Nem tudom	2023. május/június	3	1	1	2	2	3	2	3	3	1	1	1	2	7	2	3	3	4	3	7	1	1	5	8	4	6	4	10
	Δ 2021. márc./ápr.	1 DB.	▼2	▼1	1 DB.	1 DB.	=	2 DB.	3 DB.	1 DB.	1 DB.	=	=	=	1 DB.	1 DB.	1 DB.	1 DB.	4 DB.	▼1	7	1 DB.	1 DB.	5 DB.	8	2 DB.	3 DB.	4 DB.	10 DB.

43 2021-hez képest a felmérés elvégzéséhez használt módszertan teljes mértékben eltért BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE, és részben EL, MT, NL, SI, SK esetében. Ahol a különbségek jelentősek, a 2019. évi eredményekkel való összehasonlítás is szerepel.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A társadalmi-demográfiai elemzés azt mutatja, hogy minden csoportban több mint nyolc válaszadó egyetért abban, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását minimálisra kell csökkenteni, és ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé váljon az uniós gazdaság.

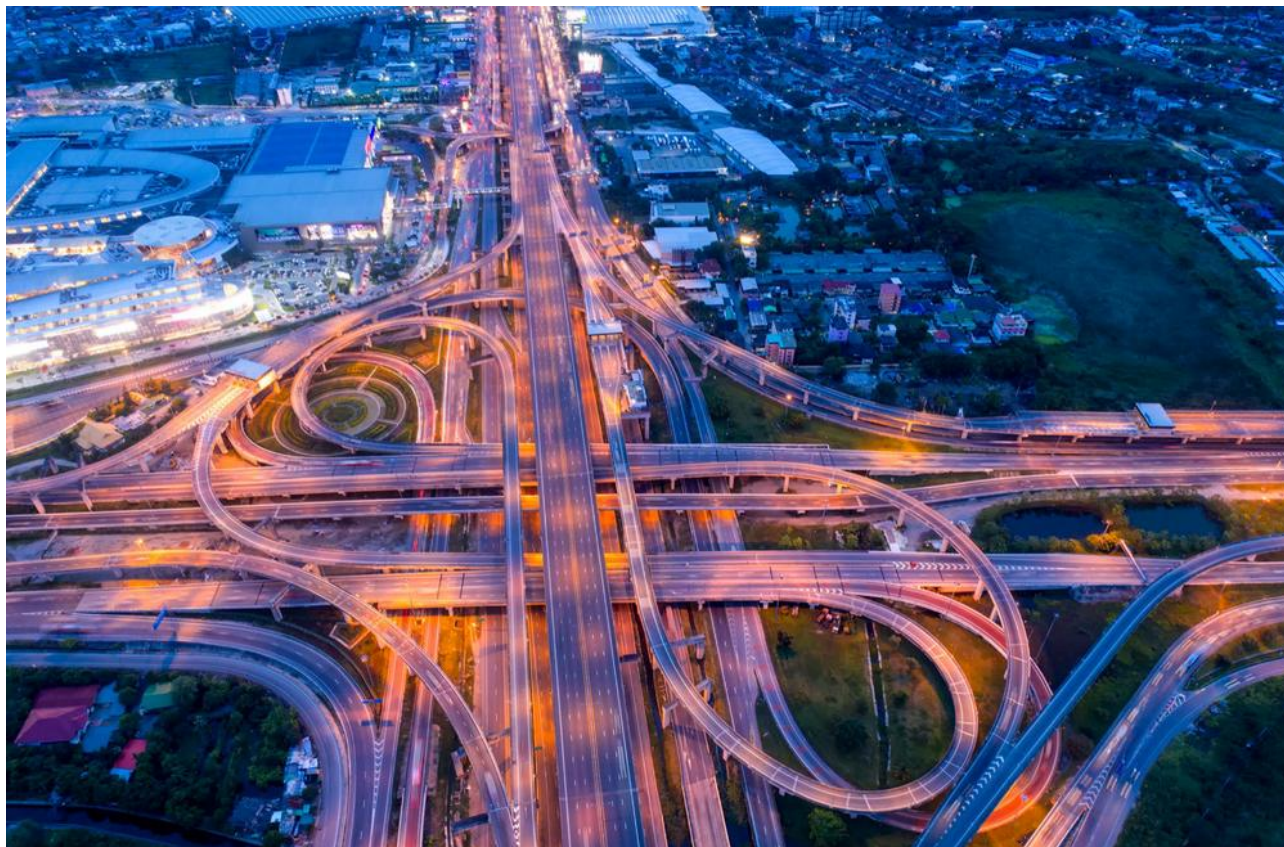
Nincsenek jelentős különbségek az alapvető szociodemográfiai csoportok között. Az elemzés azonban azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (96%), vagy az egyik legsúlyosabb (94%) probléma a világon, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy ez fontos, mint azok, akik nem (83%). Azt is szemlélteti, hogy minél komolyabban tekintenek a válaszadók az éghajlatváltozásra, annál valószínűbb, hogy egyetértenek: 94%-uk szerint ez egy nagyon súlyos probléma, szemben azzal, hogy 76 százalék gondolja úgy, hogy ez egy meglehetősen súlyos probléma, 59% pedig úgy gondolja, hogy az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát.

QC10 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással: Minimálisra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot. (% – EU)

	„Agree” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	88	9	3
Nemi			
Férfi	88	10	2
Nő	89	8	3
Kor			
15–24	92	6	2
25–39	89	9	2
40–54	89	9	2
55+	86	9	5
Oktatás (End of)			
–15	88	6	6
16–19	87	11	2
20+	90	8	2
Még tanulok	94	4	2
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	88	10	2
Vezetők	91	8	1
Egyéb fehér gallér	90	9	1
Kézimunkások	87	11	2
Ház személyek	87	10	3
Munkanélküli	88	8	4
Nyugdíjas	86	8	6
Diákok	94	4	2
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	86	11	3
Időről időre	85	12	3
Szinte soha/soha	89	8	3
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	87	8	5
Az alsó középosztály	88	9	3
A középosztály	89	9	2
A felső középosztály	90	9	1
A felső osztály	87	11	2
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	96	3	1
Az egyik probléma	94	4	2
Nem probléma	83	13	4
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	59	36	5
Meglehetősen komoly probléma	76	19	5
Egy nagyon komoly probléma	94	4	2
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	93	5	2
Nem	80	15	5

V. AZ EU ÉS AZ ENERGIAVÁLSÁG

1. Az EU és a tagállamok válasza az energiaválságra a zöld energiapolitika tekintetében

általában alacsonyabb a megállapodás szintje az EU keleti területein.

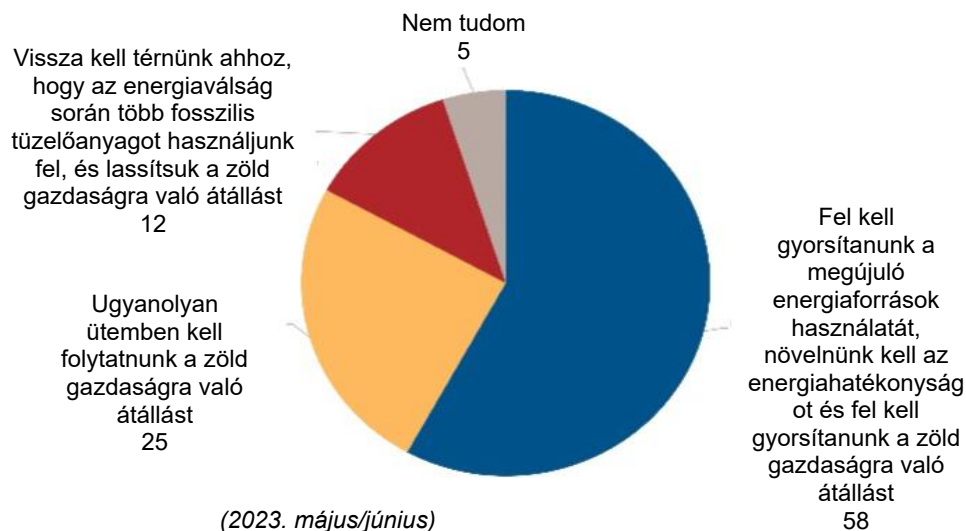
Az európaiak többsége úgy véli, hogy fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást

A válaszadókat arra kérték, hogy fontolják meg az orosz intézkedések miatt az energiaárak emelkedését és a gázellátás korlátozását, és mondják el, hogy véleményük szerint az EU-nak és a tagállamoknak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika tekintetében⁴⁴.

Tízből csaknem hat (58%) véli úgy, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások használatát, növelni kell az energiahatékonyságot, és fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást. Egynegyedük (25%) gondolja úgy, hogy fenn kell tartani az átállás ütemét, míg 12%-uk gondolja úgy, hogy az energiaválság idején több fosszilis tüzelőanyagot kellene felhasználni, és lelassult a zöld gazdaságra való átállás.

Nemzeti szinten jelentős eltérések mutatkoznak a tekintetben, hogy a megújuló energiaforrások használatát fel kell gyorsítani, növelni kell az energiahatékonyságot, és fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást. Az arány Máltán 84%-tól, Portugáliában 77%-tól és Cipruson 76%-tól Észtországban 30%, Csehországban 33% és Bulgáriában 34%-ig terjed. A válaszadók körében

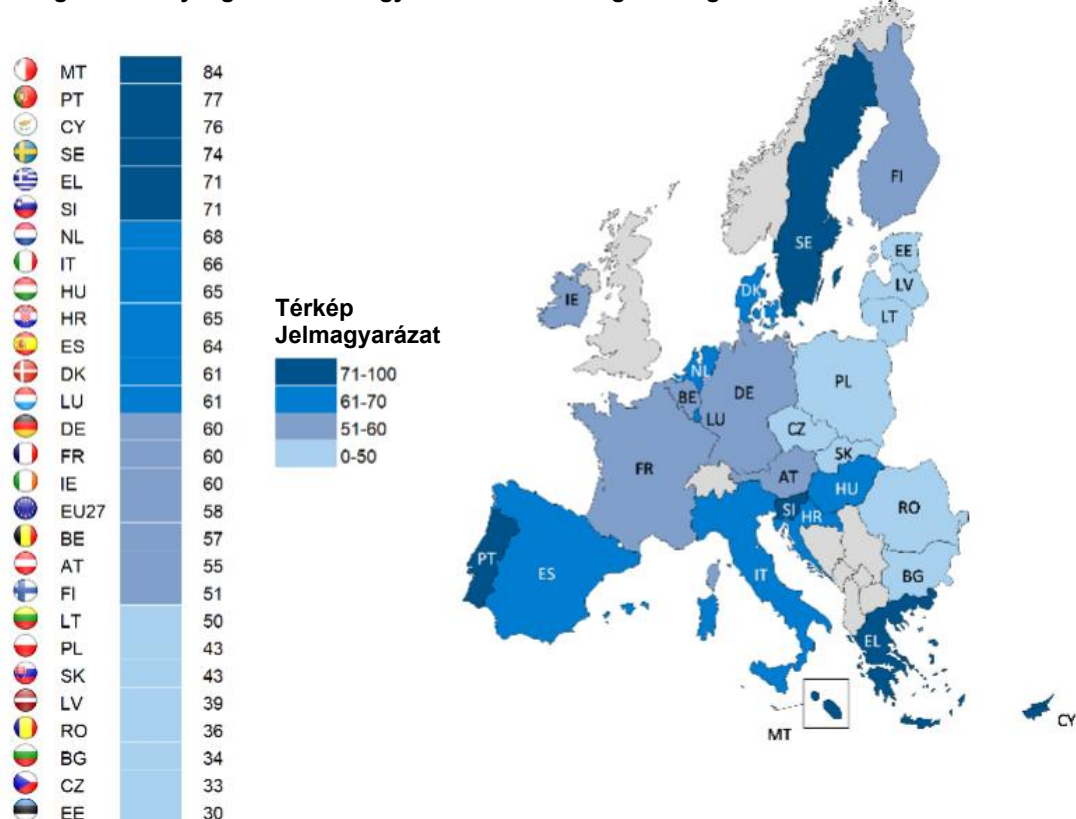
QC11 Az energiaárak orosz intézkedések miatti emelkedésével és gázellátási korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika terén? (% – EU27)

44 QC11. Az energiaárak emelkedésével és a gázellátás orosz intézkedések miatti korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika terén?

QC11. Az energiaárak emelkedésével és a gázellátás orosz intézkedések miatti korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika terén?

(% – fel kell gyorsítanunk a megújuló energiaforrások használatát, növelnünk kell az energiahatékonyságot és fel kell gyorsítanunk a zöld gazdaságra való átállást)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése Éghajlatváltozás

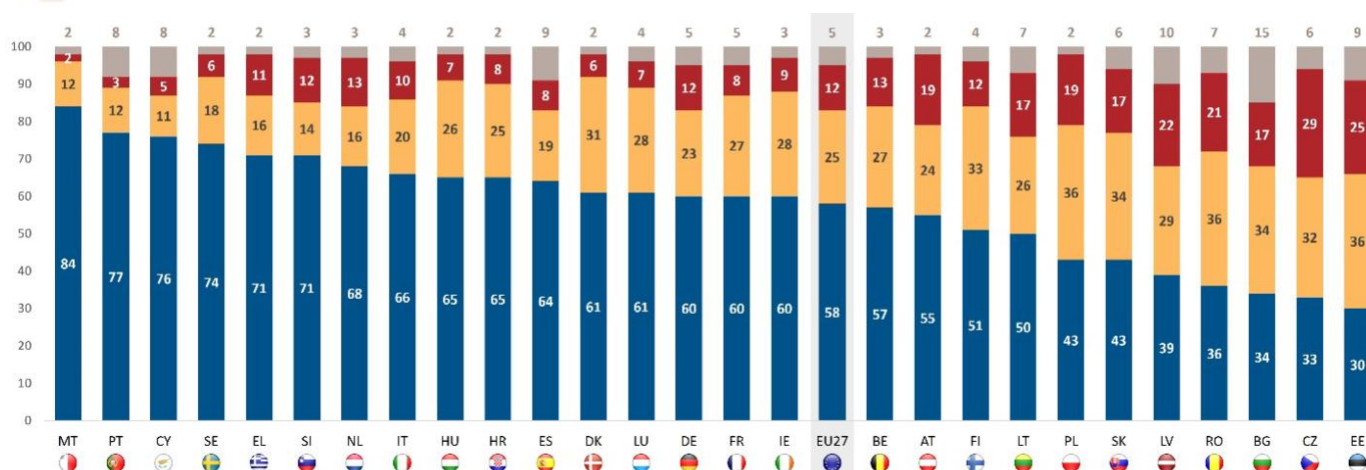
24 tagállamban a válaszadók nagy valószínűséggel úgy vélik, hogy fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást, növelve a megújuló energiaforrások használatát és növelve az energiahatékonyságot, 20 országban pedig legalább a fele így gondolkodik. Ez a nézet a legszélesebb körben Máltán (84%), Portugáliában (77%) és Cipruson (76%), és Észtországban (30%), Csehországban (33%) és Bulgáriában (34%) a legkevésbé gyakori.

Észtországban a leggyakoribb válasz az, hogy a körülményekre tekintettel fenn kell tartani a zöld átállás ütemét (36%). Ezt az álláspontot képviseli Romániában és Lengyelországban (mindegyik 36%), Bulgáriában és Szlovákiában (34%), Finnországban (33%) és Csehországban (32%) legalább tíz válaszadó közül legalább három.

A vélemény megosztott Romániában (36%-os, szemben a 36%-os fenntartási ütemmel) és Bulgáriában (34%-os növekedés, szemben a 34%-os fenntartási ütemmel). Négy olyan ország van, ahol legalább minden ötödik úgy véli, hogy a körülmények között több fosszilis tüzelőanyagot kell használni, és lelassítani kell a zöld átállást: Csehország (29%), Észtország (25%), Lettország (22%) és Románia (21%).

QC11. Az energiaárak emelkedésével és a gázellátás orosz intézkedések miatti korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika terén? (%)

- Fel kell gyorsítanunk a megújuló energiaforrások használatát, növelnünk kell az energiahatékonyságot és fel kell gyorsítanunk a zöld gazdaságra való átállást
- Ugyanolyan ütemben kell folytatnunk a zöld gazdaságra való átállást
- Vissza kell térnünk ahhoz, hogy az energiaválság során több fosszilis tüzelőanyagot használjunk fel, és lassítsuk a zöld gazdaságra való átállást
- Nem tudom

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok többsége úgy véli, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások használatát, növelni kell az energiahatékonyságot, és fel kell gyorsítani a zöld gazdaságra való áttérést. A következő különbségeket is feltárja:

- A 15–54 éves válaszadók az 55 évesnél idősebbeknél nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy fel kell gyorsítani a zöld átállást. Például a 15–24 évesek 64%-a gondolja így, szemben az 55 évesek 54%-ával.
- Azok a válaszadók, akik 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkeznek (64%) nagyobb valószínűséggel gondolkoznak így, mint azok, akik 15 éves vagy annál fiatalabbak.
- A diákok (72%) és a vezetők (67%) a legnagyobb valószínűséggel így gondolkoznak, különösen a munkanélküliekhez képest (50%).
- Azok a válaszadók, akik magukat felső középosztálynak tartják (74%) a legnagyobb valószínűséggel így gondolkoznak, különösen azokkal szemben, akik magukat a munkásosztály részének tartják (52%).

Az elemzés azt is mutatja, hogy azok a válaszadók, akik szerint az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (77%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (70%) problémája, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a zöld átállást fel kell gyorsítani, mint azok, akik szerint ez nem súlyos probléma (47%).

Emellett azok a válaszadók, akik az éghajlatváltozást nagyon súlyos problémának tartják (67%) sokkal nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a zöld átállást fel kell gyorsítani, mint azok, akik kevésbé súlyosnak tartják az éghajlatváltozást. Végezetül azok a válaszadók, akik személyes lépéseket tettek az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy a zöld átállást fel kell gyorsítani, mint azok, akik nem tettek semmilyen intézkedést (67% kontra 43%).

QC11 Az energiaárak orosz intézkedések miatti emelkedésével és gázellátási korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika terén? (% – EU)

	Fel kell gyorsítanunk a megújuló energiaforrások használatát, növelnünk kell az energiahatékonyságot és fel kell gyorsítanunk a zöld gazdaságra való áttérést	Ugyanolyan ütemben kell folytatnunk a zöld gazdaságra való áttérést	Vissza kell térnünk ahhoz, hogy az energiaválság során több fosszilis tüzelőanyagot használjunk fel, és lassítsuk a zöld gazdaságra való áttérést
EU-27	58	25	12
Nemi			
Férfi	58	26	12
Nő	59	24	11
Kor			
15–24	64	24	8
25–39	62	24	10
40–54	60	25	11
55+	54	25	14
Oktatás (End of)			
–15	51	23	15
16–19	55	27	13
20+	64	23	10
Még tanulok	72	19	6
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	61	24	11
Vezetők	67	23	8
Egyéb fehér gallér	61	25	11
Kézimunkások	55	27	13
Ház személyek	52	26	12
Munkanélküli	50	29	14
Nyugdíjas	54	24	15
Diákok	72	19	6
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	57	21	15
Időről időre	54	27	13
Szinte soha/soha	61	24	11
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	52	26	13
Az alsó középosztály	54	27	14
A középosztály	61	25	11
A felső középosztály	74	16	9
A felső osztály	62	24	10
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	77	16	5
Az egyik probléma	70	21	6
Nem probléma	47	29	17
Az éghajlatváltozás megítélése			
Nem komoly probléma	22	28	41
Meglehetősen komoly probléma	34	39	19
Egy nagyon komoly probléma	67	22	7
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében			
Igen	67	21	8
Nem	43	32	18

2. Az EU és a tagállamok intézkedései a gazdasági nyomás enyhítésére

A megújuló energiaforrások EU-n belüli bevezetésének felgyorsítása és a háztartások energiaszámláinak árának korlátozására irányuló gazdasági intézkedések az európaiak előnyben részesített intézkedései az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére

A válaszadók öt lehetőséget tartalmazó listát kaptak, és megkérdezték tőlük, hogy az EU-nak és a tagállami kormányoknak hogyan kellene reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére⁴⁵. Az alábbi eredmények az első válaszukat mutatják be.

Tízből csaknem három (29%) szerint az EU-nak és a tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében, és ugyanez az arány azt mondja, hogy ezeknek a szervezeteknek gazdasági intézkedéseket kellene hozniuk a háztartások energiaszámláinak korlátozására, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatására és

Tízből több mint egy támogatja a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak (16%) közvetlen pénzügyi támogatást vagy az energiahatékonysági intézkedésekbe való nagyobb mértékű beruházást (pl. jobb szigetelés) (15%). Húszból alig több mint egy (6%) gondolja úgy, hogy az EU-nak és a tagállamoknak diverzifikálniuk kellene a fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importját.

QC12a. Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az EU-nak és a tagállamok kormányainak az alábbi módokon kell reagálniuk? Először is? (% – EU27)

energiaár-plafonok előírására.

⁴⁵ QC12a. Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az EU-nak és a tagállamok kormányainak az alábbi módokon kell reagálniuk? Először is?

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A háztartások energiaszámlái árának korlátozására irányuló gazdasági intézkedések, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatása és az energiaárak felső határának előírása 13 országban a leggyakrabban említett intézkedés, és minden tagállamban az első három közé tartozik. Leggyakrabban Ausztriában (39%), Csehországban (37%) és Hollandiában (35%), a legkevésbé pedig Magyarországon (20%), Cipruson (21%) és Svédországban (22%) említik.

Franciaországban a háztartások energiaszámláinak árának korlátozására irányuló gazdasági intézkedéseket hozva az első helyen áll a megújuló energia bevezetésének felgyorsítása az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében (mindkét esetben 27%).

12 tagállamban a válaszadók leggyakrabban azt mondják, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében, és ez különösen igaz Svédországban (51%), Portugáliában (42%) és Finnországban (37%). Ezzel szemben a legkevésbé a Bulgáriában (15%), Romániában és Lettországon (mindegyik 19%) említettek. Ez az akció 25 ország közül az első három közé tartozik.

A társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak nyújtott közvetlen pénzügyi támogatás a leggyakrabban említett intézkedés Máltán (26%), és 23 ország közül az első három közé tartozik. Ezt Bulgária (25%), Írország, Ciprus és Görögország válaszadói is széles körben említik (mindegyik 24%), de Portugáliában, Olaszországban és Csehországban (mindegyik 12%) a válaszadók a legkevésbé említik.

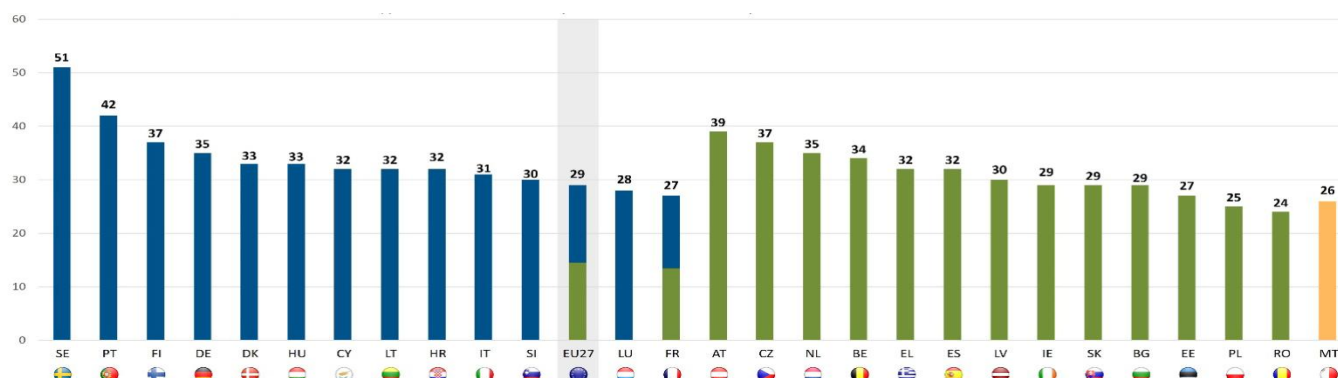
Az energiahatékonysági intézkedésekbe való nagyobb mértékű beruházás az egyetlen olyan intézkedés, amely bármely országban az első három közé tartozik. Leggyakrabban Romániában (22%), Magyarországon és Franciaországban (mindkettő 21%), Máltán (20%) és Finnországban (8%) említik a beruházásokat.

Négy olyan ország van, ahol tízből legalább egy említi a fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának

diverzifikálását: Lengyelország (12%), Románia (11%), Észtország és Csehország (10%).

QC12a. Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az EU-nak és a tagállamok kormányainak az alábbi módokon kell reagálniuk? Először is? (% – a leggyakrabban említett válasz országonként)

- A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében
- Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámláinak, például az energiavállalatok nyereségének korlátozására és az energiaárak felső korlátjának előírására
- Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC12a. Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az EU-nak és a tagállamok kormányainak az alábbi módokon kell reagálniuk? Először is? (%)

	EU-27	LÉGY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében	29	28	15	20	33	35	22	26	26	25	27	32	31	32	19	32	28	33	25	31	30	23	42	19	30	23	37	51
Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámlái árának korlátozására, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatására és az energiaárak korlátozására	29	34	29	37	24	28	27	29	32	32	27	26	30	21	30	27	26	20	23	35	39	25	26	24	24	29	34	22
Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak	16	17	25	12	18	15	16	24	24	18	15	18	12	24	23	20	23	20	26	14	13	22	12	21	23	18	16	13
Több beruházás az energiahatékonysági intézkedésekbe (pl. jobb szigetelés)	15	14	19	16	14	10	17	13	12	14	21	18	16	12	14	14	13	21	20	14	9	14	9	22	15	19	8	9
A fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálása	6	5	5	10	6	6	10	7	4	5	4	5	8	5	7	2	7	5	6	3	6	12	3	11	5	7	2	2
Egyéb (spontán)	1	0	0	0	1	2	1	0	0	1	1	0	1	0	2	0	0	0	0	1	2	0	0	1	1	1	0	1
Nem tudom	4	2	7	5	4	4	7	1	2	5	5	1	2	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	2	2	3	3	2

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés a következő jelentős különbségeket szemlélteti:

- A 15–24 évesek (24%) kevésbé valószínűek, mint az idősebb válaszadók, és különösen a 40–54 évesek (31%), hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak gazdasági intézkedéseket kellene hozniuk a háztartások energiaszámláinak árának korlátozása érdekében.
- Azok a válaszadók, akik 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkeznek, a legnagyobb valószínűséggel azt gondolják, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások elterjedését (35%), de a legkevésbé valószínű, hogy a kormányoknak gazdasági intézkedéseket kellene hozniuk a háztartások energiaszámláinak árának korlátozása érdekében (26%).
- A vezetők (38%) szerint a legnagyobb valószínűséggel az EU-nak és a nemzeti kormányoknak kellene felgyorsítaniuk a megújuló energiaforrások elterjedését, különösen a háztartási alkalmazottakhoz képest (25%).
- Minél kevesebb nehézséget okoznak a válaszadóknak a számlák kifizetése, annál valószínűbb, hogy a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsításáról tesznek említést, és annál kevésbé valószínű, hogy megemlítik, hogy közvetlen pénzügyi támogatást nyújtanak a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak. Például 31%, akinek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, úgy véli, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások bevezetését, szemben a legtöbbször nehézségekkel küzdő 24%-kal.
- Minél magasabb a válaszadó a társadalmi létrán, annál valószínűbb, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások elterjedését, de annál kevésbé valószínű, hogy a kormányoknak gazdasági intézkedéseket kellene hozniuk a háztartások energiaszámláinak árának korlátozása érdekében.

Az elemzés azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik szerint az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (37%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (35%) problémája, nagyobb valószínűséggel említik a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítását, mint azok, akik nem tartják problémának (24%). Emellett minél súlyosabb problémát tapasztalnak a válaszadók, annál valószínűbb, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC12a Mely módon kellene az EU-nak és a tagállamok kormányainak reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére? Először is? (% – EU)	A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében	A fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálása	Több beruházás az energiahatékonysági intézkedésekbe (pl. jobb szigetelés)	Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámlái árának korlátozására, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatására és az energiaárak korlátozására	Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak	Egyéb (spontán)	Nem tudom
EU-27	29	6	15	29	16	1	4
Nemi							
Férfi	29	7	15	29	16	1	3
Nő	29	6	15	28	17	1	4
Kor							
15–24	31	6	17	24	19	0	3
25–39	33	6	14	28	16	1	2
40–54	30	7	14	31	16	0	2
55+	26	6	15	29	17	1	6
Oktatás (End of)							
–15	23	8	13	31	15	1	9
16–19	26	6	15	31	17	1	4
20+	35	6	16	26	15	0	2
Még tanulok	35	5	16	24	17	0	3
Társadalmi-szakmai kategória							
Önfoglalkoztató	31	8	14	30	14	1	2
Vezetők	38	6	14	27	14	0	1
Egyéb fehér gallér	31	7	16	27	16	1	2
Kézimunkások	26	6	14	32	18	1	3
Ház személyek	25	6	16	29	16	1	7
Munkanélküli	27	5	16	27	19	1	5
Nyugdíjas	26	5	15	29	17	1	7
Diákok	35	5	16	24	17	0	3
A számlák kifizetésének nehézségei							
Az idő nagy részében	24	5	14	30	22	0	5
Időről időre	26	7	15	30	17	1	4
Szinte soha/soha	31	6	15	28	16	1	3
Úgy véli, hogy a							
A munkásosztály	24	6	14	30	19	1	6
Az alsó középosztály	26	7	15	29	18	1	4
A középosztály	30	6	16	29	15	1	3
A felső középosztály	42	5	14	24	14	0	1
A felső osztály	41	5	17	20	15	1	1
Éghajlatváltozás							
A legnagyobb probléma	37	4	15	26	16	0	2
Az egyik probléma	35	5	14	29	15	0	2
Nem probléma	24	8	15	29	18	1	5
Az éghajlatváltozás megítélése							
Nem komoly probléma	13	13	12	33	19	4	6
Meglehetősen komoly probléma	20	9	16	29	19	1	6
Egy nagyon komoly probléma	33	5	15	28	16	0	3
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében							
Igen	33	5	15	29	15	1	2
Nem	23	8	15	28	19	1	6

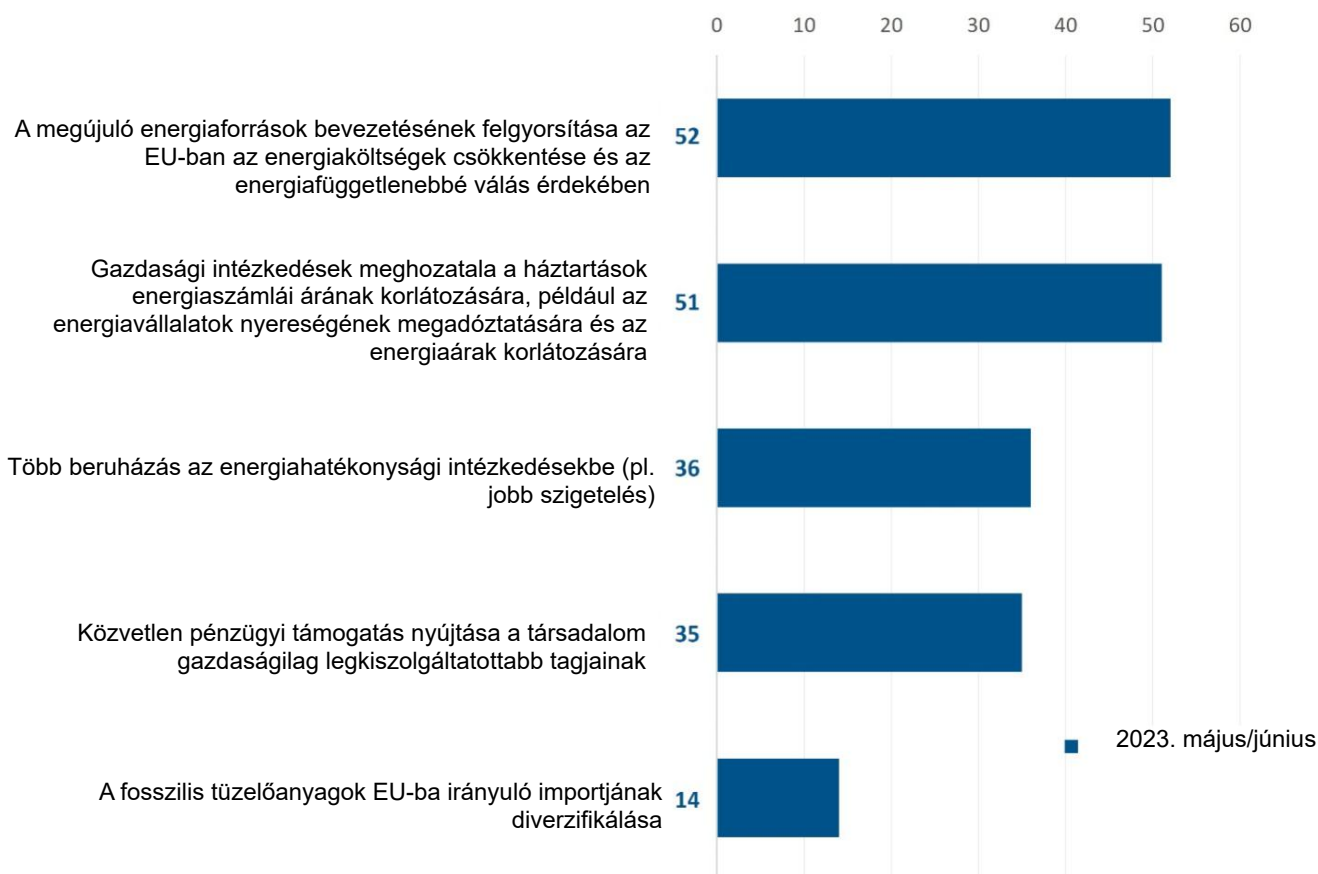
Éghajlatváltozás

Egy nyomon követő kérdésben a válaszadók lehetőséget kaptak arra, hogy további válaszokat adjanak. Az alábbiakban bemutatott eredmények részletesen ismertetik az e kérdésre adott általános választ (első és azt követő válaszok).

A válaszadók valamivel több mint fele úgy véli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében (52%), vagy gazdasági intézkedéseket kellene hozniuk a háztartások energiaszámláinak – például az energiavállalatok nyereségének megadóztatása és az energiaárak felső korlátjának (51%) – korlátozása érdekében.

Több mint egyharmaduk támogatja az energiahatékonysági intézkedésekbe való nagyobb mértékű beruházást (36%), vagy a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak nyújtott közvetlen pénzügyi támogatást (35%). Tízből több mint egy (14%) gondolja úgy, hogy az EU-nak és a tagállamoknak diverzifikálniuk kellene a fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importját.

QC12T. Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az EU-nak és a tagállamok kormányainak az alábbi módokon kell reagálniuk? Először is? És akkor? (% – EU27)

Éghajlatváltozás

A válaszadók véleménye szerint az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében a megújuló energiaforrások uniós bevezetésének felgyorsítása, valamint a háztartások energiaszámláinak korlátozására irányuló gazdasági intézkedések meghozatala az egyetlen olyan lehetőség, amely minden országban első helyen áll.

13 országban a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása a leggyakrabban említett intézkedés, és összesen 25 országban az első három intézkedés közé tartozik. Leggyakrabban Svédországban (74%), Dániában és Portugáliában (mindkettő 62%), és a legkevésbé Bulgáriában (33%), Észtországban (36%) és Lettországon (38%) említik.

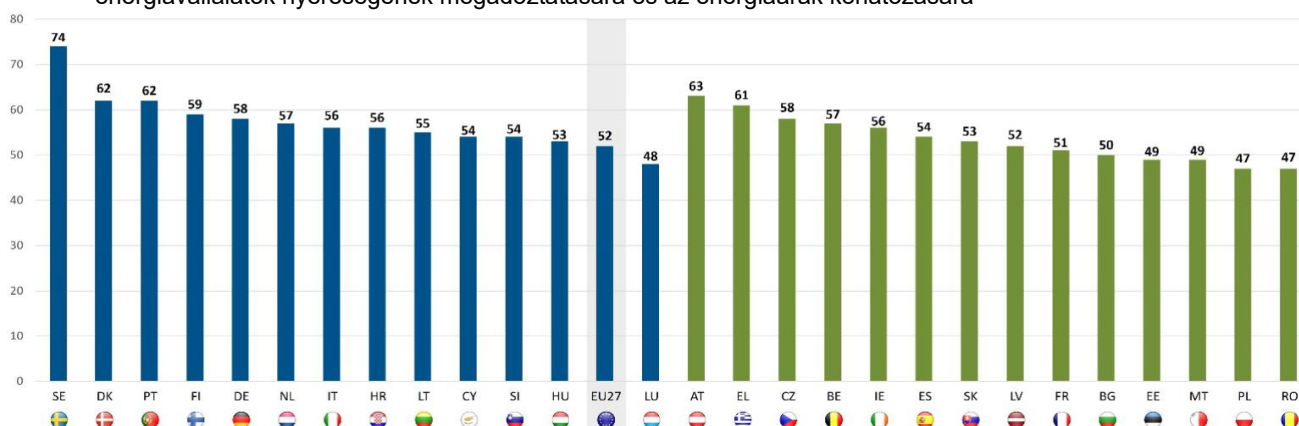
A háztartások energiaszámláinak árának korlátozására irányuló gazdasági intézkedések meghozatala 14 tagállamban a leggyakrabban említett intézkedés, és 26 ország közül az első három közé tartozik. Ezt a leggyakrabban Ausztriában (63%), Görögországban (61%) és Csehországban (58%), míg Magyarországon (39%), Svédországban (42%), Szlovéniában és Cipruson (mindkettő 43%) említik a leggyakrabban.

egyetlen olyan ország, ahol legalább a fele említi ezt a fellépést, ezt követi Bulgáriában a válaszadók 49%-a, Lettországon pedig 48%. Ezt a fellépést Olaszországban (28%), Svédországban (30%), Franciaországban és Csehországban (31%) a legkevésbé említik.

Végezetül Lengyelország, Románia (23%) és Csehország (19%), illetve Litvánia (6%), Görögország (8%), Franciaország és Finnország (mindkettő 9%) válaszadói említik leginkább a fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálását. Ez az intézkedés egyetlen tagállamban sem szerepel az első három helyen.

QC12T Milyen módon kellene az EU-nak és a tagállamok kormányainak reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére? Először is? És akkor? (% – a leggyakrabban említett válasz országoként)

- A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében
- Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámlái árának korlátozására, például az energiaállalatok nyereségének megadóztatására és az energiaárak korlátozására

Magyarország (52%) az egyetlen olyan ország, ahol legalább a fele úgy gondolja, hogy az uniós és a nemzeti kormányoknak többet kellene befektetniük az energiahatékonysági intézkedésekbe, ezt követi Franciaországban a válaszadók 44%-a és Málta 42%-a. A skála másik végén Ausztriában 22%, Portugáliában és Görögországban pedig 27% említi ezt a lehetőséget. 13 országban a második vagy a harmadik helyen áll az energiahatékonyságba való beruházás.

20 tagállamban a második vagy a harmadik leggyakrabban említett intézkedés a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak nyújtott közvetlen pénzügyi támogatás. Görögország (53%) az

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

QC12T Milyen módon kellene az EU-nak és a tagállamok kormányainak reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére? Először is? És akkor? (%)

	EU-27	LÉGY	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében	52	51	33	44	62	58	36	48	49	45	50	56	56	54	38	55	48	53	48	57	55	44	62	40	54	43	59	74
Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámlái árának korlátozására, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatására és az energiaárak korlátozására	51	57	50	58	45	48	49	56	61	54	51	52	55	43	52	45	46	39	49	53	63	47	45	47	43	53	56	42
Több beruházás az energiahatékonysági intézkedésekbe (pl. jobb szigetelés)	36	36	40	35	37	32	38	34	27	33	44	40	36	31	31	39	36	52	42	40	22	33	27	41	39	41	31	38
Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak	35	37	49	31	32	33	37	45	53	39	31	40	28	47	48	42	46	43	46	35	36	42	33	41	44	38	32	30
A fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálása	14	13	12	19	13	14	18	13	8	14	9	10	17	10	15	6	17	10	13	9	16	23	15	23	12	15	9	10
Egyéb (spontán)	1	0	0	0	2	3	3	0	0	1	1	1	1	0	2	1	1	0	0	1	4	0	1	1	1	2	0	1
Nem tudom	4	2	7	5	4	4	7	2	1	5	5	1	3	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	3	2	3	3	2

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Az összes válasz szociodemográfiai elemzése a következőket szemlélteti:

- Az 55 év feletti kisebb valószínűséggel gondolják úgy, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások elterjedését az EU-ban, hogy csökkentsék az energiaköltségeket és függetlenebbé váljanak az energiafelhasználástól, és ez különösen igaz a 25–39 évesekhez képest (47% szemben az 58%-kal).
- Minél tovább maradt a válaszadó az oktatásban, annál valószínűbb, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban, vagy hogy többet kellene befektetni az energiahatékonysági intézkedésekbe. Például a 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkezők 58%-a gondolja úgy, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energia bevezetését, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabbak 42%-ával.
- A vezetők (62%) a legvalószínűbb csoport, amely szerint az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban, hogy csökkentsék az energiaköltségeket, és energiatartalmúbbá váljanak, különösen a háztartási alkalmazottakhoz képest (43%).
- Minél kevesebb nehézséget okoznak a válaszadóknak a számlák kifizetése, annál valószínűbb, hogy a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsításáról vagy az energiahatékonyságba való beruházásról tesznek említést, és annál kevésbé valószínű, hogy a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak közvetlen pénzügyi támogatást nyújtanak. Például 38%, akinek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, említést tesz arról, hogy többet fektet be az energiahatékonyságba, szemben a legtöbbször nehézségekkel küzdő 31%-kal.
- Minél magasabb a válaszadó a társadalmi létrán, annál valószínűbb, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban, vagy többet kellene befektetniük az energiahatékonysági intézkedésekbe, de annál kevésbé valószínű, hogy a kormányoknak gazdasági intézkedéseket kellene tenniük a háztartások energiaszámláinak korlátozása érdekében, vagy közvetlen pénzügyi támogatást kellene nyújtaniuk a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak.

Az elemzés azt is szemlélteti, hogy azok a válaszadók, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a legsúlyosabb (62%) vagy a világ egyik legsúlyosabb (59%) problémája, nagyobb valószínűséggel említik a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítását az EU-ban

az energiaköltségek csökkentése és az energiatartalmúbbá válás érdekében, mint azok, akik nem tartják problémának (45%). Emellett minél súlyosabb problémát tapasztalnak a válaszadók, annál valószínűbb, hogy az EU-nak és a nemzeti kormányoknak fel kellene gyorsítaniuk a megújuló energiaforrások bevezetését az EU-ban, vagy több beruházást kellene eszközölniük energiahatékonysági intézkedésekbe.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

QC12T Milyen módon kellene az EU-nak és a tagállamok kormányainak reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére? Először is? És akkor? (% – EU)

	A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiafüggetlenebbé válás érdekében	A fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálása	Több beruházás az energiahatékonyabb intézkedésekbe (pl. jobb szigetelés)	Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámláinak, például az energiavállalatok nyereségének korlátozására és az energiaárak felső korlátjának előírására	Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak
EU-27	52	14	36	51	35
Nemi					
Férfi	52	15	37	50	35
Nő	52	14	35	52	36
Kor					
15–24	56	14	37	49	37
25–39	58	15	36	50	34
40–54	53	16	36	52	35
55+	47	13	35	51	36
Oktatás (End of)					
–15	42	14	32	53	36
16–19	49	15	35	53	37
20+	58	14	40	49	32
Még tanulok	60	13	35	51	35
Társadalmi-szakmai kategória					
Önfoglalkoztató	57	16	36	52	31
Vezetők	62	15	38	49	30
Egyéb fehér gallér	53	17	40	50	34
Kézimunkások	50	15	34	52	38
Ház személyek	43	17	35	53	34
Munkanélküli	47	13	36	49	40
Nyugdíjas	46	12	35	51	37
Diákok	60	13	35	51	35
A számlák kifizetésének nehézségei					
Az idő nagy részében	46	13	31	52	42
Időről időre	48	17	33	53	37
Szinte soha/soha	54	14	38	50	34
Úgy véli, hogy a					
A munkásosztály	44	13	33	52	40
Az alsó középosztály	49	16	35	51	38
A középosztály	55	15	37	51	34
A felső középosztály	64	13	41	47	31
A felső osztály	63	14	48	40	29
Éghajlatváltozás					
A legnagyobb probléma	62	11	39	49	32
Az egyik probléma	59	12	38	52	34
Nem probléma	45	17	34	51	37
Az éghajlatváltozás megítélése					
Nem komoly probléma	28	26	30	51	37
Meglehetősen komoly probléma	40	19	34	51	38
Egy nagyon komoly probléma	57	12	37	51	35
Lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében					
Igen	57	13	37	52	34
Nem	44	17	34	50	38

VI. AZ EURÓPAIAK ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜK

QC14. Ön személy szerint mennyire van kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvészek, árvizek, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)? (% – EU27)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

1. Az európaiak környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek való kitétsége

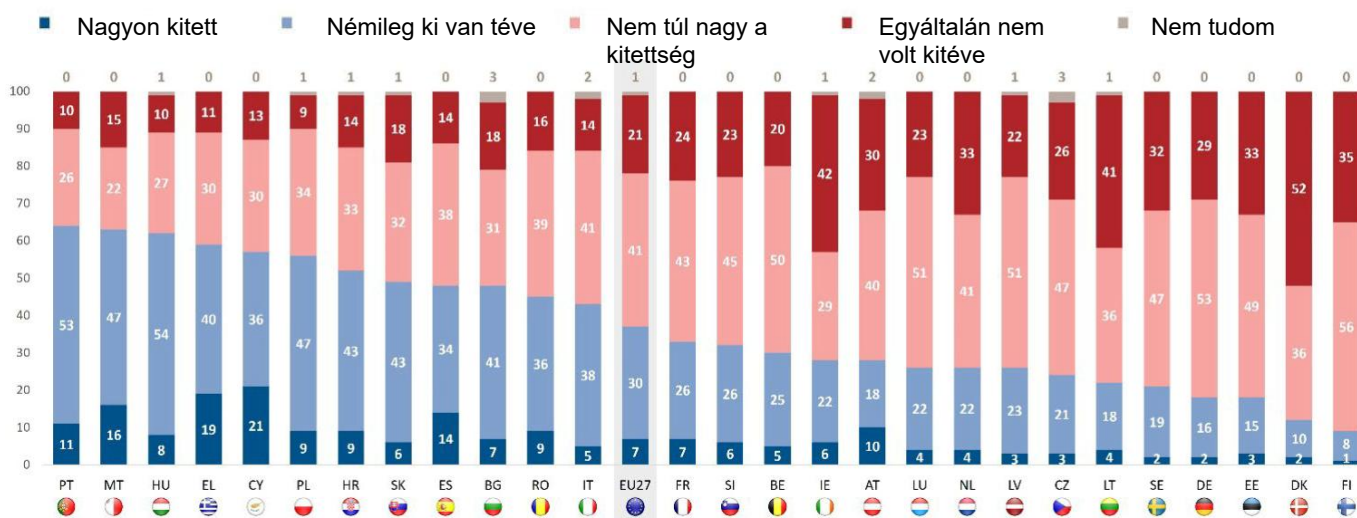
Tízből négy európai úgy érzi, hogy személyesen ki van téve a környezeti és éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak és veszélyeknek

A válaszadókat megkérdezték: „hogyan vannak személyesen kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvészek, árvizek, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)?” Tízből⁴⁶ csaknem négy (37%) állítja, hogy ki van téve, 7% pedig azt mondja, hogy „nagyon veszélyeztetett”. Másrészt a többség (62%) azt állítja, hogy nincsenek kitéve ezeknek a kockázatoknak és fenyegetéseknek, és alig több mint minden ötödik (21%) mondja azt, hogy „egyáltalán nincs kitéve”.

A nemzeti elemzés jelentős eltéréseket tár fel a tagállamok között. Hét országban a válaszadók többsége úgy nyilatkozott, hogy ki van téve környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek: Portugália (64%), Málta (63%), Magyarország (62%), Görögország (59%), Ciprus (57%), Lengyelország (56%) és Horvátország (52%). Ezzel szemben Finnországban 9%, Dániában 12%, Németországban és Észtországban 18% érzi magát személyesen kitéve.

A „nagyon veszélyeztetett” válaszadók aránya Cipruson (21%), Görögországban (19%) és Máltán (16%) a legmagasabb. Ezzel szemben tízből legalább négy Dániában (52%), Írországban (42%) és Litvániában (41%) azt állítja, hogy egyáltalán nem érzi magát kitéve ezeknek a kockázatoknak és fenyegetéseknek.

QC14. Ön személy szerint mennyire van kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvészek, árvizek, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)? (%)

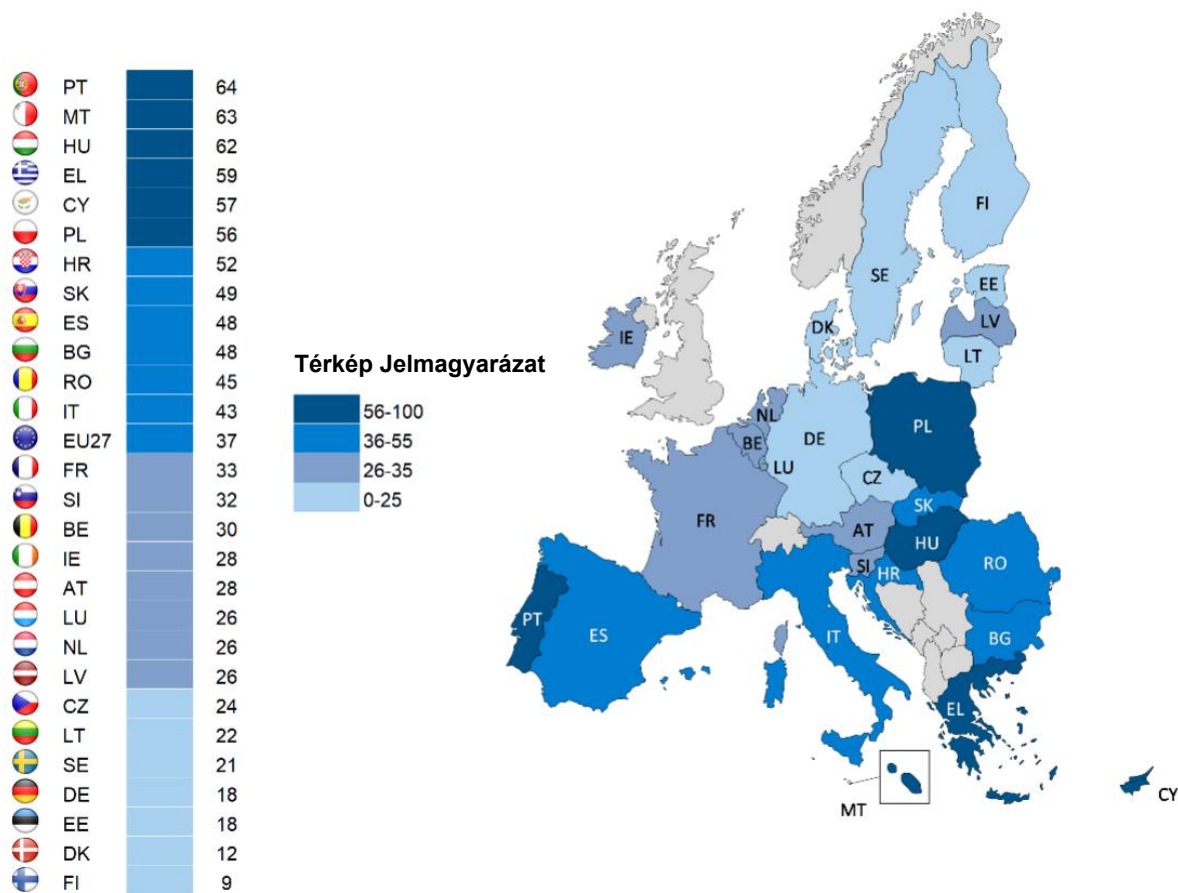

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A térkép azt mutatja, hogy az EU déli és keleti területein élő válaszadók nagyobb valószínűséggel érzik magukat kitéve ezeknek a kockázatoknak és veszélyeknek, mint az északi és egyes központi területeken élők.

QC14. Ön személy szerint mennyire van kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvészek, árvizek, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)? (% – teljes „kitett”)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

A szociodemográfiai elemzés a következőket szemlélteti:

- Az 55 év feletti válaszadók (33%) kevésbé valószínűek, mint a fiatalabbak, hogy úgy érzik, ki vannak téve a környezeti és éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak és veszélyeknek.
- Más fehérgalléros munkavállalók (43%), háziasszonyok (42%) és önfoglalkoztatók a legvalószínűbben azt állítják, hogy kiszolgáltatottnak érzik magukat, különösen a nyugdíjasokkal (31%) szemben.
- Azok a válaszadók, akik soha vagy szinte soha nem szenvednek nehézségeket a számlák kifizetésében (34%), kisebb valószínűséggel érzik magukat kiszolgáltatottnak, mint azok, akik több nehézséget tapasztalnak.
- Azok a válaszadók, akik középosztályúnak vagy alacsonyabbnak tartják magukat a társadalmi létrán, nagyobb valószínűséggel érzik magukat kitéve, mint azok, akik magasabbra helyezik magukat. Például 39%, aki a munkásosztály részének tekinti magát, kiszolgáltatottnak érzi magát, míg 30% úgy véli, hogy a felső középosztályhoz tartozik.

Az elemzés azt is mutatja, hogy minél súlyosabb egy probléma a válaszadók úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás, annál nagyobb valószínűséggel érzik magukat kitéve: 38%, akik ezt nagyon súlyos problémának tartják, így érznek, szemben azokkal a válaszadókkal, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás nem jelent komoly problémát (23%).

QC14 Hogyan van személyesen kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvészek, árvizek, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)? (% – EU)

	„Kitétt” összesen	„Nem kitétt” összesen	Nem tudom
EU-27	37	62	1
Nemi			
Férfi	36	63	1
Nő	38	61	1
Kor			
15–24	39	60	1
25–39	38	61	1
40–54	38	61	1
55+	33	66	1
Oktatás (End of)			
–15	37	62	1
16–19	37	62	1
20+	36	63	1
Még tanulok	35	64	1
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	40	58	2
Vezetők	35	65	0
Egyéb fehér gallér	43	56	1
Kézimunkások	37	62	1
Ház személyek	42	56	2
Munkanélküli	37	62	1
Nyugdíjas	31	68	1
Diákok	35	64	1
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	44	56	0
Időről időre	42	57	1
Szinte soha/soha	34	65	1
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	39	60	1
Az alsó középosztály	37	62	1
A középosztály	37	62	1
A felső középosztály	30	70	0
A felső osztály	32	67	1
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	23	77	0
Az egyik probléma	32	67	1
Nem probléma	38	61	1

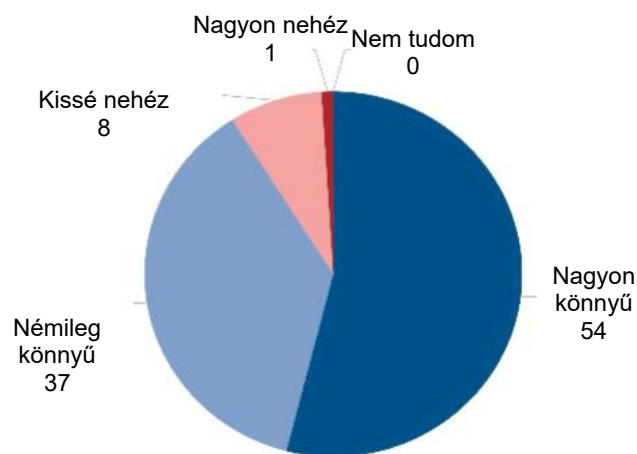
2. Az európaiak hozzájárása a természethez és a zöld területekhez

Tízből több mint nyolc európai azt mondja, hogy könnyű hozzájárni a természethez és a zöld területekhez.

Megkérdezték a válaszadókat, hogy mennyire könnyű vagy nehéz hozzájárni a természethez és a zöld területekhez.⁴⁷ A nagy többség (91%) szerint ezt könnyű megtenni, 54%-uk szerint „nagyon könnyű”. Tízből csaknem egy (9%) szerint nehéz hozzájárni a természethez és a zöld területekhez.

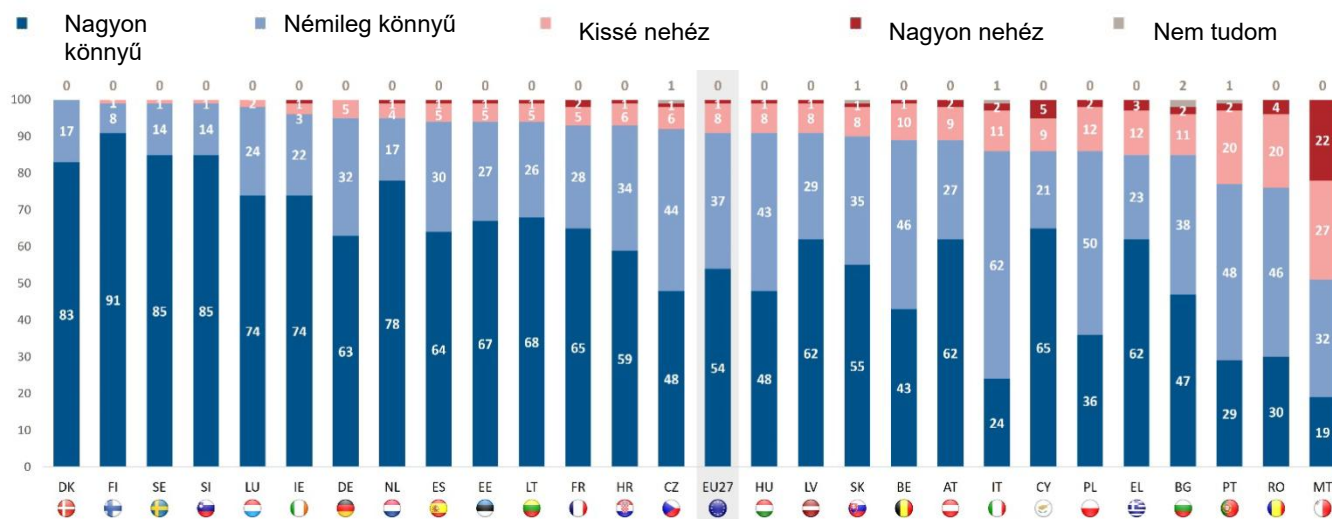
Egy ország kivételével a válaszadók több mint háromnegyede szerint könnyű hozzájárni a természethez és a zöldterületekhez, és 17 tagállamban tízből legalább kilenc ezt mondja. Dániában valamennyi válaszadó úgy véli, hogy ez a hozzájárás egyszerű (100%), csakúgy, mint Szlovéniában, Finnországban és Svédországban 99%. A skála másik végén a válaszadók 51%-a Máltán, 76%-a Romániában és 77%-a Portugáliában ugyanezt mondja.

QC13. Mennyire könnyű vagy nehéz hozzájárni a természethez és a zöld területekhez? (% – EU27)

(2023. május/június)

QC13. Mennyire könnyű vagy nehéz hozzájárni a természethez és a zöld területekhez? (%)

47 QC13. Mennyire könnyű vagy nehéz hozzájárni a természethez és a zöld területekhez?

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

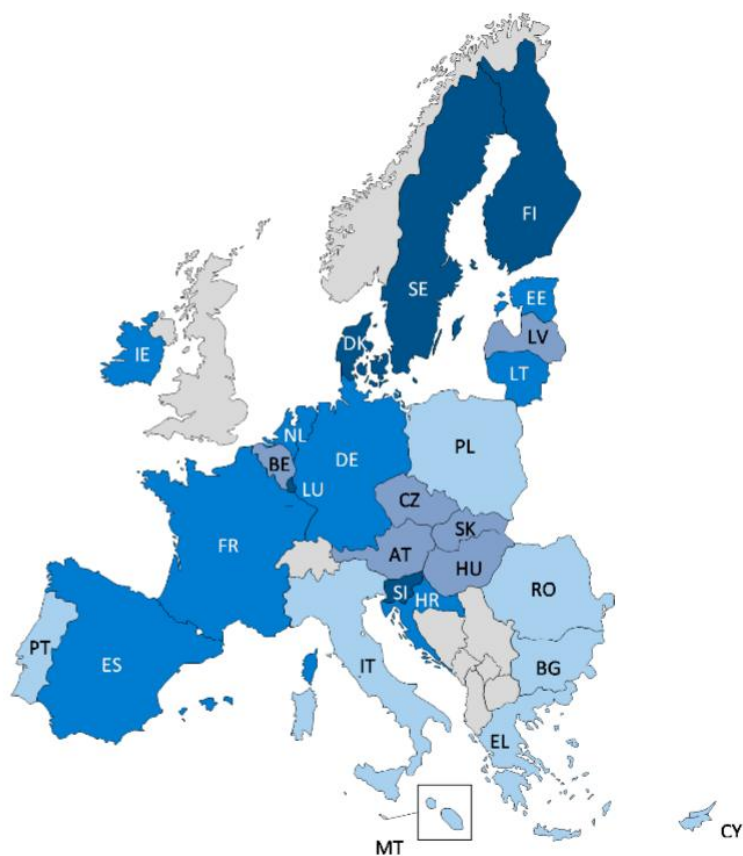
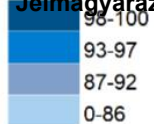
Éghajlatváltozás

A térkép azt mutatja, hogy akik a legkönnyebben férnek hozzá a természethez és a zöld területekhez, valószínűleg az EU északi és nyugati területein találhatók.

QC13. Mennyire könnyű vagy nehéz hozzáférni a természethez és a zöld területekhez? (% – összes „könnyű”)

	DK	100
	FI	99
	SE	99
	SI	99
	LU	98
	IE	96
	DE	95
	NL	95
	ES	94
	EE	94
	LT	94
	FR	93
	HR	93
	CZ	92
	EU27	91
	HU	91
	LV	91
	SK	90
	BE	89
	AT	89
	IT	86
	CY	86
	PL	86
	EL	85
	BG	85
	PT	77
	RO	76
	MT	51

Térkép
Jelmagyarázat

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

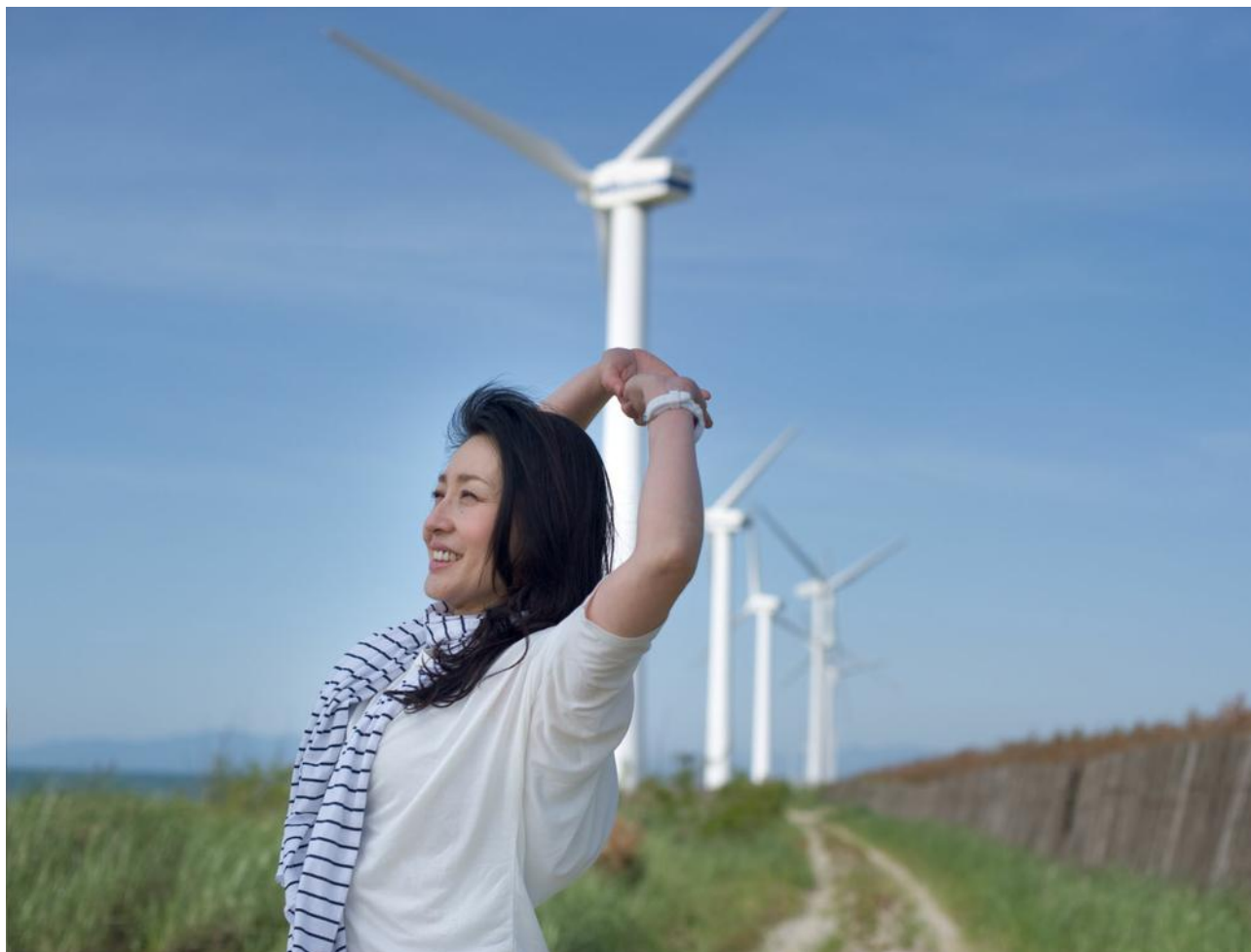
A szociodemográfiai elemzés azt mutatja, hogy az egyes csoportok tíz válaszadójából több mint nyolcan azt mondják, hogy könnyen hozzáférnek a természethez és a zöld területekhez. Ennek eredményeként kevés figyelemre méltó különbség van:

- A vezetők és a diákok (mindkettő 93%) szerint a hozzáférés a legvalószínűbb, különösen a házigazdákhoz képest (84%).
- Azok a válaszadók, akiknek soha vagy szinte soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, nagyobb valószínűséggel mondják azt, hogy a hozzáférés könnyebb, mint azok, akik nagyobb nehézségekkel szembesülnek (94% szemben a 85%-kal).

QC13 Mennyire könnyű vagy nehéz elérni a természetet és a zöld területeket? (% – EU)

	„Könnyű” összesen	„Nehéz” összesen	Nem tudom
EU-27	91	9	0
Nemi			
Férfi	92	8	0
Nő	90	10	0
Kor			
15–24	92	8	0
25–39	91	9	0
40–54	92	8	0
55+	90	10	0
Oktatás (End of)			
–15	88	12	0
16–19	89	11	0
20+	93	7	0
Még tanulok	93	7	0
Társadalmi-szakmai kategória			
Önfoglalkoztató	91	8	1
Vezetők	93	7	0
Egyéb fehér gallér	91	9	0
Kézimunkások	90	10	0
Ház személyek	84	16	0
Munkanélküli	88	11	1
Nyugdíjas	91	9	0
Diákok	93	7	0
A számlák kifizetésének nehézségei			
Az idő nagy részében	85	15	0
Időről időre	85	14	1
Szinte soha/soha	94	6	0
Úgy véli, hogy a			
A munkásosztály	91	9	0
Az alsó középosztály	89	10	1
A középosztály	91	9	0
A felső középosztály	95	5	0
A felső osztály	93	7	0
Éghajlatváltozás			
A legnagyobb probléma	92	8	0
Az egyik probléma	93	7	0
Nem probléma	88	11	1

KÖVETKEZTETÉS

Éghajlatváltozás

Bár az éghajlatváltozás még mindig nagyon súlyos globális kérdés, az Eurobarométer felmérés eredményei azt mutatják, hogy az európaiak éghajlatváltozással kapcsolatos véleményei némi változáson mentek keresztül az elmúlt két évben. Az éghajlatváltozás már nem a világ legsúlyosabb problémája. Jelenleg a harmadik helyen áll a szegénység, az éhezés, az ivóvízhiány és a fegyveres konfliktusok mögött. Bár a szegénység, az éhezés és az ivóvízhiány történelmileg a világ legsúlyosabb problémája, a fegyveres konfliktusok említésének jelentős növekedése az Ukrajna elleni jelenlegi orosz invázióknak tudható be, amely 2022 februárjában kezdődött az előző, 2021-es felmérés és a jelenlegi felmérés közötti időszakban.

Az európaiak azonban még mindig úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás önmagában is komoly probléma. Tízből nyolc válaszadó úgy véli, hogy az éghajlatváltozás komoly probléma, és ez az eredmény 2019 óta viszonylag stabil maradt. Ez minden uniós tagállam többségére igaz.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén több mint a fele gondolja úgy, hogy az Európai Unió, a nemzeti kormányok, valamint az üzleti élet és az ipar felelős az éghajlatváltozás elleni küzdelemért. A válaszadók kisebb valószínűséggel említik a nemzeti kormányokat, a vállalkozásokat és az ipart, mint 2021-ben, de nagyobb valószínűséggel említik őket, mint 2019-ben.

Egyéni szinten alig több mint egyharmaduk gondolja úgy, hogy személyesen felelős az éghajlatváltozás elleni küzdelemért. Ennek ellenére csaknem kétharmaduk nyilatkozott úgy, hogy az elmúlt hat hónapban lépéseket tett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében – ez a szint 2019 óta viszonylag stabil maradt. Ez az eredmény azonban elfedi a jelentős nemzeti eltéréseket: a luxemburgi válaszadók több mint nyolca Luxemburgban és tízből alig három romániai válaszadó.

Bár az európaiak többsége személyes lépéseket tesz az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, néhány közös fellépés kevésbé elterjedt. Tízből hét európai polgár próbálja csökkenteni a hulladékot, és rendszeresen szétválasztani az újrafeldolgozás céljából, 2021-hez és 2019-hez képest 5 százalékponttal, míg az eldobható termékek fogyasztásának alig több mint fele próbálja csökkenteni az eldobható termékek fogyasztását (53%, -6 százalékpont 2021-hez képest és -9 százalékpont 2019-hez képest). E két fellépés jelenlegi eredményei 2013 óta a legalacsonyabbak. Tízből négy azt mondja, hogy egy új háztartási készülék vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező a választásában, de ez jelenti a második egymást követő csökkenést 2019 óta.

Az európaiak hozzáállása az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez és a tiszta energiára való átálláshoz 2021 óta viszonylag stabil maradt. Tíz válaszadóból több mint nyolcan egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdések kezelését prioritásként kell kezelni a közegészség javítása érdekében. Háromnegyedük egyetért abban, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések olyan innovációhoz vezetnek, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat, míg tízből valamivel több mint hat egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás káros

hatásaihoz való alkalmazkodás az EU polgárainak javát szolgálhatja.

Ami az energiát illeti, tízből csaknem nyolcan egyetértenek abban, hogy több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását, míg tízből hét egyetért azzal, hogy az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag az EU javát szolgálhatja. Gazdasági szempontból csaknem háromnegyedük egyetért abban, hogy az éghajlatváltozás által okozott károk költsége sokkal magasabb, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költsége.

Ami az éghajlatváltozás elleni küzdelmet célzó kormányzati intézkedéseket illeti, az európaiak több mint kétharmada gondolja úgy, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén, bár ez 2021 óta nyolc százalékpontos csökkenést jelent. Finnország kivételével az egyes országok többsége úgy véli, hogy nemzeti kormánya nem tesz eleget.

Határozottan támogatják a megújuló energiával kapcsolatos célokat és a jobb energiahatékonyságot. Tízből csaknem kilencen fontosnak tartják, hogy az EU ambiciózus célokat tűzzön ki a megújuló energia 2030-ig történő növelésére, és ez az eredmény 2021 óta stabil marad. Minden tagállamban tízből több mint hét fontosnak tartja, hogy az EU ambiciózus célokat tűzzön ki ezen a területen. Tízből kilencen fontosnak tartják, hogy nemzeti kormányuk ambiciózus célokat tűzzön ki a megújuló energia 2030-ig történő növelésére. Bár ez 2021 óta csak egy százalékpontos csökkenést jelent, a jelenlegi eredmény az eddigi legalacsonyabb támogatási szint.

Amellett, hogy a nagy többség támogatja az ambiciózus megújulóenergia-célkitűzéseket, tíz válaszadóból több mint nyolc úgy véli, hogy fontos, hogy az Európai Unió lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében. Tízből több mint nyolc úgy véli, hogy fontos, hogy nemzeti kormányuk lépéseket tegyen az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében. Bár ez jelentős többség, valóban az eddigi legalacsonyabb támogatási szintet jelenti, két ponttal a korábbi, 2021. március-áprilisi mélypont alatt, és hat százalékponttal alacsonyabb a 2013–2015-ös csúcsonál.

A klímasemleges Európa minden tagállamban erőteljes támogatást élvez. Tíz válaszadóból közel kilenc úgy véli, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátást minimálisra kell csökkenteni, miközben ellensúlyozni kell a fennmaradó kibocsátásokat annak érdekében, hogy az uniós gazdaság 2050-ra klímasemlegessé váljon, 2021 óta kétpontos csökkenést, 2019 óta pedig négy pontos csökkenést, és minden tagállamban legalább hét tizediket.

A válaszadókat arra kérték, hogy fontolják meg az orosz intézkedések miatt az energiaárak emelkedését és a gázellátás korlátozását, és mondják el, hogy az EU-nak és a tagállamoknak hogyan kellene reagálniuk a zöld energiapolitika tekintetében. Tízből csaknem hat gondolja úgy, hogy fel kell gyorsítani a megújuló energiaforrások használatát, növelni kell az energiahatékonyságot, és fel

Éghajlatváltozás

kell gyorsítani a zöld gazdaságra való átállást. Egynegyedük úgy véli, hogy fenn kell tartani az átállás ütemét, míg tízből alig több mint egy úgy véli, hogy több fosszilis tüzelőanyagot kellene használni az energiaválság idején, és lelassult a zöld gazdaságra való átállás.

Az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére az európaiak előnyben részesített intézkedései a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása az EU-ban, valamint gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámláinak árának korlátozása érdekében, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatása és az energiaárak felső határának előírása érdekében.

Figyelembe véve a szélesebb körű környezetvédelmi kérdéseket, tíz európaiból alig több mint kilenc azt mondja, hogy könnyű hozzáférni a természethez és a zöld területekhez, Málta kivételével pedig országonként több mint háromnegyede ért egyet. Tízből csaknem négy európai úgy érzi, hogy személyesen ki van téve a környezeti és éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak és veszélyeknek, de ez jelentős nemzeti eltéréseket takar. Portugáliában csaknem kétharmaduk érzi ezt, míg Finnországban alig tízből egy.

A szociodemográfiai eredmények áttekintése néhány mintát mutat. A válaszadók 15–24 évesek, azok, akik 20 éves vagy annál idősebb végzettséggel rendelkeznek, azok, akiknek ritkán vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése, valamint azok, akik úgy vélik, hogy a társadalmi létra magasabb kategóriájába tartoznak, a legvalószínűbbek között tartják azt, hogy az éghajlatváltozás komoly probléma. Ezek a csoportok nagyobb valószínűséggel támogatják a kérdéssel foglalkozó fellépéseket és politikákat, és nagyobb valószínűséggel gondolják úgy, hogy többet kell tenni. Az éghajlatváltozásról alkotott felfogások szintén befolyásosak. Azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás a világ legsúlyosabb vagy egyik legsúlyosabb problémája, és azok, akik úgy vélik, hogy az éghajlatváltozás önmagában nagyon súlyos probléma, nagyobb valószínűséggel támogatják az éghajlatváltozással és annak hatásaival foglalkozó fellépéseket és politikákat.

Műszaki előírások

2023. május 10. és június 5. között a Kantar Public a Kantar Belgium nevében elvégezte az Eurobarométer felmérés 99.3. hullámát az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóságának „Mediamonitoring és Eurobarométer” osztályának kérésére.

A 99.3 hullám az Európai Unió tagállamainak, a 27 tagállam mindegyikében lakóhellyel rendelkező és 15 éves vagy annál idősebb nemzetiségű lakosságát fedi le.

Az összes országban alkalmazott alapvető mintaterv egy rétegzett többlépcsős, véletlenszerű (valószínűségű) modell. Az egyes országokban a mintakeretet először NUTS-régiók szerint, az egyes régiókban pedig a városiasodás mértékével (DEGURBA) kell rétegezni. Az egyes rétegekben kiválasztott mintapontok száma a 15+ rétegpopulációt tükrözi. A második szakaszban a mintavételi pontokat az egyes rétegeken belüli 0+ sokasággal arányos valószínűséggel vették fel. A minták így az EUROSTAT NUTS II (vagy azzal egyenértékű) szerint és az adott nemzetiség rezidens népességének nagyvárosi, városi és vidéki területek szerinti megoszlása szerint vizsgált országok teljes területét képviselik⁴⁸.

A kiválasztott mintavételi pontok mindegyikében véletlenszerűen egy kezdőkoordinátát és egy fordított geokódoló eszközt használtak a koordinátához legközelebbi cím azonosítására. Ez a cím volt a kezdőcíme a véletlenszerű sétának. A további címeket (valamennyi N-edik címet) szabványos „véletlenszerű útvonal” eljárással, az eredeti címből választották ki. Minden háztartásban véletlenszerűen kiválasztották a válaszadót. A véletlenszerű kiválasztás megközelítése a háztartás méretétől függött. Például a két 15 fős háztartások esetében a szkriptet használták az informátor (a szűrési kérdőívre válaszoló személy) vagy a háztartás másik jogosult tagjának kiválasztására. A három 15 fős háztartások esetében a forgatókönyvet az informátor (az idő 1/3-a) vagy a háztartás két másik jogosult tagjának (az idő 2/3-a) kiválasztására használták. Ahol a másik két tagot választották ki, az interjúztatónak azt mondták, hogy kérje a legfiatalabbat vagy a legidősebbet. A szkript véletlenszerűen hozzárendeli a kiválasztást a legfiatalabbhoz vagy a legidősebbhez egyenlő valószínűséggel. Ez a folyamat négy 15+ háztartásbeli tag esetében folytatódik – véletlenszerűen kérve a legfiatalabbat, a második legfiatalabbat és a legidősebbeket. Az ötnél több taggal rendelkező

háztartások esetében visszatérünk az utolsó születésnap szabályhoz.

Ha a háztartásban nem került sor kapcsolatfelvételre, vagy ha a kiválasztott válaszadó nem volt elérhető (elfoglalt), az interjúztató legfeljebb három alkalommal ismét felkereste ugyanazt a háztartást (összesen négy kapcsolatfelvételi kísérlet). A megkérdezők soha nem jelezték, hogy a felmérést előzetesen az Európai Bizottság nevében végezték; ezt az információt a felmérés befejezése után, kérésre megadhatják.

A felvételi szakasz Hollandiában, Finnországban és Svédországban némileg eltérő volt. A két utóbbi országban az egyes mintavételi pontokon belül egy-egy címmintát választottak ki a cím- vagy népességnyilvántartásból (Finnországban a kiválasztás nem minden mintavételi ponton történik, hanem néhány olyan helyen, ahol várhatóan javulni fog a válaszadási arány). A címek kiválasztása véletlenszerűen történt. Ezt követően telefonon megkeresték a háztartásokat, és a felmérésben való részvétel céljából toborozták őket. Hollandiában kettős keretű RDD-mintát (mobil- és vezetékes számokat) használnak, mivel nincs átfogó népességnyilvántartás a telefonszámokkal. A számok kiválasztása mindkét képkockán véletlenszerűen történik, minden szám egyenlő szelekciós valószínűséget kap. Svédországtól és Finnországtól eltérően a minta nem klaszterezett.

48 Városi vidéki osztályozás a DEGURBA alapján (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

	ORSZÁGOK	INTÉZETEK	INTERJÚK SZÁMA	TEREPMUNKA IDŐPONTJAI		15+ SOKASÁG	ARÁNY EU
LÉGY	Belgium	MCM Belgium	1038	10/05/2023	29/05/2023	9619330	2,53%
BG	Bulgária	Kantar TNS BBSS	1017	11/05/2023	30/05/2023	5917534	1,56%
CZ	Csehország	SZÁR/JEL	1011	11/05/2023	02/06/2023	8982036	2,36%
DK	Dánia	Mantle Denmark (Kantar Public)	1001	11/05/2023	30/05/2023	4891261	1,29%
DE	Németország	Mantle Germany (Kantar Public)	1507	11/05/2023	31/05/2023	71677231	18,87%
EE	Észtország	Norstat Eesti	1005	11/05/2023	31/05/2023	1111597	0,29%
IE	Írország	B és A kutatás	1006	11/05/2023	30/05/2023	4005909	1,05%
EL	Görögország	Kantar Görögország	1007	11/05/2023	29/05/2023	9167896	2,41%
ES	Spanyolország	Mantle Spain (Kantar Public)	1015	11/05/2023	28/05/2023	40639381	10,70%
FR	Franciaország	MCM Franciaország	1003	11/05/2023	25/05/2023	55700114	14,66%
HR	Horvátország	Hendal	1014	11/05/2023	30/05/2023	3461468	0,91%
IT	Olaszország	Vizsgálati pont Italia	1024	10/05/2023	23/05/2023	51599668	13,58%
CY	Ciprus Rep.	Cymar piackutatás	504	11/05/2023	25/05/2023	752304	0,20%
LV	Lettország	Kantar TNS Lettország	1022	10/05/2023	23/05/2023	1590245	0,42%
LT	Litvánia	Norstat LT	1009	11/05/2023	28/05/2023	2373312	0,62%
LU	Luxemburg	TNS Ilres	507	11/05/2023	24/05/2023	533335	0,14%
HU	Magyarország	Kantar Hoffmann	1029	11/05/2023	26/05/2023	8313539	2,19%
MT	Málta	Misco nemzetközi repülőtér	504	11/05/2023	29/05/2023	446788	0,12%
NL	Hollandia	Kantar Hollandia	1020	10/05/2023	29/05/2023	14763684	3,89%
AT	Ausztria	Das Österreichische Gallup Ins.	1002	11/05/2023	29/05/2023	7647176	2,01%
PL	Lengyelország	Kutatási Kollektíva	1026	11/05/2023	28/05/2023	31982941	8,42%
PT	Portugália	Intercampus SA	1000	15/05/2023	31/05/2023	8915624	2,35%
RO	Románia	CSOP SRL	1065	11/05/2023	29/05/2023	16174719	4,26%
SI	Szlovénia	Mediana DOO	1001	11/05/2023	05/06/2023	1791246	0,47%
SK	Szlovákia	MNFORCE	1003	11/05/2023	26/05/2023	4591487	1,21%
FI	Finnország	Taloustutkimus Oy	1001	11/05/2023	02/06/2023	4672932	1,23%-OS
SE	Svédország	Mantle Sweden (Kantar Public)	1017	11/05/2023	30/05/2023	8541497	2,25%
		EU-27 ÖSSZESEN	26358	10/05/2023	05/06/2023	379864254	100%

* Meg kell jegyezni, hogy az ebben a táblázatban feltüntetett teljes százalékos arány a kerekítés miatt meghaladhatja a 100%-ot.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Interjúkészítési mód országoként

Az interjúkat személyes interjú útján végezték, akár fizikailag az emberek otthonában, akár a megfelelő nemzeti nyelven készült távoli videointerjú keresztül. Csak Csehországban, Dániában, Máltán és Finnországban került sor távoli videointerjúval („online face-to-face” vagy CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) készült interjúkra.

ORSZÁGOK	A CAPI-INTERJÚK SZÁMA	CAWI INTERJÚK SZÁMA	INTERJÚK SZÁMA ÖSSZESEN
LÉ GY Belgium		1,03	1,03
BG Bulgária	1,03		1,03
CZ Csehország		1,04	1,04
DK Dánia		1,05	1,05
DE Németország	1,51		1,51
EE Észtország		1,02	1,02
IE Írország		1,03	1,03
EL Görögország	532	480	1,01
ES Spanyolország	1,02		1,02
FR Franciaország	1,02		1,02
HR Horvátország	1,03		1,03
IT Olaszország	1,03		1,03
CY Ciprus Rep.	504		504
LV Lettország		1,01	1,01
LT Litvánia		1,02	1,02
LU Luxemburg		513	513
HU Magyarország	1,05		1,05
MT Málta	329	191	520
NL Hollandia	725	279	1
AT Ausztria	1,03		1,03
PL Lengyelország	1,04		1,04
PT Portugália		1,04	1,04
RO Románia	1,05		1,05
SI Szlovénia	508	518	1,03
SK Szlovákia	710	293	1
FI Finnország		1,02	1,02
SE Svédország		1045	1,05
EU-27 ÖSSZESEN	14,09	12,58	26,67

CAPI: Számítógéppel támogatott személyes interjúk
CAWI: Számítógéppel támogatott webes interjúk

ORSZÁGOK	A CAPI-INTERJÚK SZÁMA	CAVI INTERJÚK SZÁMA	INTERJÚK SZÁMA ÖSSZESEN
LÉ GY Belgium	1038		1038
BG Bulgária	1017		1017
CZ Csehország	794	217	1011
DK Dánia	810	191	1001
DE Németország	1507		1507
EE Észtország	1005		1005
IE Írország	1006		1006
EL Görögország	1007		1007
ES Spanyolország	1015		1015
FR Franciaország	1003		1003
HR Horvátország	1014		1014
IT Olaszország	1024		1024
CY Ciprus Rep.	504		504
LV Lettország	1022		1022
LT Litvánia	1009		1009
LU Luxemburg	507		507
HU Magyarország	1029		1029
MT Málta	348	156	504
NL Hollandia	1020		1020
AT Ausztria	1002		1002
PL Lengyelország	1026		1026
PT Portugália	1000		1000
RO Románia	1065		1065
SI Szlovénia	1001		1001
SK Szlovákia	1003		1003
FI Finnország	992	9	1001
SE Svédország	1017		1017
EU-27 ÖSSZESEN	25785	573	26358

CAPI: Számítógéppel támogatott személyes interjúk
CAVI: Számítógéppel támogatott videointerjú

Hivatkozásként a 2021-ben alkalmazott módszertan került beillesztésre. A Covid19-világjárvány miatt az interjúkat számos országban számítógéppel támogatott webinterjú (CAWI) keresztül végezték. Belgium, Csehország, Dánia, Észtország, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Portugália, Finnország, Svédország. A módszertan 2023-hoz képest részben eltér Görögország, Málta, Hollandia, Szlovénia és Szlovákia.

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése
Éghajlatváltozás

Válaszadási arányok

Minden ország esetében összehasonlítást végeznek a válaszoló minta és az univerzum (azaz az ország teljes népessége) között. A súlyokat arra használják, hogy a válaszoló mintát a nem, a régió és az urbanizáció foka szerint határozzák meg. Az európai becslések (azaz az uniós átlag) esetében kiigazítják az egyes országok súlyát, és súlyozzák őket felfelé vagy lefelé, hogy tükrözzék 15+ népességüket az EU 15+ népességének arányában.

A válaszadási arányokat úgy számítják ki, hogy a teljes interjúk teljes számát elosztják az összes felkeresett cím számával, kivéve azokat, amelyek nem támogathatók, beleértve azokat is, ahol a jogosultság ismeretlen. Az EUROBAROMETER felmérés 99.2. hulláma esetében az EU-27 országainak a Kantar Public által kiszámított válaszadási aránya a következő:

	ORSZÁGOK	VÁLASZADÁSI ARÁNYOK
LÉ GY	Belgium	55,5%
BG	Bulgária	43,4%
CZ	Csehország	52,5%
DK	Dánia	39,3%
DE	Németország	23,7%
EE	Észtország	51,6%
IE	Írország	46,8%
EL	Görögország	30,1%
ES	Spanyolország	36,9%
FR	Franciaország	37,2%
HR	Horvátország	42,6%
IT	Olaszország	25,7%
CY	Ciprus Rep.	52,4%
LV	Lettország	42,6%
LT	Litvánia	44,7%
LU	Luxemburg	32,2%
HU	Magyarország	62,1%
MT	Málta	79,8%
NL	Hollandia	66,1%
AT	Ausztria	41,6%
PL	Lengyelország	53,4%
PT	Portugália	46,1%
RO	Románia	56,3%
SI	Szlovénia	43,9%
SK	Szlovákia	54,7%
FI	Finnország	27,9%
SE	Svédország	64,7%

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Hibahatárok

Az olvasókat emlékeztetjük arra, hogy a felmérés eredményei olyan becslések, amelyek pontossága – mivel minden egyenlő – a minta méretén és a megfigyelt százalékon alapul. A körülbelül 1000 interjúból álló minták

esetében a valós százalékok a következő konfidenciahatárokon belül változnak:

Statisztikai tartalékok a mintavételi folyamat miatt

(a bizalom 95%-os szintjén)

különböző mintaméretet vannak sorokban

különböző megfigyelt eredmények vannak oszlopokban

	5%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	
	95%	90%	85%	80%	75%	70%	65%	60%	55%	50%	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	
	95%	90%	85%	80%	75%	70%	65%	60%	55%	50%	

Kérdőív

Q1a Az alábbiak közül melyiket tartja az egyetlen legsúlyosabb problémának, amellyel a világ egészének szembe kell néznie?

(KÉPERNYŐ – OLVASÁS – FORGATÁS – CSAK EGY VÁLASZ)

Q1b Melyeket tartasz komoly problémának?

(KÉPERNYŐ – OLVASÁS – FORGATÁS – MAX. 3 VÁLASZ)

	Q1a	Q1b. pont
	A legsúlyosabb probléma	Egyéb súlyos problémák
Éghajlatváltozás	1	1,
Nemzetközi terrorizmus	2	2,
Szegénység, éhezés és ivóvízhiány	3	3,
Fertőző betegségek terjedése	4	4,
A gazdasági helyzet	5	5,
Szennyezés okozta egészségügyi problémák (N)	6	6,
Az atomfegyverek elterjedése	7	7,
Fegyveres konfliktusok	8	8,
A növekvő globális népesség	9	9
A természet romlása (N)	10	10
A demokrácia és a jogállamiság romlása (N)	11	11
Egyéb (spontán)	12	12
Nincs (spontán)	13	13
Dnem tudja	14	14
EB95.1 QB1a ésb		

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Q2 És szerinted milyen súlyos probléma egy 1-től 10-ig terjedő skálán, az „1” jelentése’10’ azt jelenti, hogy "rendkívül súlyos

(AKÉPERNYŐ MEGJELENÍTÉSE – CSAK EGY VÁLASZ)

1 Egyáltalán nem komoly probléma				10 Rendkívül súlyos probléma						Dnem tudja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1 QU EB95.1 QB2											

Az Ön véleménye szerint ki felelős az EU-n belül az éghajlatváltozás elleni küzdelemért?

(KÉPERNYŐ MEGJELENÍTÉSE – OLVASÁS – FORGATÁS – TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES)

Nemzeti kormányok	1,
Az Európai Unió	2,
Regionális és helyi önkormányzatok	3,
Üzleti élet és ipar	4,
Ön személyesen	5,
Környezetvédelmi csoportok	6,
Egyéb (spontán)	7,
Mindegyik (spontán)	8,
Nincs (spontán)	9,
Dnem tudja	10
EB95.1 QB3	

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Q4 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

(SKÁLA KÉPERNYŐ MEGJELENÍTÉSE – OLVASÁS – FORGATÁS – SORONKÉNT EGY VÁLASZ)

	Teljes mértékben egyetértek	Hajlamosak egyetérteni	Hajlamosak nem értenek egyet	Teljesen nem értek egyet	Dnem tudja
1 A közegészség javítása érdekében prioritásként kell kezelni az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelését(N)	1	2	3	4	5
2 Az éghajlatváltozás okozta károk költségei sokkal magasabbak, mint a zöld átálláshoz szükséges beruházások költségei (N)	1	2	3	4	5
3 Az EU-n kívülről származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalának csökkentése növelheti az energiabiztonságot és gazdaságilag előnyös lehet az EU számára	1	2	3	4	5
4 Az éghajlatváltozás elleni fellépés olyan innovációhoz vezet, amely versenyképesebbé teszi az uniós vállalatokat	1	2	3	4	5
5 Több állami pénzügyi támogatást kell nyújtani a tiszta energiákra való átálláshoz, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását	1	2	3	4	5
6 Az éghajlatváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodás előnyös lehet az EU polgárai számára (M)	1	2	3	4	5

3 QU EB95.1 QB4 (6. pont módosul)

5. Ön személyesen tett-e lépéseket az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az elmúlt hat hónapban?

(CSAK EGY VÁLASZ)

Igen	1
Nem	2
Dnem tudja	3

1 QU EB95.1 QB5

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

Q6 Az alábbi intézkedések közül melyik vonatkozik Önre, ha van ilyen?

(KÉPERNYŐ MEGJELENÍTÉSE – OLVASÁS – FORGATÁS – TÖBB VÁLASZ IS LEHETSÉGES)

Új autót vásárolt, és alacsony üzemanyag-fogyasztása fontos tényező volt a választásában	1,
Vettél egy elektromos autót	2,
Rendszeresen használ környezetbarát alternatívákat a saját autójához, például gyalogláshoz, kerékpározáshoz, tömegközlekedéshez vagy autómegosztáshoz.	3,
Jobban szigetelte az otthonát, hogy csökkentse az energiafogyasztását	4,
Alacsony energiájú otthont vásárolt	5,
Új háztartási készülék, például mosógép, hűtőszekrény vagy televízió vásárlásakor az alacsonyabb energiafogyasztás fontos tényező az Ön választásában.	6,
Olyan energiaszolgáltatóra váltott, amely nagyobb arányban kínál megújuló energiaforrásokból származó energiát, mint az előző	7,
Otthoni berendezéssel rendelkezik az energiafogyasztás szabályozására és csökkentésére (pl. intelligens fogyasztásmérő)	8,
Napelemeket telepített az otthonába	9,
Figyelembe veszi az élelmiszer-vásárlások szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítja a vásárlást	10,
A nyaralás és más hosszabb távú utazás tervezésekor figyelembe veszi a közlekedés szénlábnyomát, és néha ennek megfelelően módosítja terveit	11,
Kevesebb húst veszel és eszel	12,
Több bioélelmiszert veszel és eszel	13,
Megpróbálsz csökkenteni a hulladékot, és rendszeresen szétválasztod az újrahasznosításhoz	14,
Amikor csak lehetséges, megpróbálja csökkenteni az eldobható cikkek fogyasztását, pl. a szupermarketből származó műanyag zacskók, a felesleges csomagolás	15,
Egyéb (spontán)	16,
Nincs (spontán)	17
Dnem tudja	18

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

7. kérdés Azt gondolja, hogy a (NATIONALITY) kormány eleget tesz, nem tesz eleget vagy túl sokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében?

(CSAK EGY VÁLASZ)

Elég	1
Nem elég	2
Túl sok	3
Nem tudom	4

1 QU EB95.1 QB7

OLVASDEL: *Most nézzünk előre a jövőbe.*

8. kérdés Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek és növeljék a felhasznált megújuló energia mennyiségét, például a szél- vagy napenergiát 2030-ig? M)

(OLVASSA EL – SORONKÉNT EGY VÁLASZ)

	Nagyon fontos	Meglehetősen fontos	Nem túl fontos	Egyáltalán nem fontos	Dnem tudja
1 A (NATIONALITY) kormány	1	2	3	4	5
2 Az Európai Unió	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB8 MÓDOSÍTOTT

Kérdés Ön szerint mennyire fontos, hogy az alábbi hatóságok lépéseket tegyenek az energiahatékonyság 2030-ig történő javítása érdekében (pl. azáltal, hogy ösztönzik az embereket otthonuk szigetelésére, napelemek telepítésére vagy elektromos autók vásárlására)? M)

(OLVASSA EL – SORONKÉNT EGY VÁLASZ)

	Nagyon fontos	Meglehetősen fontos	Nem túl fontos	Egyáltalán nem fontos	Dnem tudja
1 A (NATIONALITY) kormány	1	2	3	4	5
2 Az Európai Unió	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB9

Éghajlatváltozás

Q10 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással: Minimálisra kell csökkentenünk az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és ellensúlyoznunk kell a fennmaradó kibocsátásokat, például az erdős területek növelésével, hogy 2050-ra klímasemlegessé tegyük az uniós gazdaságot.

(OLVASSA EL – CSAK EGY VÁLASZ)

Teljes mértékben egyetértek	1
Hajlamosak egyetérteni	2
Hajlamosak nem értenek egyet	3
Teljesen nem értek egyet	4
Dnem tudja	5
1 QU EB91.3 Q9	

Olvassa el: Ukrajna orosz inváziója globális hatással volt a gáz- és élelmiszerellátásra, az energiapiacokra, az inflációra és a megélhetési költségekre. Egyes országoknak vissza kellett térniük a szén- és olajtermeléshez.

Kérdés: Az energiaárak orosz intézkedések miatti emelkedésével és gázellátási korlátozásával az EU-nak és tagállamainak hogyan kellene reagálniuk a zöldenergia-politikával kapcsolatban?

(OLVASSA EL – CSAK EGY VÁLASZ)

Fel kell gyorsítanunk a megújuló energiaforrások használatát, növelnünk kell az energiahatékonyságot és fel kell gyorsítanunk a zöld gazdaságra való átállást	1
Ugyanolyan ütemben kell folytatnunk a zöld gazdaságra való átállást	2
Vissza kell térnünk ahhoz, hogy az energiaválság során több fosszilis tüzelőanyagot használjunk fel, és lassítsuk a zöld gazdaságra való átállást	3
Dnem tudja	4

Az Eurobarométer 538. sz. különjelentése

Éghajlatváltozás

12a. kérdés: Mely módon kellene az EU-nak és a tagállamok kormányainak reagálniuk az energiaválság okozta gazdasági nyomás enyhítésére? Először is?

(KÉPERNYŐ – OLVASÁS – FORGATÁS – CSAK EGY VÁLASZ)

Q12b És akkor?

(KÉPERNYŐ – OLVASÁS – FORGATÁS – CSAK EGY VÁLASZ)

	Q12a Először is?	Q12b És akkor?
A megújuló energiaforrások bevezetésének felgyorsítása az EU-ban az energiaköltségek csökkentése és az energiatartalom függetlenebbé válás érdekében	1	1,
A fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló importjának diverzifikálása	2	2,
Több beruházás az energiatartalom hatékonysági intézkedésekbe (pl. jobb szigetelés)	3	3,
Gazdasági intézkedések meghozatala a háztartások energiaszámlái árának korlátozása érdekében, például az energiavállalatok nyereségének megadóztatása és az energiaárak felső korlátjának előírása érdekében)	4	4,
Közvetlen pénzügyi támogatás nyújtása a társadalom gazdaságilag legkiszolgáltatottabb tagjainak	5	5,
Egyéb (spontán)	6	6,
Dnem tudja	7	7,
1 QU ÚJ		

Q13 Mennyire könnyű vagy nehéz hozzáférni a természethez és a zöld területekhez?

(OLVASSA EL – CSAK EGY VÁLASZ)

Nagyon könnyű	1
Némileg könnyű	2
Kissé nehéz	3
Nagyon nehéz	4
Dnem tudja	5
1 QU ÚJ	

Kérdés: Ön személy szerint mennyire van kitéve a környezeti és éghajlati kockázatoknak és veszélyeknek (pl. tűzvész, árvíz, szennyezés, szélsőséges időjárási viszonyok stb.)?

(OLVASSA EL – CSAK EGY VÁLASZ)

Nagyon kitéve	1
Némileg kitéve	2
Nem túl nagy a kitévőség	3
Egyáltalán nem volt kitéve	4
Dnem tudja	5

Hozzászólások

(Pierre Dieumegard)

A sajtóközlemény címe ([Eurobarométer: az ökológiai átállásnak fel kell gyorsulnia \(europa.eu\)](#)) „Eurobarométer: Az európaiak többsége úgy véli, hogy a zöld átállásnak gyorsabbnak kell lennie.

E sajtóközlemény tartalma nagyon pozitív, és úgy tűnik, hogy az európaiak támogatják a Bizottság ökológiai átállásra és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozó terveit.

De ha megnézzük a számokat, grafikonokat és térképeket, akkor az optimizmust perspektívába kell helyezni:

- 1) A [negyedik kérdés](#) azt mutatja, hogy csökken az éghajlatváltozás elleni fellépés támogatása
- 2) konkrétan a Q4.5. [kérdés azt](#) mutatja, hogy a tiszta energiáknak a fosszilis tüzelőanyagokkal szembeni pénzügyi támogatása egyre nagyobb.

Nagy különbségek vannak az uniós országok között. A „keleti országok”, azaz az Oroszországgal, Fehéroroszországgal és Ukrajnával határos országok nem támogatják a megújuló energiaforrások használatának felgyorsítását: lásd a [Q11 kérdés térképét](#).